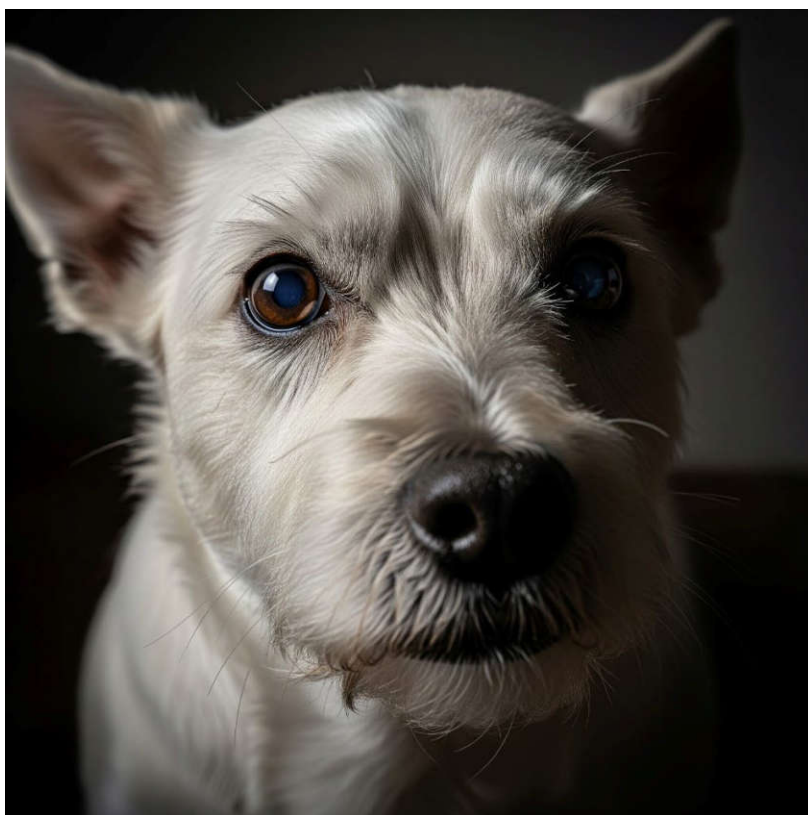

دنیای سگ های خانگی

آموزش و تربیت نژاد تریر

فهرست مطالب

فصل اول: سلامت پایه و واکسن ها - راهنمای تخصصی تربیر.....	۳
فصل ۲: تغذیه ایمن و درست	۱۲
فصل ۳: غذاهای خطرناک و پیشگیری از مسمومیت	۲۰
فصل ۴: غذاهای خانگی سالم و مقرون به صرفه	۲۹
فصل ۵: جای دستشویی و نظم خانگی	۳۸
فصل ۶: فرمان های نمایشی و مهارت های روزمره	۴۶
فصل ۷: مهم ترین نکات نگهداری تربیر در خانه و شهر	۵۴
فصل ۹: گریمنگ و رسیدگی دوره ای بدون استرس	۶۳
فصل ۱۰: ایمنی، رفتار و شرایط اضطراری	۷۴
فصل ۱۱: ۵۰ پرسش رایج و بسیار مهم در مورد نگهداری از سگ تربیر	۸۶
فصل ۱۲: ۵۰ اشتباه رایج صاحبان تربیر (و راه حل های تخصصی آنها)	۱۰۳

فصل اول: سلامت پایه و واکسن ها - راهنمای تخصصی تریر

مالکیت یک تریر، چه از نوع کوچک و آپارتمانی آن مانند یورکشایر تریر یا کیرن تریر، و چه از نوع بزرگ و پرانرژی مانند جک راسل یا فاکس تریر، با مجموعه ای از مسئولیت های بهداشتی همراه است. تریرها به طور کلی سگ های سالمی هستند، اما ساختار بدنی، ژنتیک و به خصوص غریزه شکار بالای آن ها (که منجر به کاوش مداوم در محیط بیرون می شود)، آن ها را در معرض ریسک های خاصی قرار می دهد. این فصل، نقشه راه شما برای تضمین یک شروع سالم و یک زندگی طولانی و عاری از بیماری های قابل پیشگیری است.

برنامه جامع واکسیناسیون تریر: از تولد تا بزرگسالی^۴

واکسیناسیون، سپر دفاعی سگ شما در برابر بیماری های کشنده و بسیار مسری است. برنامه واکسیناسیون تریرها تفاوت بنیادی با سایر نژادها ندارد، اما با توجه به سبک زندگی فعال و غریزه بالای «به زمین رفتن» (digging) و «شکار» (hunting) در آن ها، برخی واکسن های غیر اصلی (Non-Core) اهمیتی حیاتی پیدا می کنند.

واکسن های اصلی: (Core Vaccines)

این واکسن ها برای تمام سگ ها، صرف نظر از نژاد و سبک زندگی، ضروری تلقی می شوند، زیرا از بیماری های با مرگ و میر بالا پیشگیری می کنند:

۱. **دِیستِمپر (Distemper):** یک بیماری ویروسی چند سیستمی که دستگاه تنفسی، گوارشی و عصبی را درگیر می کند.
۲. **پاروو ویروس (Parvovirus):** عامل اسهال و استفراغ خونی شدید و اغلب کشنده در توله ها.
۳. **هپاتیت عفونی سگ (Adenovirus-2):** عامل هپاتیت و مشکلات تنفسی.
۴. **پارا آنفلوآنزا (Parainfluenza):** یکی از عوامل ایجاد کننده "سرفه لانه" (Kennel Cough).
۵. **هاری (Rabies):** یک بیماری ویروسی کشنده و مشترک بین انسان و حیوان که تزریق آن در اکثر کشورها الزامی قانونی است.

واکسن های غیر اصلی (Non-Core) اما حیاتی برای تربیرها:

این واکسن ها بر اساس سبک زندگی و میزان ریسک مواجهه سگ تزریق می شوند. با توجه به ذات تربیرها، گزینه های زیر اکیداً توصیه می شوند:

- **لپتوسپیروز (Leptospirosis):** اهمیت حیاتی برای تربیرها. تربیرها عاشق کاوش، بو کشیدن زمین و تعقیب جوندگان در پارک ها، باغ ها یا حیاط هستند. ویروس لپتوسپیروز از طریق ادرار حیوانات آلوده (به ویژه موش ها) در آب های راکد، چاله ها و خاک مرطوب منتقل می شود. از آنجایی که تربیر شما دقیقاً در همین محیط ها به کاوش می پردازد، ریسک ابتلای او بسیار بالاست. این بیماری می تواند منجر به نارسایی شدید کبد و کلیه شود.
- **بوردتلا (Bordetella bronchiseptica):** عامل اصلی سرفه لانه. اگر تربیر شما به کلاس های آموزشی، پارک سگ ها، آرایشگاه یا پانسیون می رود، تزریق این واکسن ضروری است.

در زیر، جدول زمان بندی واکسیناسیون پیشنهادی برای یک توله تربیر ارائه شده است. (توجه: این جدول یک راهنمای عمومی است و دامپزشک شما بر اساس شرایط جغرافیایی و سلامتی سگ، ممکن است آن را کمی تغییر دهد.)

جدول ۱: برنامه پیشنهادی واکسیناسیون تربیر

سن	واکسن های پیشنهادی	توضیحات و نکات ویژه برای تربیر
۶ تا ۸ هفتگی	DHP/DHPP (دیستمپر، هپاتیت، پاروو/پارآنفلوآنزا) - دوز اول	اولین مراجعه به دامپزشک. در این ویزیت، معاینه بالینی اولیه برای بررسی مشکلات مادرزادی (مانند شکاف کام یا فتق) انجام می شود.
۱۰ تا ۱۲ هفتگی	DHP/DHPP - دوز دوم لپتوسپیروز - دوز اول (اختیاری بر اساس سبک زندگی) - دوز اول (اختیاری بر اساس سبک زندگی)	اهمیت لپتوسپیروز: اگر تربیر شما حتی در حیاط خلوت بازی می کند، تزریق لپتوسپیروز را از این سن آغاز کنید.
۱۴ تا ۱۶ هفتگی	DHP/DHPP - دوز سوم (نهایی) لپتوسپیروز - دوز دوم (نهایی) هاری (Rabies) - دوز اول	دوز سوم واکسن های اصلی برای غلبه بر آنتی بادی های مادری و ایجاد ایمنی کامل حیاتی است.
۱ سالگی (یادآور)	DHP/DHPP (یادآور) لپتوسپیروز (یادآور سالانه) - یادآور (یادآور سالانه یا هر ۶ ماه) هاری (یادآور ۱ یا ۳ ساله بسته به قانون)	این ویزیت برای تثبیت ایمنی بسیار مهم است.
بزرگسالی (هر ۱ تا ۳ سال)	DHP/DHPP (هر ۳ سال یکبار) لپتوسپیروز (هر سال) - یادآور (هر سال یا هر ۶ ماه) هاری (هر ۱ یا ۳ سال)	تربیرهایی که سبک زندگی بسیار فعالی دارند (مثلاً در روستا یا کوهستان) باید حتماً واکسن لپتوسپیروز را سالانه دریافت کنند.

انگل زدایی داخلی و خارجی: چطور و چه وقت؟

غریزه شکار تربیرها به این معناست که آنها دائماً در حال بو کشیدن، لیسیدن و حتی خوردن چیزهایی هستند که نباید! (از خاک و گیاهان گرفته تا فضولات حیوانات دیگر یا حتی جوندگان کوچک). این رفتار، آنها را در خط اول مواجهه با انگل های داخلی و خارجی قرار می دهد.

انگل زدایی داخلی (کرم ها)

توله ها: توله ها اغلب از طریق مادر خود (شیر یا جفت) به کرم های لوله ای (Roundworms) آلوده

می شوند. به همین دلیل، برنامه انگل زدایی باید بسیار زود شروع شود:

- از سن ۲ هفتگی شروع شده و هر ۲ هفته یکبار تا سن ۳ ماهگی تکرار شود.
- سپس ماهانه تا سن ۶ ماهگی.

• **بزرگسالان:** برای یک تربیر بزرگسال، برنامه به سبک زندگی بستگی دارد:

- **تربیر با ریسک بالا:** (سگی که به پارک می رود، با سگ های دیگر بازی می کند، سابقه خوردن فضولات دارد یا در مناطقی با جوندگان زیاد زندگی می کند): انگل زدایی هر ۳ ماه یکبار توصیه می شود.

- **تربیر با ریسک پایین:** (عمدتاً در خانه است): هر ۶ ماه یکبار ممکن است کافی باشد، اما آزمایش مدفوع سالانه اجباری است.

- **انگل های خاص:** کرم های کدو (Tapeworms) اغلب از طریق خوردن کک های آلوده یا شکار جوندگان منتقل می شوند. اگر تربیر شما کک داشته یا چیزی شکار کرده است، حتماً باید داروی ضد کرم کدو (حاوی پرازی کوانتل) دریافت کند.

انگل زدایی خارجی (کک، کنه و جرب)

کک و کنه: تریرها عاشق دویدن در چمن های بلند و بوته ها هستند—مکان اصلی کنه ها. کک ها نیز می توانند باعث آلرژی شدید پوستی (FAD) شوند که در نژادهای تریر (مانند وست هایلند وایت تریر) بسیار شایع است.

○ **راه حل:** استفاده مداوم و ماهانه از داروهای پیشگیری کننده (به صورت قرص های جویدنی یا محلول های اسپات-آن) حیاتی است. این کار نباید فصلی باشد، زیرا کک ها می توانند در محیط خانه نیز زنده بمانند.

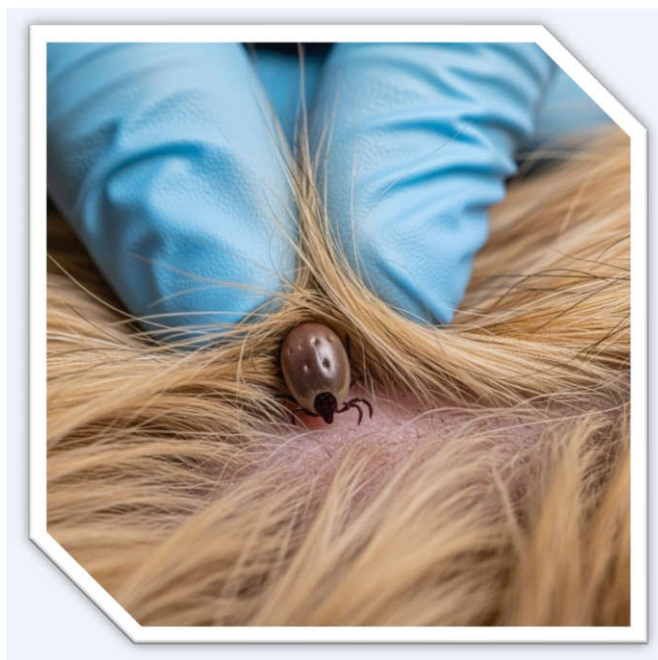
• جرب ها (Mites):

○ **جرب دمودکس:** در برخی خطوط خونی تریرها شایع تر است و می تواند باعث ریزش موی سکه ای (دمودیکوزیس) شود.

○ **جرب گوش (Ear Mites):** باعث خارش شدید و ترشحات تیره در گوش می شود.

○ **جرب سارکوپتس (Scabies):** بسیار مسری و عامل خارش شدید، به خصوص در لبه گوش ها و مفاصل.

• **اقدام عملی:** بعد از هر پیاده روی در طبیعت، پنجه ها، زیر بغل، داخل و پشت گوش های تریر خود را برای یافتن کنه به دقت بازرسی کنید.

چکاپ های دوره ای و آزمایش های سالانه

رویکرد "اگر مشکلی ندارد، تعمیرش نکن" در مورد سلامت تریرها صدق نمی کند. آن ها در پنهان کردن درد استاد هستند. چکاپ های منظم، کلید تشخیص زودهنگام مشکلات ژنتیکی شایع در این نژاد است.

۱. چکاپ های تولگی (تا ۱ سالگی):

این ویزیت ها همزمان با واکسن ها (در ۶، ۱۰، ۱۴ هفتگی و...) انجام می شوند. تمرکز دامپزشک بر موارد زیر خواهد بود:

- **رشد و وزن:** اطمینان از رشد متناسب.
- **مشکلات مادرزادی:** بررسی قلب برای سوفل (Murmur)، بررسی فتق نافی.
- **ارتوپدی اولیه:** در تریرهای کوچک، بررسی اولیه کشکک زانو (Patella) برای اطمینان از عدم دررفتگی.

۲. چکاپ سالانه (۱ تا ۷ سالگی):

این مهم ترین ویزیت سال است. علاوه بر معاینه فیزیکی کامل (از بینی تا دم)، دامپزشک تریر شما باید تمرکز ویژه ای بر موارد زیر داشته باشد:

- **معاینه دندان ها (بسیار مهم):** تریرهای کوچک (یورکشایر، مالتز-تریر، کیرن) به دلیل فک کوچک و دندان های شلوغ، مستعد تجمع پلاک و جرم هستند. این چکاپ برای برنامه ریزی جرم گیری (در صورت نیاز) و جلوگیری از بیماری پریودنتال (که منجر به افتادن دندان و عفونت سیستمیک می شود) حیاتی است.
- **معاینه ارتوپدی:** بررسی دقیق زانو ها برای **دررفتگی کشکک (Luxating Patella)** که در تریرهای مینیاتوری بسیار شایع است. همچنین بررسی لگن برای بیماری **لگ-کالوه-پرتس (Legg-Calvé-Perthes)** که نوعی نکروز سر استخوان ران است و در تریرهای کوچک دیده می شود.
- **معاینه پوست:** تریرها (به ویژه وست هایلند، اسکاتیش و بول تریر) مستعد **آتوپی (آلرژی های محیطی)** و آلرژی های غذایی هستند. دامپزشک به دنبال قرمزی، ریزش مو، بوی مخمر یا علائم عفونت ثانویه خواهد بود.
- **معاینه چشم:** برخی تریرها (مانند جک راسل، تریر تبتی) مستعد **دررفتگی عدسی اولیه (PLL)** هستند. بررسی فشار چشم و شفافیت عدسی اهمیت دارد.

۳. چکاپ های ارشد (سنیور - بالای ۷ یا ۸ سال):

برای تریرها، این چکاپها باید هر ۶ ماه یکبار انجام شوند. علاوه بر موارد بالا، تمرکز بر علائم پیری مانند آرتروز، کاهش شنوایی یا بینایی، و بررسی توده های احتمالی خواهد بود.

آزمایش های سالانه کلیدی

- **آزمایش مدفوع (Fecal Exam):** برای بررسی انگل های داخلی.
- **آزمایش خون (CBC و پنل شیمیایی):** بررسی عملکرد اندام های داخلی (کبد، کلیه)، شمارش سلول های خونی (برای عفونت یا کم خونی) و سطح قند خون.
- **آزمایش کیت قلبی (Heartworm Test):** در مناطق آندمیک.
- **برای تریرهای ارشد (سنیور):** به موارد بالا، **سنجش تیروئید (T4)** (کم کاری تیروئید در برخی تریرها شایع است) و **آنالیز ادرار** اضافه می شود.

جدول ۲: چک لیست معاینات تخصصی تریر در ویزیت سالانه

بخش مورد معاینه	مشکل شایع در تریرها	چرا برای تریر مهم است؟
دهان و دندان	بیماری پریودنتال، تجمع جرم، دندان های شیری باقی مانده	تریرهای کوچک فک شلوغی دارند که تمیز کردن آن سخت است و مستعد عفونت لثه هستند.
ارتوپدی (زانو و لگن)	دررفتگی کشکک (Patellar Luxation)، بیماری لگ-پرتس	اینها مشکلات ساختاری دردناکی هستند که در تریرهای کوچک و متوسط شایع اند و نیاز به مدیریت یا جراحی دارند.
پوست و مو	آتوپی (آلرژی محیطی)، درماتیت کک، عفونت های مخمری	بسیاری از تریرها پوست حساسی دارند. تشخیص زودهنگام آلرژی از خارش مزمن جلوگیری می کند.
چشم ها	دررفتگی عدسی (PLL)، آب مروارید، خشکی چشم (KCS)	مشکلات چشمی در تریرها می تواند ژنتیکی باشد و در صورت عدم درمان منجر به کوری می شود.
قلب	بیماری دریچه میترا (MVD)	در تریرهای مسن تر، گوش دادن به سوفل قلبی برای تشخیص زودهنگام مشکلات دریچه ای اهمیت دارد.

علائم خطر: چه زمانی فوراً به دامپزشک مراجعه کنیم؟

تربیرها می توانند درد را پنهان کنند، بنابراین هرگونه تغییر ناگهانی در رفتار آن ها باید جدی گرفته شود. اگر هر یک از علائم زیر را مشاهده کردید، منتظر «بهتر شدن» نمانید و فوراً با دامپزشک یا کلینیک اورژانس تماس بگیرید:

- **مشکلات تنفسی:** نفس نفس زدن شدید و مداوم (بدون دلیل گرما یا فعالیت)، تنفس با دهان باز در حالت استراحت، لثه های آبی یا رنگ پریده، صدای خس خس یا ناله هنگام تنفس. (در تربیرهای کوچک، این می تواند نشانه کلاپس نای باشد).
- **ناتوانی در راه رفتن یا فلجی:** کشیدن پاهای عقب، عدم توانایی در ایستادن، علائم درد شدید هنگام لمس کمر یا گردن.
- **استفراغ یا اسهال شدید و مداوم:** بیش از دو بار استفراغ در چند ساعت، وجود خون در استفراغ یا اسهال، یا همراهی آن با بی حالی شدید.
- **نفخ یا اتساع شکم (Bloat):** تلاش برای استفراغ اما خروج کف (استفراغ خشک)، شکم سفت و متورم، بی قراری شدید. اگرچه در نژادهای سینه عمیق شایع تر است، اما می تواند در هر سگی رخ دهد و یک اورژانس مطلق است.
- **تشنج:** هرگونه تشنج، حتی اگر کوتاه باشد، نیاز به بررسی فوری دارد.

- **علائم درد شدید:** ناله کردن مداوم، لرزیدن (که به سرما ربطی ندارد)، پنهان شدن، پرخاشگری ناگهانی هنگام لمس شدن.
- **لنگش ناگهانی و شدید:** عدم تحمل وزن روی یک پا، به خصوص پس از پریدن یا بازی. (می تواند نشانه پارگی رباط صلیبی یا دررفتگی کشکک باشد).
- **مشکلات چشمی:** بستن ناگهانی یک چشم، قرمزی شدید، تورم، ترشحات چرکی، یا حالت "ابری" یا "آبی" شدن قرنیه. (در تربیرها می تواند نشانه دررفتگی عدسی یا گلوکوم باشد).
- **بی حالی شدید:** عدم واکنش به صدا زدن، عدم توانایی در بلند شدن، غش کردن.
- **خوردن مواد سمی:** اگر مشکوک هستید که تربیر شما شکلات، انگور، کشمش، داروهای انسانی یا هر نوع سم (مانند مرگ موش) خورده است، فوراً تماس بگیرید.

فصل ۲: تغذیه ایمن و درست

تغذیه، سوخت مورد نیاز برای موتور پرانرژی و شخصیت جسور تریر شماس است. این گروه از سگ ها، تنوع جثه بسیار زیادی دارند—از یک یورکشایر تریر ۲ کیلوگرمی تا یک اِردیل تریر ۳۰ کیلوگرمی. این تفاوت عظیم در اندازه، متابولیسم و نیازهای کالری، نیازمند یک رویکرد تغذیه ای دقیق و سفارشی شده است.

بسیاری از تریرها (مانند وست هایلند وایت تریر یا بول تریر) مستعد آلرژی های پوستی و گوارشی هستند، در حالی که تریرهای کوچک (مانند یورکشایر) مستعد مشکلات دندانی و افت قند خون در تولگی می باشند. از سوی دیگر، اشتها ی زیاد و تمایل به «گدایی غذا» در برخی تریرها (مانند کِیرن تریر) می تواند به سرعت منجر به چاقی شود. این فصل به شما می آموزد که چگونه با دقت علمی، بشقاب غذای تریر خود را مدیریت کنید.

برنامه غذایی روزانه و اندازه هر وعده چگونه باشد؟

پاسخ به این سوال، مستقیماً به سن، وزن، سطح فعالیت و نوع نژاد تریر شما بستگی دارد. یک قانون کلی وجود دارد: تریرهای کوچک (Small/Toy Terriers) متابولیسم بسیار سریعی دارند و به غذایی با کالری متراکم تر در وعده های کوچک و مکرر نیاز دارند، در حالی که تریرهای متوسط تا بزرگ (Medium/Large Terriers) به انرژی پایدار برای فعالیت های طولانی تر نیازمندند.

تغذیه توله تریر (تا ۱۲ ماهگی)

• **تریرهای مینیاتوری (مانند یورکشایر، استرالین سیلکی):** این توله ها به شدت در معرض خطر هیپوگلیسمی (افت قند خون) هستند. معده کوچک آن ها نمی تواند انرژی زیادی ذخیره کند.

- **برنامه:** ۴ تا ۶ وعده غذایی کوچک در روز تا سن ۴ ماهگی.
- **برنامه:** ۳ تا ۴ وعده در روز از سن ۴ تا ۸ ماهگی.
- **نکته حیاتی:** هرگز اجازه ندهید یک توله تریر مینیاتوری بیش از چند ساعت گرسنه بماند. غذای آن ها باید مخصوص «توله سگ نژاد کوچک» باشد که کالری و پروتئین بالایی دارد.

• تربیرهای متوسط (مانند جک راسل، فاکس تربیر، وست هایلند):

- برنامه: ۳ وعده غذایی منظم در روز تا سن ۶ ماهگی.
- برنامه: ۲ وعده در روز از سن ۶ ماهگی به بعد.

تغذیه تربیر بزرگسال (۱ تا ۷ سال)

در این مرحله، هدف حفظ وزن ایده آل و تامین انرژی برای فعالیت های روزانه است. اکثر تربیرهای بزرگسال باید دو وعده غذایی در روز (صبح و عصر) داشته باشند. غذا دادن یکباره در روز می تواند باعث گرسنگی بیش از حد، سریع خوردن، و در نژادهای مستعد، مشکلات گوارشی شود.

چگونه اندازه وعده را تعیین کنیم؟

۱. به جدول راهنمای روی بسته بندی غذا اعتماد نکنید (کاملاً): این جداول یک نقطه شروع هستند، اما اغلب میزان غذا را «بیش از حد» تخمین می زنند.
۲. بر اساس وزن ایده آل تغذیه کنید، نه وزن فعلی: اگر تربیر شما اضافه وزن دارد، باید بر اساس وزنی که باید داشته باشد، غذا دریافت کند (معمولاً با کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی کالری فعلی).
۳. شرایط بدنی (Body Condition Score - BCS) را بسنجید: این بهترین راهنماست. شما باید بتوانید دنده های تربیر خود را با فشار ملایم دست (مانند حس کردن بند انگشتان پشت دستتان) احساس کنید، اما نباید آن ها را ببینید. از بالا، باید یک «کمر» مشخص دیده شود.

جدول ۳: راهنمای تغذیه روزانه تریر (نمونه)

توجه: مقادیر زیر فقط یک تخمین بر اساس غذای خشک استاندارد (حدود ۴۰۰-۳۵۰ کیلوکالری در هر پیمانه) است. همیشه با دامپزشک خود مشورت کنید.

جثه تریر (مثال نژاد)	وزن (بزرگسال)	ایده آل سطح فعالیت	میزان غذای روزانه (تقریبی)	خشک تعداد وعده ها
مینیاتوری (یورکشایر)	۲ - ۴ کیلوگرم	کم تا متوسط	¼ تا ½ پیمانه	۲ تا ۳
کوچک (جک راسل، وست هایلند)	۶ - ۹ کیلوگرم	متوسط بالا	¾ تا ۱ و ¼ پیمانه	۲
متوسط (بول تریر مینیاتور، کری بلو)	۱۲ - ۱۶ کیلوگرم	بالا	۱ و ½ تا ۲ پیمانه	۲
بزرگ (اردیل تریر)	۲۳ - ۳۰ کیلوگرم	بالا	۲ و ½ تا ۳ و ½ پیمانه	۲

تشویقی سالم و مکمل های لازم را چگونه انتخاب کنیم؟

تربیرها بسیار باهوش و اغلب «غذا-محور» (Food-Motivated) هستند. این ویژگی، آموزش آنها را آسان تر می کند، اما اگر مراقب نباشید، کالری دریافتی از تشویقی ها می تواند به سرعت از کنترل خارج شود.

قانون ۱۰ درصد برای تشویقی ها

یک قانون طلایی: تشویقی ها نباید بیش از ۱۰ درصد کالری روزانه سگ شما را تشکیل دهند. برای یک تربیر کوچک، این مقدار بسیار ناچیز است (شاید معادل چند دانه تشویقی یا یک تکه کوچک هویج).

بهترین تشویقی ها برای تربیرها:

۱. تشویقی های آموزشی (Training Treats): از تشویقی های بسیار کوچک، کم کالری و نرم استفاده کنید که سریع خورده شوند (مانند تکه های کوچک سینه مرغ پخته شده، یا تشویقی های تجاری مخصوص آموزش).

۲. تشویقی های دندان (Dental Chews): به دلیل استعداد تربیرهای کوچک در ابتلا به بیماری های دندان، جویدنی های دندان می توانند مفید باشند. به دنبال محصولات تایید شده VOHC (Veterinary Oral Health Council) هستند.

۳. تشویقی های طبیعی:

- سبزیجات: هویج خام (عالی برای دندان ها)، لوبیا سبز، تکه های کدو حلوائی پخته، خیار.
- میوه ها (در حد اعتدال به دلیل قند): سیب (بدون هسته)، بلوبری.

تشویقی های ممنوعه:

از دادن باقی مانده غذای سفره، غذاهای چرب (مانند پنیر زیاد یا هات داگ) به عنوان تشویقی روتین خودداری کنید. اینها نه تنها باعث چاقی می شوند، بلکه می توانند منجر به پانکراتیت (التهاب لوزالمعده) شوند که یک اورژانس پزشکی است.

مکمل های ضروری برای تربیر

بیشتر تربیرهایی که غذای تجاری باکیفیت و کامل (Complete and Balanced) می خورند، به مکمل نیاز ندارند. با این حال، در موارد خاص و با مشورت دامپزشک، مکمل های زیر می توانند برای تربیرها بسیار مفید باشند:

- **امگا-۳ (روغن ماهی):** مهم ترین مکمل برای تربیرها. به دلیل شیوع بالای آلرژی های پوستی (آتوپی) در نژادهایی مانند وست هایلند، اسکاتیش و بول تربیر، اسیدهای چرب امگا-۳ (EPA و DHA) می توانند به کاهش التهاب پوست، بهبود کیفیت مو و سلامت مفاصل کمک کنند.
- **پروبیوتیک ها:** برای تربیرهایی با گوارش حساس یا آن هایی که سابقه اسهال/یبوست دارند. پروبیوتیک ها به تعادل فلور روده کمک می کنند.

• گلوکوزامین و کندرویتین (مکمل های مفصلی):

- برای تربیرهای کوچک مستعد دررفتگی کشک (Patellar Luxation).
- برای تربیرهای متوسط فعال (مانند جک راسل) برای حمایت از مفاصل پرکار.
- برای تمام تربیرهای ارشد (سنیور) جهت مدیریت آرتروز.

- **مولتی ویتامین:** فقط در صورتی که برای تربیر خود غذای خانگی تهیه می کنید (که در فصل ۴ به آن می پردازیم) و باید مطمئن شوید که تمام ریزمغذی ها تامین می شوند.

مدیریت آب رسانی

تربیرهای فعال، به خصوص در هوای گرم، به سرعت آب بدن خود را از دست می دهند.

- **دسترسى دائمى:** همیشه آب تازه و تمیز در دسترس تربیر خود قرار دهید.
- **تمیز کردن ظرف:** ظرف آب را روزانه بشوید تا از تجمع بیوفيلم (لایه لزج باکتریایی) جلوگیری کنید.
- **در پیاده روی:** برای تربیرهای پرانرژی مانند جک راسل، در پیاده روی های طولانی (بیش از ۳۰ دقیقه) یا در روزهای گرم، حتماً بطری آب و یک ظرف سفری به همراه داشته باشید.
- **مراقبت از ریش (در تربیرها):** نژادهایی مانند اِردیل یا اشناوزر (که اغلب با تربیرها گروه بندی می شوند) ریش های بلندی دارند که خیس و کثیف می شود. استفاده از ظروف آب مخصوص (مانند ظروف بدون پاشش یا "Lixit") می تواند به تمیز نگه داشتن صورت آن ها کمک کند.

جنگ با چاقی: خطری جدی برای تربیرها

چاقی صرفاً یک مشکل زیبایی نیست؛ این یک بیماری است که عمر تربیر شما را کوتاه می کند.

چرا چاقی برای تربیرها خطرناک تر است؟

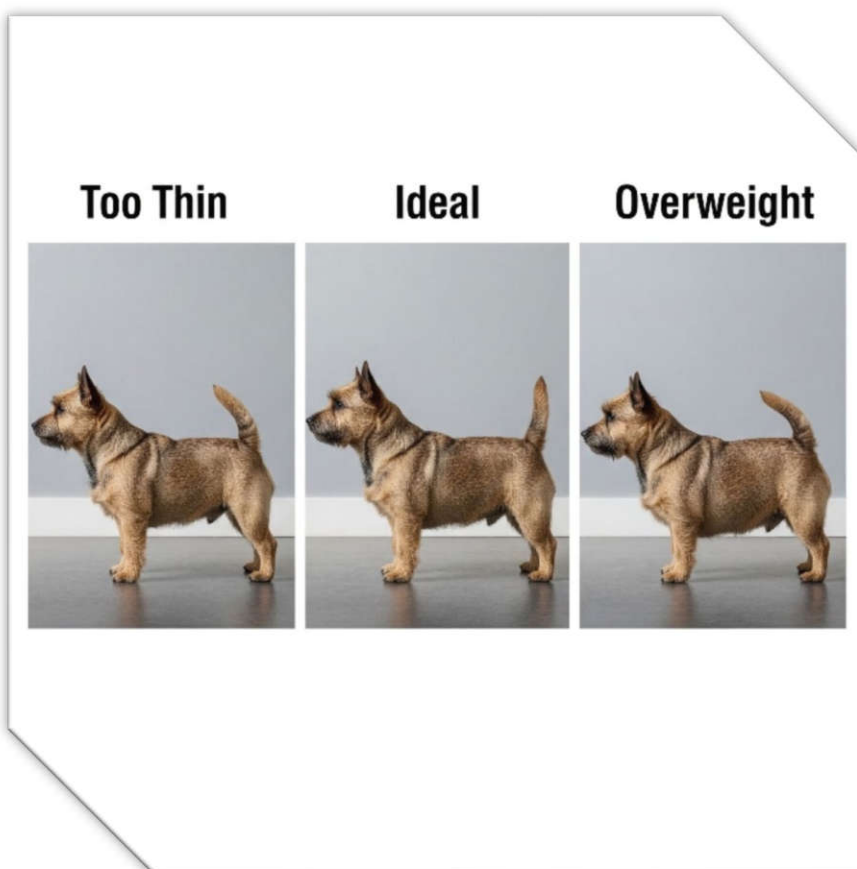
۱. **مشکلات ارتوپدی:** وزن اضافه، فشار وحشتناکی بر مفاصل کوچک آن ها وارد می کند و بیماری هایی مانند دررفتگی کشکک (Patellar Luxation) و دیسپلازی هیپ را تشدید کرده و منجر به آرتروز زودرس می شود.

۲. **مشکلات تنفسی:** در تربیرهای کوچک (یورکشایر، نورویچ) که مستعد **کلاپس نای (Tracheal Collapse)** هستند، چربی اضافه در ناحیه گردن و سینه، تنفس را به شدت دشوار می کند.

۳. **بیماری های متابولیک:** افزایش ریسک دیابت، بیماری های قلبی و پانکراتیت.

چگونه از چاقی پیشگیری کنیم؟

- **اندازه گیری دقیق غذا:** از پیمانه اندازه گیری استفاده کنید. غذا را «چشمی» نریزید.
- **کالری تشویقی را حساب کنید:** اگر در طول روز برای آموزش از تشویقی استفاده می کنید، باید به همان میزان از حجم وعده غذایی اصلی کم کنید.
- **ورزش ذهنی و فیزیکی:** تریرها برای سوزاندن کالری فقط به دویدن نیاز ندارند؛ آن ها به «کار» ذهنی نیاز دارند. بازی های فکری، آموزش ترفندهای جدید و بو کشیدن (Nose Work) به اندازه دویدن کالری می سوزاند و سگ را راضی تر نگه می دارد.
- **«نه» گفتن را یاد بگیرید:** تریرها در گدایی غذا با آن چشمان باهوش، استاد هستند. تسلیم نشوید.

تغییر برند یا نوع غذا را بدون دل درد چگونه انجام دهیم؟

دستگاه گوارش سگ ها، به ویژه تریرهایی که مستعد حساسیت هستند، به یک نوع غذا عادت می کند. تغییر ناگهانی غذا می تواند تعادل باکتری های روده را به هم ریخته و منجر به اسهال، استفراغ و گاز معده شود.

فرآیند تغییر غذا باید آهسته و طی ۷ تا ۱۰ روز انجام شود.

جدول ۴: برنامه گام به گام تغییر غذای تربیر

روز	درصد قدیمی	درصد غذای جدید	نکات مهم غذای
روز ۱ و ۲	۷۵٪	۲۵٪	غذاها را کاملاً مخلوط کنید. مدفوع سگ را زیر نظر بگیرید.
روز ۳ و ۴	۵۰٪	۵۰٪	در این مرحله اگر همه چیز خوب است، می توانید ادامه دهید.
روز ۵ و ۶	۲۵٪	۷۵٪	اگر مدفوع کمی شل شد، یک یا دو روز در همین درصد بمانید.
روز ۷ به بعد	۰٪	۱۰۰٪	انتقال کامل انجام شده است.

نکات تکمیلی:

- **در صورت حساسیت:** اگر تربیر شما سابقه گوارش بسیار حساس دارد، این فرآیند را طی ۱۴ روز انجام دهید.
- **افزودن پروبیوتیک:** اضافه کردن یک پروبیوتیک مخصوص سگ در طول دوره تغییر غذا می تواند به تثبیت وضعیت روده کمک کند.
- **تغییر پروتئین:** اگر در حال تغییر از غذای مرغ به غذای ماهی هستید، حتی آهسته تر عمل کنید، زیرا منبع پروتئین کاملاً در حال تغییر است.

فصل ۳: غذاهای خطرناک و پیشگیری از مسمومیت

غریزه شکار، کنجکاو بی پایان و هوش بالای تربیرها، آن ها را به کاشفان ماهری در خانه تبدیل می کند. آن ها استاد پیدا کردن کوچک ترین ذره غذای افتاده روی زمین، باز کردن سطل های زباله، و سرک کشیدن به کیف ها و کانتنر آشپزخانه هستند.

این کنجکاو، در ترکیب با جثه کوچک بسیاری از نژادهای تربیر (مانند یورکشایر، کیرن یا وست هایلند)، یک سناریوی بسیار پرخطر ایجاد می کند. برخلاف یک سگ بزرگ، که ممکن است با خوردن یک تکه شکلات فقط دچار ناراحتی گوارشی شود، برای یک تربیر ۳ کیلوگرمی، همان مقدار می تواند دوز کشنده باشد. درک این خطرات و ایمن سازی محیط، بخش غیرقابل مذاکره در نگهداری از تربیر است.

کدام غذاهای انسانی برای تربیر سمی یا خطرناک اند؟

فهرست غذاهای ممنوعه برای سگ ها طولانی است، اما برای صاحبان تربیر، شدت خطر برخی از این مواد به دلیل متابولیسم و جثه کوچک آن ها، چندین برابر می شود. در اینجا، ما غذاها را بر اساس میزان خطرشان برای یک تربیر کوچک دسته بندی می کنیم.

گروه ۱: سموم مطلق (مرگبار با دوز پایین)

این مواد حتی در مقادیر بسیار کم می توانند برای یک تربیر کوچک، کشنده باشند.

- **زایلیتول (Xylitol): مرگبارترین خطر برای تربیرها.** این شیرین کننده مصنوعی در آدامس های بدون قند، آبنبات ها، برخی کره های بادام زمینی رژیمی، داروهای دیابتی و محصولات پختنی یافت می شود.

- چرا خطرناک است؟ زایلیتول باعث ترشح ناگهانی و شدید انسولین در سگ ها شده و منجر به هیپوگلیسمی (افت شدید قند خون) در عرض ۳۰ دقیقه می شود. در دوزهای بالاتر، باعث نارسایی حاد کبد در عرض چند ساعت تا چند روز می گردد.
- خطر برای تربیر: یک تکه آدامس حاوی زایلیتول می تواند یک یورکشایر تربیر یا وست هایلند را دچار تشنج و کما کند.

• انگور و کشمش (Raisins & Grapes):

- چرا خطرناک است؟ مکانیسم دقیق آن هنوز ناشناخته است، اما این میوه ها می توانند باعث نارسایی حاد و برگشتناپذیر کلیه شوند.
- خطر برای تربیر: سمیت این ماده به نظر می رسد به حساسیت فردی بستگی دارد (Idiosyncratic). این بدان معناست که هیچ دوز ایمنی وجود ندارد. حتی یک دانه انگور یا کشمش می تواند برای یک تربیر کوچک فاجعه بار باشد.

• شکلات (به ویژه تلخ و پختوپز):

- چرا خطرناک است؟ حاوی تئوبرومین و کافئین است که محرک های قوی سیستم عصبی و قلبی هستند.
- خطر برای تربیر: هرچه شکلات تلخ تر باشد، خطرناک تر است. یک تکه کوچک شکلات تلخ (Dark Chocolate) که ممکن است برای یک سگ بزرگ مشکلی ایجاد نکند، می تواند باعث تپش قلب شدید، لرزش و تشنج در یک تربیر کوچک شود.

گروه ۲: بسیار خطرناک (بیماری‌زا)

- خانواده پیاز و سیر (**Allium Family**): شامل پیاز، سیر، موسیر و تره‌فرنگی (خام یا پخته).
 - چرا خطرناک است؟ این مواد حاوی ترکیباتی هستند که به گلبول‌های قرمز خون آسیب می‌رسانند و باعث آنمی همولیتیک (کم‌خونی ناشی از تخریب سلول‌های خونی) می‌شوند.
 - خطر برای تربیر: علائم ممکن است چند روز طول بکشد تا ظاهر شوند (بی‌حالی، لته‌های رنگ‌پریده، تنفس سریع). مراقب غذاهای ترکیبی مانند سس ماکارونی، پیتزا یا غذاهای کودک باشید که ممکن است حاوی پودر پیاز یا سیر باشند.

• مغز ماکادامیا (**Macadamia Nuts**):

- چرا خطرناک است؟ این آجیل به طور خاص برای سگ‌ها سمی است و باعث ضعف در پاهای عقب، لرزش، تب و استفراغ می‌شود.
- خطر برای تربیر: خوردن تنها چند عدد از این مغز برای یک تربیر کافی است تا علائم شدید عصبی نشان دهد.

• الکل و خمیر نان نپخته:

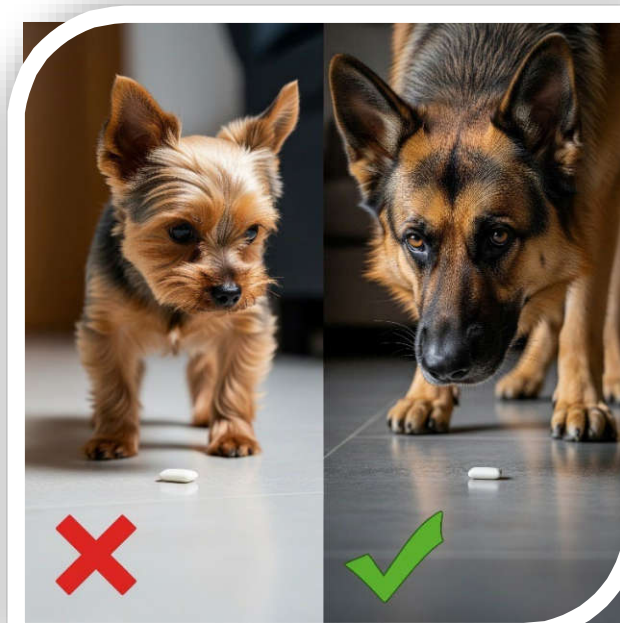
- الکل: به دلیل جثه کوچک، تربیرها به سرعت دچار مسمومیت الکلی (کاهش قند خون، افت دمای بدن، نارسایی تنفسی) می‌شوند.
- خمیر نان: خمیر حاوی مخمر در محیط گرم معده پف می‌کند و باعث نفخ شدید (**Bloat**) می‌شود. همچنین، تخمیر مخمر الکل تولید می‌کند که جذب شده و باعث مسمومیت الکلی می‌گردد.

گروه ۳: مضر و مستعد ایجاد پانکراتیت

- **غذاهای چرب (Fatty Foods):** این یک خطر بزرگ برای تریرها است. باقی مانده استیک، چربی مرغ، بیکن، پنیر زیاد، و غذاهای سرخ شده.
 - **چرا خطرناک است؟** این غذاها می توانند باعث **پانکراتیت (التهاب لوزالمعده)** شوند. پانکراتیت یک بیماری بسیار دردناک، اورژانسی و بالقوه کشنده است که با استفراغ شدید و درد شکم همراه است. تریرها (به خصوص تریرهای میانسال و دارای اضافه وزن) به آن حساس هستند.
- **هسته ها و دانه ها:** هسته سیب، هلو، زردآلو و گیلاس.
 - **چرا خطرناک است؟** این هسته ها حاوی سیانید هستند (اگرچه مقدار زیادی باید جویده شود تا سمی باشد)، اما خطر بسیار بزرگ تر برای تریرها، **انسداد گوارشی** است. یک هسته گیلاس یا زردآلو به راحتی می تواند روده کوچک یک تریر را مسدود کند.
- **لبنیات:** اکثر سگ ها آنزیم لاکتاز کافی برای هضم لاکتوز ندارند. شیر و پنیر زیاد می تواند باعث اسهال و ناراحتی گوارشی شود.

جدول ۵: راهنمای سریع سموم آشپزخانه برای صاحبان تربیر

ماده خطرناک	غذایی چرا خطرناک است؟ (علائم اصلی)	میزان خطر برای تربیر کوچک (مثال: یورکشایر ۳ کیلویی)
زایلیتول (آدامس)	افت قند خون، تشنج، نارسایی کبد	بسیار بالا: ۱ تا ۲ تکه آدامس می تواند کشنده باشد.
انگور/کشمش	نارسایی حاد کلیه	بسیار بالا: دوز سمی مشخصی ندارد. حتی ۱ دانه ریسک دارد.
شکلات تلخ	تحریک عصبی، تشنج، مشکلات قلبی	بالا: چند تکه کوچک می تواند مسمومیت جدی ایجاد کند.
پیاز/سیر	تخریب گلبول قرمز، کم خونی	متوسط تا بالا: خطر با مصرف مداوم یا دوز بالا (مثلاً خوردن یک پیاز کامل).
غذاهای چرب (بیکن)	پانکراتیت (التهاب لوزالمعده)	بالا: یک وعده غذای چرب می تواند باعث پانکراتیت شدید شود.
هسته هلو/زردآلو	انسداد روده، مسمومیت سیانید	بالا: خطر انسداد فیزیکی بسیار جدی است.
آووکادو	حاوی پرسین (Persin)، باعث استفراغ و اسهال	متوسط: عمدتاً گوارشی، اما هسته آن خطر انسداد دارد.

نشانه های مسمومیت غذایی چیست و چه قدر جدی است؟

علائم مسمومیت به نوع ماده سمی و مقدار خورده شده بستگی دارد. برخی علائم فوراً ظاهر می شوند (مانند زایلیتول) و برخی دیگر ممکن است روزها طول بکشد (مانند پیاز یا انگور).

علائم رایج گوارشی (شایع ترین):

- استفراغ (ممکن است شدید، کف آلود، یا حاوی خون باشد)
- اسهال (اغلب آبکی، بدبو، و ممکن است تیره یا خونی باشد)
- بی اشتها یا کامل
- درد شکم: سگ ممکن است قوز کند، ناله کند، اجازه لمس شکمش را ندهد، یا حالت «دعا» (Prayer Position) - سینه روی زمین، کپل ها بالا) به خود بگیرد که نشانه درد شدید شکمی (اغلب پانکراتیت) است.

علائم عصبی (بسیار جدی و اورژانسی):

- لرزش عضلانی یا تیک
- بی قراری شدید و قدم زدن عصبی
- عدم تعادل و گیج بودن (Ataxia)
- ضعف ناگهانی یا غش کردن
- تشنج

سایر علائم هشداردهنده:

- **تغییر در ادرار/تشنگی:** نوشیدن آب بسیار زیاد و ادرار زیاد (یا عدم ادرار) که می تواند نشانه نارسایی کلیه (مسمومیت با انگور) باشد.
- **تغییر در تنفس:** تنفس سریع و سخت، نفس نفس زدن شدید.
- **تغییر رنگ لثه ها:** لثه های رنگ پریده یا سفید (نشانه کم خونی از پیاز)؛ لثه های آبی یا بنفش (نشانه نارسایی تنفسی)؛ لثه های زرد (نشانه یرقان و نارسایی کبد از زایلیتول).

جدیت: هر گونه علامت عصبی (تشنج، لرزش) یا علائم گوارشی شدید (استفراغ مکرر، اسهال خونی) یا بی حالی شدید، یک اورژانس پزشکی تهدید کننده زندگی است.

در صورت خوردن غذای خطرناک چه کار فوری انجام دهیم؟

زمان، حیاتی ترین فاکتور در درمان مسمومیت است. اقدامات شما در چند دقیقه اول می تواند تفاوت بین مرگ و زندگی را رقم بزند.

پروتکل اقدام فوری (۵ قدم):

۱. **قدم اول: سگ را ایمن و ماده سمی را دور کنید.** فوراً تریر خود را از محل دور کرده و در اتاقی دیگر قرار دهید. باقی مانده ماده سمی را جمع آوری کنید تا سگ بیشتر نخورد.

۲. **قدم دوم: اطلاعات را جمع آوری کنید.** شما باید در تماس با دامپزشک به ۳ سوال پاسخ دهید:

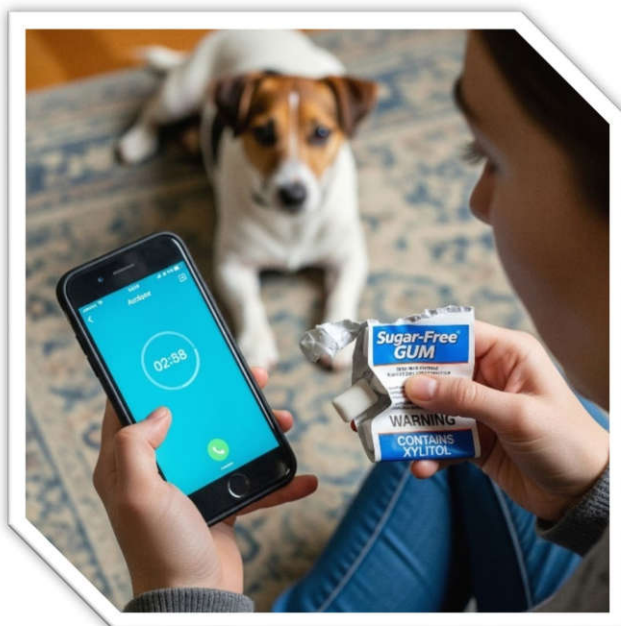
- چه چیزی خورده؟ (بسته بندی را نگه دارید. اگر آدامس بوده، چک کنید حاوی زایلیتول بوده یا نه).
- چه مقداری خورده؟ (چند عدد؟ چند گرم؟)
- چه زمانی خورده؟ (همین الان؟ یا چند ساعت پیش؟)

۳. **قدم سوم: فوراً تماس بگیرید. منتظر بروز علائم نمانید!** برخی سموم (مانند زایلیتول) به سرعت جذب می شوند و برخی دیگر (مانند انگور) تا زمانی که علائم ظاهر شوند، آسیب جدی وارد کرده اند. فوراً با دامپزشک یا یک مرکز کنترل سموم حیوانات تماس بگیرید.

۴. **قدم چهارم: هرگز خودسرانه سگ را وادار به استفراغ نکنید!**

- چرا؟ وادار کردن سگ به استفراغ در برخی موارد می تواند خطرناک تر باشد (مثلاً اگر ماده سوزاننده خورده باشد یا اگر سگ گیج باشد و مواد استفراغی وارد ریه اش شود).
- تنها استثنا: فقط و فقط اگر دامپزشک پشت تلفن، پس از شنیدن شرح ماجرا، به شما دستور مستقیم داد که این کار را انجام دهید (معمولاً با آب اکسیژنه ۳٪)، مجاز به انجام آن هستید. در غیر این صورت، زمان را تلف نکنید.

۵. **قدم پنجم: فوراً به سمت کلینیک حرکت کنید.** بسته بندی ماده سمی و (در صورت امکان) نمونه ای از استفراغ سگ را در یک کیسه پلاستیکی بردارید و بلافاصله به نزدیک ترین مرکز دامپزشکی اورژانس بروید.

چطور محیط خانه را طوری بچینیم که اشتباه غذایی رخ ندهد؟

پیشگیری، تنها راه درمان واقعی است. شما باید خانه خود را نه برای یک سگ معمولی، بلکه برای یک «تربیر» ایمن کنید: یک موجود باهوش، چابک و مصمم.

• **۱. قانون کیف و کوله پستی:** تربیرها به دلیل جثه کوچک، متخصص کاوش در سطح زمین هستند. کیف دستی، کوله پستی، ساک ورزشی یا کیف مدرسه که روی زمین رها شده، گنجینه ای از خطرات (آدامس، دارو، تنقلات) است. **قانون مطلق:** تمام کیف ها باید آویزان یا در کمد نگهداری شوند.

• **۲. ارتقای سطل زباله:** تربیرهای باهوش (مانند جک راسل یا فاکس تربیر) به راحتی سطل های زباله پدالی یا درب پوش دار ساده را باز می کنند. شما به سطل زباله **قفل دار** یا **سطل زباله ای که داخل کابینت قفل دار (با قفل کودک)** قرار می گیرد، نیاز دارید.

• **۳. مبارزه با "کانتر سرفینگ" (Counter-Surfing):** تربیرهای کوچک را دست کم نگیرید؛ آن ها می توانند با پریدن روی صندلی، خود را به میز ناهارخوری یا کانتر آشپزخانه برسانند.

- هرگز غذا را بدون مراقبت رها نکنید.
- تمام مواد غذایی، داروها و ظروف کثیف را به عقب کانتر (دور از دسترس) هل دهید.
- صندلی ها را زمانی که استفاده نمی شوند، زیر میز قرار دهید تا به عنوان پله عمل نکنند.

- ۴. آموزش "ولش کن" (Leave It): این فرمان، یک فرمان نمایشی نیست، بلکه یک فرمان نجات بخش است. روزانه آن را تمرین کنید تا اگر تریر شما به سمت یک قرص افتاده روی زمین یا یک تکه غذای خطرناک شیرجه رفت، با فرمان شما فوراً از آن صرف نظر کند.
- ۵. مدیریت مهمانان: مهمانان شما از خطرات آگاه نیستند. به آن ها به وضوح اطلاع دهید:
 - "لطفاً به سگ ما هیچ غذای انسانی ندهید."
 - "لطفاً کیف خود را روی زمین نگذارید."
- ۶. بررسی روزانه کف زمین: قبل از آزاد گذاشتن تریر در یک اتاق، کف زمین را به سرعت برای یافتن اشیای ریز (قرص، باتری، سکه، کشمش) بررسی کنید.

فصل ۴: غذاهای خانگی سالم و مقرون به صرفه

تهیه غذای خانگی برای تربیر می تواند تجربه ای بسیار رضایت بخش باشد. شما کنترل کاملی بر کیفیت مواد اولیه دارید و می توانید از مواد تازه و کامل استفاده کنید. این امر به ویژه برای تربیرهایی با آلرژی های پوستی یا گوارشی (مانند وست هایلند یا بول تربیر) که به مواد نگهدارنده یا پروتئین های رایج در غذاهای تجاری حساسیت دارند، یک مزیت بزرگ محسوب می شود.

اما یک هشدار حیاتی وجود دارد: غذای خانگی به معنای «باقی مانده سفره» یا «مرغ و برنج ساده» نیست. این بزرگترین اشتباهی است که یک مالک می تواند مرتکب شود. بیش از ۹۰ درصد دستورهای غذایی آنلاین که توسط دامپزشکان تغذیه تایید نشده اند، دچار کمبودهای جدی در ویتامین ها و مواد معدنی ضروری (مانند کلسیم، زینک، مس و ویتامین های گروه B و E) هستند. این کمبودها در طولانی مدت منجر به بیماری های استخوانی، پوستی و متابولیک می شوند.

این فصل به شما نشان می دهد که چگونه یک رژیم غذایی خانگی «واقعاً کامل» و ایمن، متناسب با نیازهای خاص تربیر خود تهیه کنید.

نکته اساسی: قبل از هرگونه تغییر دائمی به رژیم غذایی خانگی، اکیداً توصیه می شود که دستور غذایی خود را با یک دامپزشک متخصص تغذیه (Veterinary Nutritionist) در میان بگذارید تا از کامل بودن آن اطمینان حاصل کنید.

نسبت درست پروتئین، کربوهیدرات و چربی در غذای خانگی چیست؟

تعادل این سه درشت مغذی (Macronutrients) برای تامین انرژی، سلامت پوست و عملکرد صحیح بدن تربیر شما حیاتی است. این نسبت ها بر اساس «ماده خشک» (Dry Matter Basis) محاسبه می شوند، یعنی پس از حذف تمام آب موجود در غذا.

۱. پروتئین (Protein):

- **نقش:** سنگ بنای عضلات، ترمیم بافت، سلامت پوست و مو. تربیرها به عنوان سگ های ذاتاً فعال و عضلانی، به پروتئین باکیفیت و قابل هضم بالا نیاز دارند (مانند مرغ، بوقلمون، گوشت گاو کم چرب، ماهی و تخم مرغ).
- **درصد پیشنهادی:** ۲۰٪ تا ۳۰٪ (بر اساس ماده خشک). تربیرهای بسیار فعال (مانند جک راسل) ممکن است به انتهای بالای این محدوده نیاز داشته باشند.

۲. چربی (Fat):

- **نقش:** منبع اصلی و متراکم انرژی، حیاتی برای سلامت پوست و مو (که در تربیرها بسیار مهم است)، جذب ویتامین های محلول در چربی (A, D, E, K) و طعم دهنده غذا.
- **درصد پیشنهادی:** ۱۰٪ تا ۱۵٪.
- **هشدار پانکراتیت:** این بخش برای تربیرها بسیار حساس است. نژادهایی مانند یورکشایر و تربیرهای میانسال مستعد **پانکراتیت** (التهاب لوزالمعده) هستند که اغلب توسط یک وعده غذایی پرچرب تحریک می شود. بنابراین، چربی باید کنترل شده و از منابع سالم (مانند چربی خود گوشت یا افزودن روغن ماهی) تامین شود، نه از چربی های اضافه یا روغن های پخت و پز.

۳. کربوهیدرات (Carbohydrates):

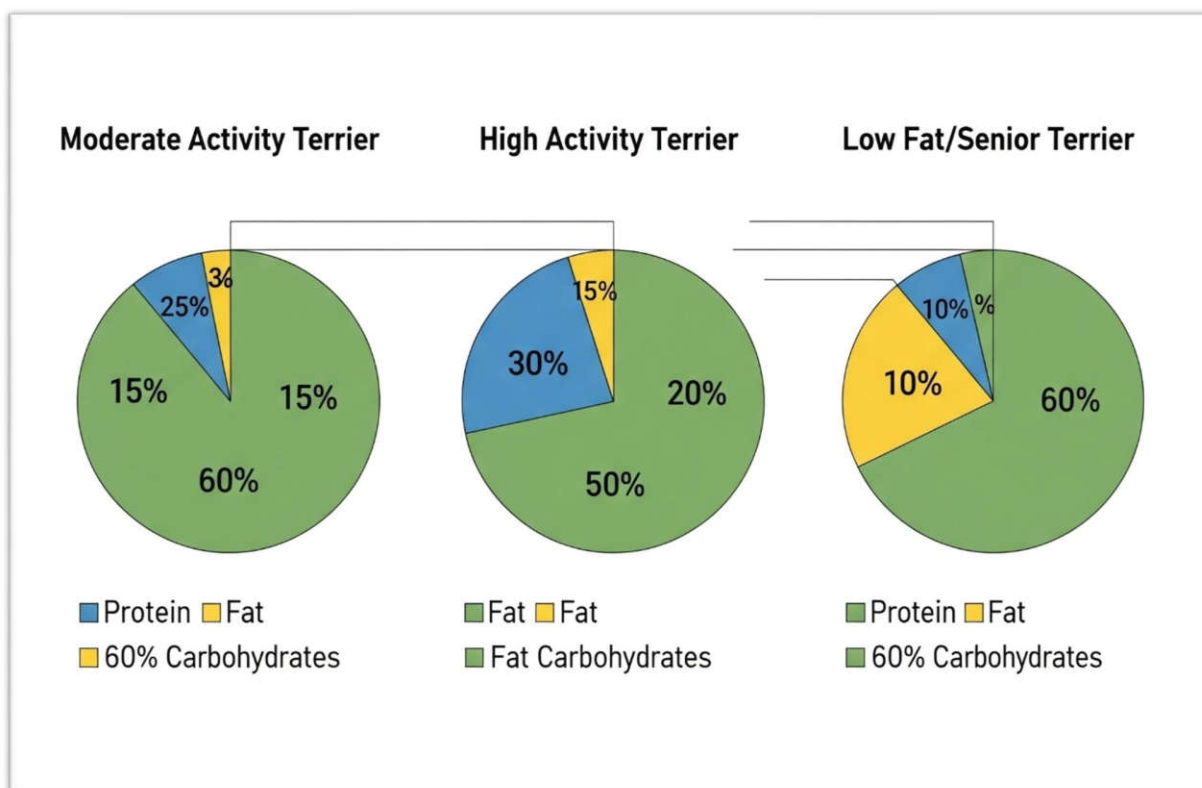
- **نقش:** منبع انرژی قابل دسترس و تامین کننده فیبر برای سلامت دستگاه گوارش.
- **درصد پیشنهادی:** ۳۰٪ تا ۶۰٪.
- **منابع خوب:** کربوهیدرات های پیچیده مانند برنج قهوه ای، سیب زمینی شیرین، جو دوسر، کدو حلوائی و سبزیجاتی مانند هویج و لوبیا سبز.

۴. کلسیم و فسفر:

- **مهم ترین بخش:** این همان جایی است که اکثر رژیم های خانگی شکست می خورند. رژیم غذایی که فقط شامل گوشت و برنج است، به شدت دچار کمبود کلسیم و عدم تعادل فسفر است. این عدم تعادل می تواند منجر به مشکلات اسکلتی فاجعه بار (به ویژه در توله ها) و مشکلات کلیوی در بزرگسالان شود.
- **راه حل:** غذای خانگی باید با یک مکمل ویتامین و مواد معدنی مخصوص سگ (که حاوی کلسیم و فسفر با نسبت صحیح باشد) یا منابع طبیعی مانند پودر استخوان (تحت نظر دامپزشک) تکمیل شود.

جدول ۶: نسبت درشت مغذی ها در رژیم خانگی تریر (تخمین بر اساس ماده خشک)

درشت مغذی تریر بزرگسال (فعالیت تریر پر تحرک تریر مستعد چاقی/پانکراتیت متوسط)	درشت مغذی تریر بزرگسال (فعالیت تریر پر تحرک تریر مستعد چاقی/پانکراتیت متوسط)	درشت مغذی تریر بزرگسال (فعالیت تریر پر تحرک تریر مستعد چاقی/پانکراتیت متوسط)	درشت مغذی تریر بزرگسال (فعالیت تریر پر تحرک تریر مستعد چاقی/پانکراتیت متوسط)
پروتئین	۲۵٪	۳۰٪	۲۵٪ - ۳۰٪ (پروتئین بسیار کم چرب)
چربی	۱۵٪	۱۸٪ - ۲۰٪	کمتر از ۱۰٪ (بسیار مهم)
کربوهیدرات	۶۰٪	۵۰٪ - ۵۲٪	۶۰٪ - ۶۵٪ (فیبر بالا)

چند دستور ساده خانگی که واقعاً متعادل اند کدام اند؟

دستورهای زیر به عنوان یک «پایه» طراحی شده اند. آنها فقط و فقط در صورتی کامل و متعادل محسوب می شوند که با یک مکمل ویتامین و مواد معدنی متعادل کننده (Canine Vitamin-Mineral Balancer) که توسط دامپزشک توصیه شده، ترکیب شوند. هرگز این مکمل را حذف نکنید. مقادیر ذکر شده برای تهیه یک بچ (Batch) غذا است؛ اندازه هر وعده به وزن و فعالیت تربیر شما بستگی دارد.

دستور ۱: پایه مرغ و برنج قهوه ای (برای تربیر فعال متوسط)

این دستور یک گزینه عالی و با قابلیت هضم بالا برای اکثر تربیرهای بزرگسال سالم است.

مواد لازم:

- ۵۰۰ گرم سینه یا ران مرغ بدون پوست و استخوان (پخته شده)
- ۲ پیمانه برنج قهوه ای (پخته شده)
- ۱ پیمانه مخلوط سبزیجات بخارپز (مانند هویج، لوبیا سبز، کدو سبز)
- ۱ قاشق غذاخوری روغن ماهی (منبع امگا-۳ برای پوست)
- دوز مورد نیاز از مکمل ویتامین/معدنی (طبق دستورالعمل محصول)

روش تهیه:

۱. مرغ را کامل بپزید (آبپز یا بخارپز، بدون هیچ ادویه و روغنی).
۲. برنج قهوه ای و سبزیجات را جداگانه بپزید تا کاملاً نرم شوند.
۳. تمام مواد پخته شده را پس از خنک شدن، در یک کاسه بزرگ بریزید.
۴. مرغ را ریش ریش یا ریز خرد کنید (مخصوصاً برای تربیرهای کوچک).
۵. روغن ماهی و پودر مکمل را اضافه کرده و کاملاً مخلوط کنید.

دستور ۲: پایه بوقلمون و سیب زمینی شیرین (برای تربیر با پوست حساس)

بوقلمون و سیب زمینی شیرین اغلب به عنوان "پروتئین و کربوهیدرات جدید" (Novel) برای تربیرهایی که به مرغ یا برنج حساسیت دارند، استفاده می شوند.

مواد لازم:

- ۵۰۰ گرم بوقلمون چرخ کرده (۹۹٪ کم چرب)
- ۲ پیمانه سیب زمینی شیرین (پخته و له شده)
- ۱ پیمانه اسفناج یا کلم بروکلی (بخارپز و ریز خرد شده)
- ۱ قاشق غذاخوری روغن بذر کتان (منبع گیاهی امگا-۳)
- دوز مورد نیاز از مکمل ویتامین/معدنی

روش تهیه:

۱. بوقلمون چرخ کرده را در تابه ای بدون روغن تفت دهید تا کاملاً بپزد. هرگونه چربی اضافه را خالی کنید.
۲. سیب زمینی شیرین را بپزید و له کنید. سبزیجات را بخارپز کنید.
۳. پس از خنک شدن، تمام مواد را با هم مخلوط کرده و مکمل ها را اضافه کنید.

دستور ۳: پایه ماهی سفید و کدو حلوایی (بسیار کم چرب: برای تربیر مستعد پانکراتیت یا سنیور)

این دستور به طور خاص برای تربیرهایی طراحی شده که باید رژیم غذایی بسیار کم چرب داشته باشند.

مواد لازم:

- ۵۰۰ گرم ماهی سفید بدون تیغ (مانند Tilapia یا Cod) (بخارپز یا آبپز)
- ۲ پیمانه برنج سفید (پخته شده - هضم آسان تر)
- ۱ پیمانه کدو حلوایی پوره شده (بدون شکر - عالی برای گوارش)
- دوز مورد نیاز از مکمل ویتامین/معدنی (مخصوص رژیم کم چرب)

روش تهیه:

۱. ماهی را به آرامی بپزید تا زمانی که کاملاً سفید و پوسته پوسته شود.
۲. برنج سفید را بپزید تا نرم شود.
۳. تمام مواد (ماهی پخته، برنج، پوره کدو حلوایی) را پس از خنک شدن با هم مخلوط کنید.
۴. مکمل ها را اضافه و سرو کنید.

روش پخت، نگهداری و فریز کردن ایمن چگونه است؟

ایمنی غذایی در رژیم خانگی به همان اندازه تغذیه اهمیت دارد. غذای خانگی فاقد مواد نگهدارنده است و به سرعت فاسد می شود.

قوانین پخت ایمن:

- **پخت کامل گوشت:** تمام گوشت ها باید تا دمای داخلی ایمن (حدود ۷۴ درجه سانتی گراد یا ۱۶۵ درجه فارنهایت) پخته شوند تا باکتری هایی مانند سالمونلا و ای. کولای از بین بروند.
- **ممنوعیت های مطلق:** هرگز از پیاز، سیر، پودر پیاز/سیر، نمک، شکر، کره یا روغن های پخت و پز انسانی استفاده نکنید.
- **پخت کربوهیدرات ها:** غلات (برنج، جو) و سبزیجات نشاسته ای (سیب زمینی) باید کاملاً پخته شوند. سگ ها نمی توانند کربوهیدرات خام را به خوبی هضم کنند.
- **خرد کردن:** برای تریرهای کوچک، تمام مواد را به قطعات بسیار ریز خرد کنید تا از خطر خفگی جلوگیری شود و هضم آسان تر گردد.

نگهداری و فریز کردن (روش دسته ای)

بهترین راه، پختن غذا برای یک هفته و فریز کردن آن است.

۱. **پخت و خنک سازی:** کل دسته غذا (مثلاً بر اساس یکی از دستورهای بالا) را آماده کنید.
۲. **خنک شدن سریع:** غذا را در یک ظرف کم عمق بزرگ پخش کنید تا به سرعت به دمای اتاق برسد.
۳. **تقسیم بندی:** غذا را بر اساس وعده های روزانه یا تک وعده ای تربیر خود تقسیم کنید. (مثلاً اگر تربیر شما روزی ۱ پیمانه می خورد، بسته های ۱ پیمانه ای آماده کنید).
۴. **بسته بندی:** از کیسه های زیپ کیپ فریزر یا ظروف درب دار مخصوص فریزر استفاده کنید. تا حد امکان هوای داخل کیسه را خارج کنید تا از «سوختگی فریزری» (Freezer Burn) جلوگیری شود.
۵. **برچسب گذاری:** هر بسته را با تاریخ پخت و نوع دستور (مثلاً "پایه مرغ") برچسب بزنید.
۶. **فریز کردن:** بسته ها را فوراً در فریزر قرار دهید. غذا می تواند تا ۳ ماه در فریزر نگهداری شود.
۷. **یخ زدایی:** بسته مورد نیاز را ۲۴ ساعت قبل از مصرف، از فریزر به یخچال منتقل کنید. هرگز غذا را در دمای اتاق یا با آب داغ یخ زدایی نکنید.
۸. **مصرف در یخچال:** غذای خانگی پس از یخ زدایی (یا غذای تازه) باید ظرف ۳ روز در یخچال مصرف شود.

منوی هفتگی نمونه برای تربیر کم تحرک و پرتحرک چه فرقی دارد؟

تفاوت اصلی در میزان کالری (اندازه وعده) و چگالی انرژی (میزان چربی و پروتئین) است. هر دو سگ به تعادل کامل ویتامین ها و مواد معدنی نیاز دارند.

در جدول زیر، هر دو تربیر (یک کپرن تربیر کم تحرک و یک جک راسل پرتحرک) هر دو حدود ۷ کیلوگرم وزن دارند، اما نیازهای کالری آن ها به شدت متفاوت است.

جدول ۷: منوی هفتگی تطبیقی (کم تحرک در مقابل پرتحرک)

روز هفته	تربیر کم تحرک (۷ کیلوگرم، مستعد چاقی)	تربیر پرتحرک (۷ کیلوگرم، بسیار فعال)
شنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳: ماهی و کدو) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳: ماهی و کدو)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱: مرغ و برنج) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱: مرغ و برنج)
یکشنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱)
دوشنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲: بوقلمون و سیب زمینی) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲: بوقلمون و سیب زمینی) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲)
سه شنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱)
چهارشنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲)
پنجشنبه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۳)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۱)
جمعه	صبح: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲) عصر: ۱/۲ پیمانه (دستور ۲)	صبح: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲) عصر: ۳/۴ پیمانه (دستور ۲)
تشویقی ها	تکه های کوچک هویج یا لوبیا سبز (بسیار کم کالری)	۱ قاشق کره بادام زمینی (بدون زایلیتول) در کنگ یا تشویقی های آموزشی پروتئینی

نکته نهایی در مورد غذای خانگی:

غذای خانگی نرم است و هیچ سایش مکانیکی روی دندان ها ایجاد نمی کند. تربیرهای کوچک که مستعد بیماری های دندانی هستند، در صورت تغذیه با رژیم خانگی، باید برنامه مسواک زدن روزانه و استفاده منظم از جویدنی های دندانی مورد تایید دامپزشک را با جدیت بیشتری دنبال کنند.

فصل ۵: جای دستشویی و نظم خانگی

آموزش جای دستشویی (Potty Training) به یک تربیر، آزمون نهایی صبر و ثبات قدم شماست. تربیرها به دو دلیل می توانند در این آموزش چالش برانگیز باشند: اول، هوش بالای آن ها که باعث می شود هرگونه ناهماهنگی یا «فرصت طلبی» از جانب شما را به سرعت تشخیص داده و از آن سوءاستفاده کنند. دوم، اراده قوی و شخصیت «برای من چه سودی دارد؟» آن ها، که نیازمند انگیزه بخشی بسیار بالایی است.

علاوه بر این، بسیاری از نژادهای تربیر (مانند یورکشایر، کیرن، یا نورویچ تربیر) جثه کوچکی دارند. این به معنای مثانه کوچک تر و نیاز به دفع مکررتر، به خصوص در دوران تولگی است. برخلاف یک سگ بزرگ که می تواند ساعت ها ادرار خود را نگه دارد، یک توله تربیر مینیاتوری ممکن است هر ۳۰ تا ۶۰ دقیقه یکبار نیاز به دفع داشته باشد.

کلید موفقیت در آموزش تربیر، «مدیریت» (Prevention) است، نه «تنبیه» (Punishment). شما باید با ایجاد یک برنامه دقیق، از وقوع اشتباه پیشگیری کنید.

آموزش دستشویی در خانه و بیرون: گام به گام

شما دو انتخاب اصلی دارید: آموزش برای دفع در بیرون از خانه (روش ارجح) یا آموزش برای دفع در داخل خانه روی پد بهداشتی (مناسب برای تربیرهای بسیار کوچک، آپارتمان نشین ها، یا صاحبان مسن).

روش اول: آموزش گام به گام برای بیرون از خانه (روش پیشنهادی)

این روش بر یک اصل ساده استوار است: سگ شما هرگز نباید فرصت اشتباه کردن در خانه را پیدا کند.

قدم ۱: مدیریت صد در صدی (قانون طلایی)

یک توله تربیر که هنوز آموزش ندیده، نباید هرگز در خانه آزاد و بدون نظارت باشد. هرگز. او فقط در یکی از این سه حالت می تواند باشد:

۱. **تحت نظارت فعال (Active Supervision):** یعنی چشمان شما دقیقاً روی سگ است. بهترین راه، بستن یک قلاده و بند سبک به او و اتصال آن به میچ دست یا کمر بند شماست (Umbilical Cord Method). این کار به شما امکان می دهد علائم اولیه دفع (مانند بو کشیدن زمین، چرخیدن دور خود) را فوراً تشخیص دهید.
۲. **در باکس (Crate):** زمانی که نمی توانید فعالانه او را نظارت کنید (مشغول آشپزی هستید، دوش می گیرید، یا خوابید). (در بخش بعد توضیح داده می شود).
۳. **در محوطه بازی (Playpen):** یک فضای محدود و ایمن با کفپوش قابل شستشو.

قدم ۲: فرصت های بسیار مکرر

مثانه توله تربیر کوچک است. شما باید او را قبل از اینکه احساس نیاز کند، بیرون ببرید. برنامه زمانی خروج باید شامل موارد زیر باشد:

- بلافاصله پس از بیدار شدن از خواب (حتی چرت کوتاه).
- بلافاصله پس از خوردن غذا یا نوشیدن آب (متابولیسم آن ها سریع است).
- بلافاصله پس از اتمام یک جلسه بازی هیجان انگیز.
- درست قبل از خواب شبانه.
- و علاوه بر همه این ها، هر ۴۵ تا ۶۰ دقیقه یکبار (برای توله های زیر ۴ ماه).

قدم ۳: ایجاد «نقطه دستشویی» و «فرمان کلامی»

سگ ها به تکرار عادت می کنند. همیشه تربیر خود را با قلاده به یک نقطه مشخص در بیرون ببرید (مثلاً زیر یک درخت خاص یا روی یک تکه چمن مشخص). این کار به او می آموزد که «اینجا محل دفع است.» به محض رسیدن به آن نقطه، یک فرمان کلامی آرام و واضح بگویید، مانند: «برو دستشویی» یا «کارتو بکن». این فرمان را فقط زمانی بگویید که می خواهید او دفع کند، نه هنگام بازی.

قدم ۴: پاداش انفجاری - (Jackpot Reward) مهم ترین گام برای تربیرها

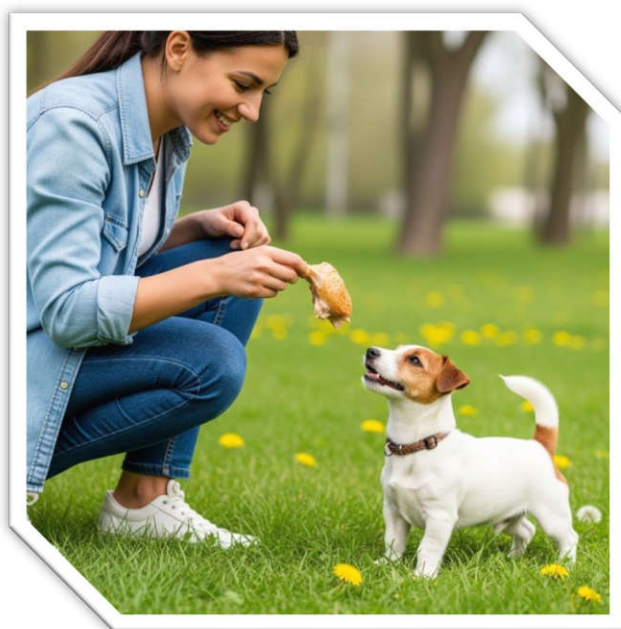
این همان بخش «برای من چه سودی دارد؟» است. به محض اینکه تربیر شما کارش را تمام کرد (در همان ثانیه آخر)، باید یک «جشن» برپا کنید. این پاداش نباید یک تشویقی معمولی باشد، بلکه باید یک «جک پات» باشد.

- تشویقی بسیار با ارزش (تکه های کوچک مرغ پخته، پنیر، یا بهترین تشویقی که سگتان عاشق آن است).
- لحن صدای بسیار هیجان زده («آفرین پسر خوب! تو بهترینی!»).
- محبت فیزیکی و بازی.

تربیر باهوش شما به سرعت ارتباط برقرار می کند: «آها! اگر من اینجا (روی چمن) و بعد از شنیدن آن کلمه (برو دستشویی) کارم را انجام دهم، بهترین پاداش دنیا را می گیرم!»

قدم ۵: مدیریت اشتباهات (چگونه خرابکاری را تمیز کنیم؟)

- **اگر در حین ارتکاب جرم او را دیدید:** هرگز فریاد نزنید، او را نترسانید یا تنبیه اش نکنید. فقط یک صدای قاطع و ناگهانی (مانند «آه!» یا یک دست زدن محکم) ایجاد کنید تا عمل او را «متوقف» کند. سپس فوراً او را بلند کنید و با عجله به «نقطه دستشویی» در بیرون ببرید. اگر کارش را آنجا تمام کرد، به او پاداش انفجاری بدهید (حتی اگر شروعش در خانه بوده).
- **اگر خرابکاری را بعداً پیدا کردید (۱۰ ثانیه یا بیشتر گذشته باشد): هیچ کاری به سگ نداشته باشید.** بینی او را به محل نمالید، دعواش نکنید. او ارتباط بین کاری که یک دقیقه پیش کرده و عصبانیت فعلی شما را درک نمی کند. این کار فقط باعث ترس و گیجی او می شود.
- **پاک کردن علمی:** این بخش حیاتی است. هرگز از پاک کننده های حاوی آمونیاک (مانند شیشه شوی) استفاده نکنید (ادرار حاوی آمون NH_3 است و این بو سگ را تشویق به تکرار کار می کند). شما باید از یک پاک کننده آنزیمی (**Enzymatic Cleaner**) مخصوص حیوانات خانگی استفاده کنید. این پاک کننده ها تنها موادی هستند که پروتئین های بویایی ادرار را تجزیه کرده و از بازگشت سگ به آن نقطه برای علامت گذاری مجدد جلوگیری می کنند (که تریرها مستعد آن هستند).

روش دوم: آموزش گام به گام برای پد بهداشتی (در خانه)

این روش برای تریرهای مینیاتوری (مانند یورکشایر) در آپارتمان ها رایج است، اما یک چالش بزرگ دارد: شما در حال آموزش به سگ هستید که «ادرا کردن در خانه ایرادی ندارد»، که این می تواند گیج کننده باشد.

۱. **انتخاب مکان:** یک مکان ثابت و دائمی برای پد انتخاب کنید (مثلاً گوشه حمام یا آشپزخانه). این مکان باید دور از ظرف غذا و آب و محل خواب سگ باشد.

۲. **محدود کردن فضا:** در ابتدا، توله تربیر خود را در یک محوطه بازی کوچک (Playpen) نگه دارید که کف آن کاملاً با پد پوشانده شده است.

۳. **هدف گیری:** سگ ها به طور غریزی روی سطوح جاذب دفع می کنند. پس از چند بار موفقیت، یک پد را بردارید و ببینید آیا او به سمت پدهای باقی مانده می رود یا خیر. به تدریج تعداد پدها را کم کنید تا فقط یک پد باقی بماند.

۴. **پاداش:** مانند روش بیرون، به محض اینکه سگ از پد استفاده کرد، او را به شدت تشویق کنید و پاداش دهید.

۵. **نظارت:** اگر سگ خارج از محوطه است، باید تحت نظارت کامل (روش بند ناف) باشد. اگر علائم دفع را دیدید، او را به آرامی بلند کرده و روی پد بگذارید و فرمان کلامی (مثلاً «برو روی پد») را بگویید.

باکس (Crate) و پد بهداشتی را چگونه درست معرفی و تثبیت کنیم؟

این دو ابزار، در صورت استفاده صحیح، بهترین دستیاران شما در آموزش هستند.

معرفی و تثبیت باکس (Crate Training)

باکس زندان نیست؛ «لانه» (Den) امن و خصوصی ترین شماست. سگ ها به طور غریزی لانه ای که در آن می خوابند را آلوده نمی کنند. ما از این غریزه برای آموزش دستشویی استفاده می کنیم.

انتخاب اندازه باکس: باکس باید فقط به اندازه ای بزرگ باشد که تریر شما بتواند بایستد، بچرخد و دراز بکشد. اگر باکس بیش از حد بزرگ باشد، سگ یک گوشه را برای خواب و گوشه دیگر را برای دستشویی انتخاب می کند و کل هدف آموزشی از بین می رود.

مراحل معرفی مثبت:

۱. **غذا دادن در باکس:** تمام وعده های غذایی تریر خود را داخل باکس به او بدهید. در ابتدا در باکس را باز بگذارید.

۲. **باکس = گنجینه:** به طور تصادفی، تشویقی های بسیار خوشمزه را داخل باکس (به خصوص در انتهای آن) بیندازید تا سگ خودش برای کشف کردن وارد آن شود.

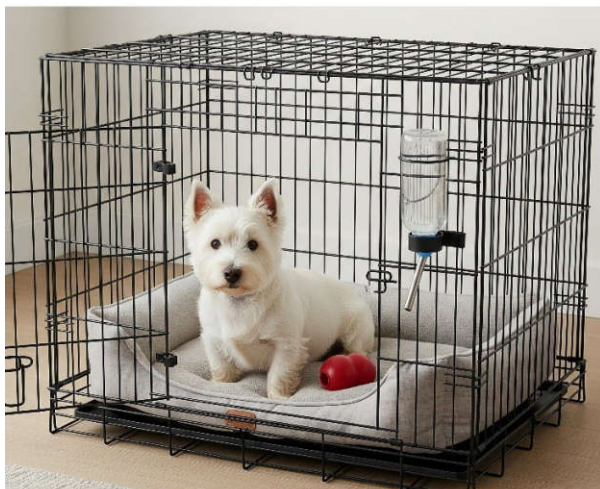
۳. **فرمان کلامی:** یک فرمان مانند «برو تو باکس» یا «برو تو لونه» انتخاب کنید. تشویقی را داخل باکس بیندازید و فرمان را بگویید.

۴. **بستن در:** وقتی سگ با خوشحالی وارد باکس می شود، در را برای چند ثانیه ببندید و سپس باز کنید و به او جایزه بدهید (در حالی که هنوز داخل است).

۵. **افزایش زمان:** به تدریج این زمان را افزایش دهید. یک اسباب بازی جویدنی مخصوص (مانند کنگ پر شده با کره بادام زمینی) به او بدهید تا در داخل باکس سرگرم باشد.

۶. **مدیریت شبانه:** در طول شب، باکس را کنار تخت خود قرار دهید. اگر توله تریر نیمه شب بیدار شد و شروع به نق زدن (Whining) کرد، این معمولاً به معنای «نیاز به دستشویی دارم» است. او را به آرامی بیرون بیاورید، مستقیماً به نقطه دستشویی ببرید، و پس از اتمام کار، بدون هیچ بازی یا هیجانی، به باکس برگردانید.

اشتباهات رایج: هرگز سگ را برای تنبیه به باکس نفرستید. هرگز سگ را وقتی در حال پارس کردن یا نق زدن است، از باکس خارج نکنید (صبر کنید تا چند ثانیه ساکت شود، سپس در را باز کنید).

برنامه روزانه دفع و ثبت پیشرفت را چگونه تنظیم کنیم؟

تربیرها باهوشند، اما شما باید با استفاده از «داده» (Data) باهوش تر عمل کنید. ایجاد یک جدول ثبت وقایع (Logbook) به شما کمک می کند الگوهای دفع توله سگ خود را شناسایی کرده و قبل از وقوع حادثه، او را بیرون ببرید.

جدول ۸: نمونه جدول ثبت وقایع روزانه (Logbook)

یک دفترچه بردارید و این جدول را هر روز پر کنید:

زمان	فعالیت (خواب، غذا، بیرون برده شد؟ نتیجه (ادرار / تصادف در خانه؟	آب، بازی)	(بله/خیر)	مدفوع / هیچ)	(بله/خیر)
۷:۰۰ صبح	بیدار شد	بله	ادرار + مدفوع	خیر	
۷:۱۵ صبح	صبحانه + آب	خیر	-	-	
۷:۳۰ صبح	(بعد از صبحانه)	بله	مدفوع	خیر	
۸:۰۰ صبح	بازی فعال	بله	ادرار	خیر	
۸:۴۵ صبح	در باکس (خواب)	-	-	-	
۱۰:۰۰ صبح	بیدار شد	بله	ادرار	خیر	
۱۰:۱۰ صبح	بازی آرام	-	-	بله (ادرار روی فرش)	

تحلیل جدول بالا: این جدول به شما می گوید که: (۱) سگ بلافاصله پس از بیدار شدن و ۱۵ دقیقه پس از صبحانه نیاز به دفع دارد (موفق). (۲) اما در ساعت ۱۰:۱۰، فاصله بین بیدار شدن (۱۰:۰۰) و بازی آرام، برای نگه داشتن ادرار کافی نبوده. نتیجه: دفعه بعد، باید او را در ساعت ۱۰:۰۰ (بعد از بیدار شدن) و دوباره در ساعت ۱۰:۳۰ (بعد از کمی بازی) بیرون ببرید.

جدول ۹: نمونه برنامه روزانه دفع برای توله تربیر ۱۰ هفته ای

زمان	فعالیت
۶:۳۰ صبح	بیدار شدن -> فوری بیرون (برای ادرار/مدفوع)
۷:۰۰ صبح	صبحانه
۷:۲۰ صبح	بیرون (معمولاً برای مدفوع)
۷:۳۰ - ۸:۳۰	بازی تحت نظارت کامل (روش بند ناف)
۸:۳۰ صبح	بیرون (برای ادرار)
۸:۴۵ - ۱۰:۳۰	خواب در باکس (Crate Nap)
۱۰:۳۰ صبح	بیدار شدن -> فوری بیرون
۱۰:۴۵ صبح	نوشیدن آب و بازی سبک
۱۱:۱۵ صبح	بیرون
۱۱:۳۰ - ۱:۰۰	خواب در باکس
۱:۰۰ ظهر	ناهار -> فوری بیرون
... (تکرار چرخه هر ۱.۵ تا ۲ ساعت) ...	...
۱۰:۳۰ شب	آخرین خروج قبل از خواب -> بیرون
۲:۳۰ بامداد	(اختیاری) خروج نیمه شب برای توله های بسیار کوچک

این برنامه ممکن است سخت گیرانه به نظر برسد، اما این سطح از مدیریت فقط برای چند هفته اول ضروری است. ثبات شما در این چند هفته، یک عمر زندگی تمیز و بدون دردسر با تربیر باهوش شما را تضمین می کند.

فصل ۶: فرمان های نمایشی و مهارت های روزمره

آموزش دادن به یک تربیر، شبیه به مذاکره با یک مدیرعامل بسیار باهوش، پرانرژی و کمی خودرأی است. تربیرها برای «خوشحال کردن» شما کار نمی کنند؛ آن ها برای «به دست آوردن چیزی» کار می کنند. این «چیز» می تواند یک تشویقی بسیار باارزش، یک بازی هیجان انگیز طناب کشی، یا فرصتی برای ارضای غرایزشان باشد.

برخلاف نژادهای رتریور که ذاتاً فرمان بردار هستند، تربیرها به سرعت خسته می شوند و اگر آموزش برایشان «کسل کننده» باشد، به سادگی از همکاری سر باز می زنند. بنابراین، تمام جلسات آموزشی باید کوتاه (۵ تا ۱۰ دقیقه)، شاد، پرانرژی و شبیه به یک «بازی» باشند. در این فصل، ما فرمان هایی را یاد می گیریم که نه تنها نمایشی، بلکه برای مدیریت یک تربیر پرانرژی در زندگی شهری، «حیاتی» هستند.

سه فرمان ضروری روزمره: «بیا»، «بمون» و «ولش کن»

این سه فرمان، سنگ بنای ایمنی و مدیریت تربیر شما هستند. به دلیل غریزه شکار بالا و طبیعت مستقل تربیرها، این فرمان ها باید به صورت مداوم تمرین و پایدار شوند.

۱. فرمان «بیا» (Recall): چالش برانگیزترین و حیاتی ترین فرمان

• **چالش تربیر:** غریزه شکار (Prey Drive) در تربیر شما از هر چیزی قوی تر است. اگر یک گربه، یک سنجاب یا حتی یک کیسه پلاستیکی در حال پرواز ببیند، غریزه اش فریاد می زند «شکار کن!» و صدای شما در اولویت دوم قرار می گیرد. فرمان «بیا» باید آنقدر باارزش باشد که بر این غریزه غلبه کند.

چگونه پایدار کنیم؟

۱. **قانون طلایی: هرگز فرمان «بیا» را مسموم نکنید.** هرگز، تحت هیچ شرایطی، تربیر خود را صدا نزنید (فرمان «بیا») و سپس او را تنبیه کنید، ناخن هایش را بگیرید، به حمام ببرید یا هر کار دیگری که دوست ندارد انجام دهید. فرمان «بیا» همیشه باید به یک اتفاق فوق العاده (جشن، پاداش انفجاری، بازی) ختم شود.

۲. **شروع در خانه:** در یک محیط آرام و بدون حواس پرتی شروع کنید. با لحنی شاد و هیجان زده بگویید «[نام سگ]، بیا!». به محض اینکه به سمت شما حرکت کرد، او را به شدت تشویق کنید و یک پاداش «جک پات» (Jackpot) بدهید (یک تکه مرغ یا پنیر، نه یک تشویقی معمولی).
۳. **بازی «پینگ پنگ»:** با دو نفر در دو انتهای یک اتاق یا راهرو بایستید. نفر اول سگ را صدا می زند و پاداش می دهد، سپس نفر دوم صدا می زند و پاداش می دهد. این کار سرعت و هیجان را بالا می برد.
۴. **فرار کنید (بازی تعقیب معکوس):** هرگز دنبال تربیر خود ندوید (او فکر می کند این یک بازی است و سریع تر فرار می کند). به جای آن، فرمان «بیا» را بگویید و در جهت مخالف بدوید. گزینه تعقیب تربیر فعال شده و او شما را دنبال خواهد کرد. وقتی به شما رسید، جشن بگیرید.
۵. **تمرین با بند بلند (Long Line):** در محیط بیرون (مانند حیاط یا پارک خلوت)، از یک بند آموزشی بلند (۱۰ تا ۱۵ متری) استفاده کنید. به او اجازه دهید کمی دور شود، سپس فرمان «بیا» را بگویید. اگر نیامد، با یک کشش ملایم و کوتاه بند، او را به سمت خود هدایت کنید (هرگز بند را به شدت نکشید). به محض رسیدن، پاداش انفجاری بدهید.
۶. **هرگز تربیر را در محیط باز و ناامن از قلاده رها نکنید** مگر اینکه فرمان «بیا» شما ۱۰۰٪ در برابر حواس پرتی های شدید (مانند دیدن گربه) پایدار شده باشد—که برای بسیاری از تربیرها، این اتفاق «هرگز» رخ نمی دهد.

۲. فرمان «بمون» (Stay): آزمون صبر برای سگ پرانرژی

- چالش تربیر: تربیرها موجوداتی اهل «حرکت» هستند. ثابت ماندن برایشان دشوار است.

چگونه پایدار کنیم؟

۱. **شروع با «صبر کن» (Wait):** «بمون» (Stay) یک فرمان رسمی و طولانی مدت است. با فرمان آسان تر «صبر کن» (Wait) شروع کنید. این فرمان یعنی «تا زمانی که من اجازه ندادم، حرکت نکن». از این فرمان قبل از گذاشتن ظرف غذا روی زمین، قبل از باز کردن در خانه، یا قبل از پیاده شدن از ماشین استفاده کنید.
۲. **آموزش «بمون» (Stay):**

- سگ را در حالت «بشین» (Sit) یا «دراز بکش» (Down) قرار دهید.

- کف دست خود را به نشانه «ایست» جلوی صورت او بگیرید (بدون لمس کردن) و بگویید «بمون».
- فقط یک ثانیه صبر کنید، سپس بگویید «آفرین» و به او (در همان حالت نشسته) پاداش بدهید.
- یک کلمه رهاسازی (Release Word) مانند «باشه» یا «آزاد» انتخاب کنید و با گفتن آن و پرتاب یک تشویقی، به او اجازه حرکت بدهید.

۳. **قانون ۳-D (زمان، فاصله، حواس پرتی):** همیشه فقط یکی از این سه مورد را سخت تر کنید، نه هر سه را همزمان.

- **زمان (Duration):** اول زمان را زیاد کنید. «بمون» برای ۳ ثانیه، سپس ۵ ثانیه، سپس ۱۰ ثانیه، در حالی که شما دقیقاً کنار او ایستاده اید.
- **فاصله (Distance):** وقتی در «زمان» خوب شد، فاصله را اضافه کنید. بگویید «بمون» و یک قدم به عقب بروید، سپس به جای خود برگردید و پاداش بدهید.
- **حواس پرتی (Distraction):** این سخت ترین مرحله است. در حالی که سگ در حالت «بمون» است، یک اسباب بازی را به آرامی حرکت دهید.

۴. جلسات را بسیار کوتاه نگه دارید (۲ تا ۳ دقیقه) و همیشه قبل از اینکه سگ شکست بخورد (یعنی فرمان را بشکند)، او را رها کنید و پاداش دهید (پایان موفقیت آمیز).

۳. فرمان «ولش کن» (Leave It): فرمان نجات بخش

- **چالش تربیر:** تربیرها ذاتاً برای «گرفتن و تکان دادن» (Grab and Shake) پرورش یافته اند. آن ها کاشفان زمینی هستند و هر چیزی را با دهانشان بررسی می کنند—از دستمال کاغذی کثیف در خیابان گرفته تا قرصی که روی زمین افتاده است. این فرمان می تواند جان تربیر شما را نجات دهد.

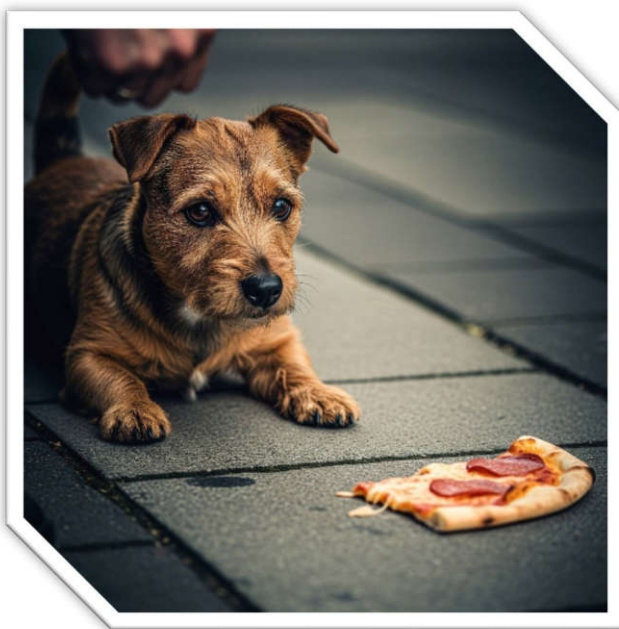
چگونه پایدار کنیم؟

۱. روش دو تشویقی:

- یک تشویقی کم ارزش (مانند یک دانه غذای خشک) در مشت بسته خود بگیرید و اجازه دهید سگ آن را بو بکشد، سپس بزند و پنجه بکشد.
- هیچ چیز نگویید. فقط صبر کنید.

- به محض اینکه سگ برای یک دهم ثانیه عقب کشید یا روی برگرداند (چون ناامید شده)، بگویید «آفرین!» و فوراً یک تشویقی بسیار باارزش (مرغ پخته) از دست دیگرتان به او بدهید.
- این کار را تکرار کنید تا سگ بفهمد که «نادیده گرفتن» تشویقی توی مشتم، باعث دریافت پاداش بهتری می شود.

۲. **افزودن فرمان:** حالا تشویقی کم ارزش را روی زمین بگذارید و روی آن را با دست بپوشانید. وقتی سگ به سمت آن می آید، بگویید «ولش کن». به محض عقب نشینی، پاداش باارزش را از دست دیگر بدهید.
۳. **مرحله پیشرفته:** تشویقی کم ارزش را روی زمین بگذارید (بدون پوشاندن). بگویید «ولش کن». وقتی سگ به شما نگاه کرد (به جای تشویقی)، پاداش انفجاری بدهید.
۴. **تمرین در دنیای واقعی:** در پیاده روی، وقتی سگ به سمت زباله ای روی زمین می رود، با قاطعیت بگویید «ولش کن» و آماده باشید که با یک پاداش بسیار باارزش (که در جیبتان دارید) توجهش را بخرید. برای یک تربیر، پاداش «ول کردن» آن زباله، باید باارزش تر از خود زباله باشد.

بندکشی بدون کشیدن و آداب آسانسور و خیابان

- **چالش تربیر:** تربیرها هیجان زده هستند و می خواهند سریع تر به مقصد (بوها، پارک) برسند. کشیدن قلاده یک مشکل رایج است. از آنجایی که بسیاری از تربیرهای کوچک (یورکشایر، نورویچ) مستعد **کلاپس نای (Tracheal Collapse)** هستند (که در فصل ۸^۱ بحث می شود)، کشیدن قلاده گردنی می تواند به شدت به نای آنها آسیب برساند.

بندکشی بدون کشیدن (Loose-Leash Walking)

۱. ابزار مناسب: از قلاده گردنی برای پیاده روی تربیر در حال آموزش استفاده نکنید. بهترین گزینه یک هارنس (قلاده بدنی) با حلقه اتصال در جلو (**Front-Clip Harness**) است. این نوع هارنس، زمانی که سگ می کشد، او را به آرامی به سمت شما برمی گرداند و فشاری به گردن وارد نمی کند.
۲. **تبدیل به درخت شوید (Be a Tree):** این ساده ترین و مؤثرترین روش است. به محض اینکه تربیر شما شروع به کشیدن کرد و بند قلاده سفت شد، فوراً بایستید. هیچ چیز نگوئید، فقط مانند یک درخت بی حرکت شوید.
۳. **صبر کنید:** تربیر شما در نهایت متوجه می شود که کشیدن، او را به جایی نمی رساند. او برمی گردد تا شما را چک کند یا بند قلاده را شل می کند.
۴. **پاداش شل شدن:** به محض اینکه بند قلاده شل شد (حتی برای یک ثانیه)، بگوئید «آفرین!» و دوباره شروع به حرکت کنید.
۵. **جایزه برای جایگاه درست:** هر بار که تربیر شما کنار پای شما راه می رود (بدون کشیدن) و به شما نگاه می کند، به او تشویقی بدهید. به او بیاموزید که «راه رفتن کنار من» سودآورترین جای دنیاست.

آداب آسانسور و خیابان (Elevator and Curb Manners)

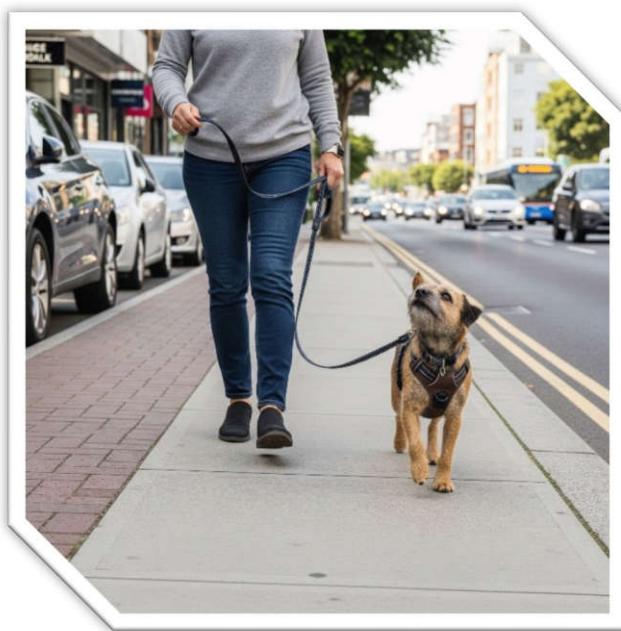
این تمرین ها برای ایمنی در شهر حیاتی هستند.

• آسانسور:

۱. قبل از باز شدن در آسانسور، تریر خود را در حالت «بشین» و «صبر کن» قرار دهید.
۲. همیشه شما اول وارد یا خارج شوید. این یک تمرین ایمنی است، نه سلطه جویی. شما باید مطمئن شوید که آسانسور امن است و کسی یا سگی در داخل نیست که تریر شما به سمتش بجهد.
۳. در داخل آسانسور، او را روی بند کوتاه کنار خود نگه دارید و در حالت «بشین» قرار دهید.

• خیابان (آداب لبه جدول):

۱. به تریر خود بیاموزید که در لبه هر جدول خیابان، به طور خودکار بنشیند و منتظر بماند.
۲. این کار را با توقف در هر لبه جدول و گفتن «بشین» و «صبر کن» تمرین کنید.
۳. تنها پس از اینکه شما به هر دو طرف نگاه کردید و امن بود، با یک کلمه رهاسازی (مثل «باشه، بریم») اجازه عبور بدهید. این تمرین از پریدن ناگهانی سگ به داخل خیابان (به دنبال توپ یا گربه) جلوگیری می کند.

«آرامش روی زیرانداز» و ساکت شدن به اشاره

- **چالش تریر:** تریرها اغلب «کلید خاموش» ندارند. آن ها یا در حال دویدن هستند یا خواب. آموزش «آرامش» (Settle) به آن ها می آموزد که چگونه در خانه آرام باشند. همچنین، تریرها ذاتاً «سگ های هشداردهنده» (Alert Barkers) هستند. هدف ما حذف پارس کردن نیست (که غیرممکن است)، بلکه «مدیریت» آن است.

۱. آموزش «آرامش روی زیرانداز» (Settle on a Mat)

این یکی از بهترین مهارت هایی است که می توانید به یک تریر بیاموزید. این به او یک «کار» می دهد: کار «آرام بودن».

۱. **معرفی زیرانداز:** یک حوله، پادری کوچک یا تخت سگ مشخص را انتخاب کنید. آن را روی زمین بگذارید.

۲. **شکل دهی (Shaping):** هرگونه تعامل تریر با زیرانداز را تشویق کنید.

- به آن نگاه می کند؟ «آفرین!» و تشویقی (روی زیرانداز بیندازید).
- آن را بو می کند؟ «آفرین!» و تشویقی.
- یک پا روی آن می گذارد؟ «آفرین!» و تشویقی.
- چهار پا روی آن می گذارد؟ پاداش انفجاری!

۳. **اضافه کردن فرمان:** وقتی سگ با خوشحالی روی زیرانداز می رود، فرمان «برو رو زیرانداز» یا «جایگاه» (Place) را اضافه کنید.

۴. **آموزش «دراز کشیدن و ماندن»:** سگ را به «دراز کشیدن» (Down) روی زیرانداز هدایت کنید. سپس به او پاداش های کوچک و مداوم (هر چند ثانیه یکبار) فقط برای «ماندن» در آن حالت بدهید.

۵. **ارتباط با ارزش:** بهترین اسباب بازی های جویدنی (مانند کنگ پر شده یا یک جویدنی دندان) را فقط زمانی به او بدهید که روی زیرانداز خود آرام گرفته است. او به سرعت می آموزد که «زیرانداز = بهترین مکان برای استراحت و جویدن».

۶. **کاربرد:** از این فرمان زمانی استفاده کنید که مهمان دارید، در حال صرف شام هستید، یا می خواهید در کافه بنشینید.

۲. ساکت شدن به اشاره (Quiet on Cue)

۱. هرگز فریاد نزنید: وقتی تریر شما پارس می کند، فریاد زدن «ساکت شو!» فقط او را هیجان زده تر می کند (او فکر می کند شما هم دارید پارس می کنید!).

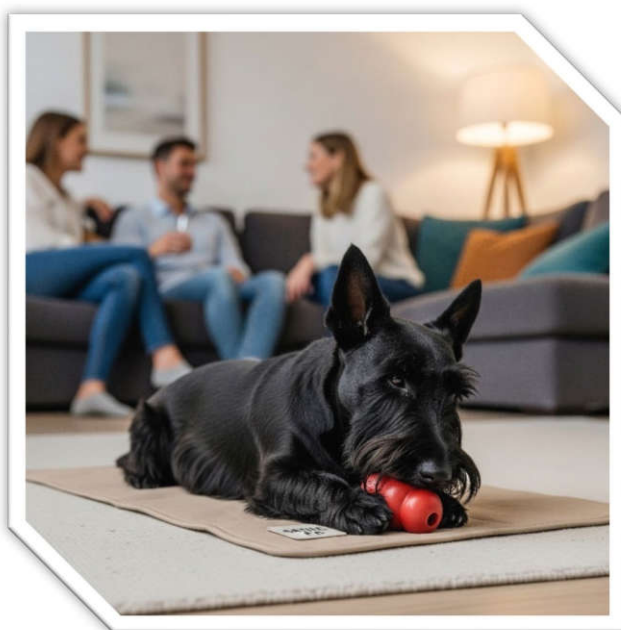
۲. پارس کردن را مدیریت کنید (نه حذف): تریر شما باید پارس کند (مثلاً به صدای زنگ در). این در ذات اوست. به او اجازه دهید ۲ تا ۳ بار پارس کند (تا به شما «هشدار» دهد).

۳. روش «متشکرم، کافیه»:

- بعد از ۲-۳ پارس، با قاطعیت و آرامی بگویید «متشکرم!».
- به سمت او بروید و یک تشویقی بسیار باارزش (مانند یک تکه هات داگ) را مستقیماً جلوی بینی او بگیرید. سگ برای بو کشیدن، مجبور است پارس کردن را متوقف کند.
- به محض اینکه دهانش بسته شد و ساکت شد، بگویید «ساکت!» (یا از یک اشاره دست، مانند انگشت روی لب استفاده کنید) و تشویقی را به او بدهید.

۴. افزایش زمان: به تدریج، قبل از دادن تشویقی، زمان سکوت را طولانی تر کنید. (بگویید «ساکت!»، در دلتان بشمارید: یک... دو... آفرین! و تشویقی).

۵. مدیریت محیط: اگر تریر شما تمام روز کنار پنجره می نشیند و به عابران پارس می کند، او در حال «تمرین» یک رفتار بد است. با استفاده از فیلم های مات کننده شیشه یا بستن پرده ها، دسترسی او به محرک ها را مدیریت کنید.

فصل ۷: مهم ترین نکات نگهداری تریر در خانه و شهر

تریرها در اصل سگ های کاری مزرعه بودند؛ شکارچیان سرسخت و مستقلی که برای کنترل آفات در هر شرایط آب و هوایی پرورش یافتند. اکنون، ما این «موتورهای پرانرژی» را به خانه های آپارتمانی و زندگی شهری خود آورده ایم. این فصل به شما می آموزد که چگونه محیط خانه و شهر را طوری مدیریت کنید که هم به غرایز ذاتی تریر خود احترام بگذارید و هم از بروز مشکلات رفتاری و بهداشتی ناشی از این سبک زندگی جلوگیری کنید. مدیریت موفق یک تریر در خانه، به معنای درک نیازهای منحصر به فرد فیزیکی و ذهنی اوست.

دما، تهویه و مراقبت از گرما/سرما برای بدن کوچک تریر^۱

بدن تریرها یک تناقض جالب است. آن ها روحیه ای سرسخت دارند، اما بدنشان (به ویژه در نژادهای کوچک) در برابر تغییرات دمایی بسیار آسیب پذیر است.

آسیب پذیری دوگانه (گرما و سرما)

- **جثه کوچک:** نژادهای مینیاتوری مانند یورکشایر تریر، تریر استرالیایی یا نورفولک تریر، به دلیل سطح بدن زیاد نسبت به توده عضلانی کم، گرما و سرما را به سرعت از دست می دهند یا جذب می کنند. آن ها ترموستات ضعیفی دارند.

• تفاوت پوشش مو:

- **پوشش تک لایه (Single Coat):** نژادهایی مانند یورکشایر تریر یا تریر بیدلینگتون، پوشش زیرین (undercoat) عایق را ندارند. آن ها به شدت مستعد سرماخوردگی (Hypothermia) هستند و در هوای سرد یا بارانی به سرعت می لرزند.

- **پوشش دولایه سیمی (Wiry Double Coat):** نژادهایی مانند کیرن تریر، وست هایلند یا اسکاتیش تریر، پوشش زیرین متراکمی دارند که از آن ها در برابر سرما محافظت می کند. اما همین پوشش، در صورت عدم رسیدگی و گره خوردن، می تواند در تابستان گرما را حبس کرده و منجر به گرمزدگی شود.

مدیریت هوای سرد (پیشگیری از هیپوترمی)

۱. **پوشاک ضروری است:** برای تریرهای تک لایه، لباس گرم (ژاکت یا پلیور) در فصول سرد، یک تجمیل نیست، بلکه یک ضرورت مطلق است. لباس باید راحت، متناسب با بدن و ضدآب (در صورت بارندگی) باشد.
۲. **محافظت از پنجه ها:** نمک و مواد شیمیایی ضدیخ در پیاده رویهای شهری می توانند پنجه های حساس تریر را بسوزانند. استفاده از «بوت» (Booties) یا بالم محافظ پنجه (Paw Balm) قبل از خروج از خانه توصیه می شود.
۳. **محدود کردن زمان پیاده روی:** در دماهای بسیار پایین، پیاده روی ها را کوتاه و پرانرژی نگه دارید. به محض مشاهده لرزش مداوم، سگ را به خانه برگردانید.
۴. **محل خواب گرم:** مطمئن شوید که تخت سگ در محلی گرم، خشک و دور از کوران مستقیم هوا (مانند زیر در یا پنجره) قرار دارد.

مدیریت هوای گرم (پیشگیری از گرمازدگی)

گرمازدگی برای تریرها یک اورژانس مرگبار است.

۱. **هرگز در ماشین رها نکنید:** این قانون طلایی است. دمای داخل ماشین حتی با شیشه نیمه باز، در عرض چند دقیقه به سطوح کشنده می رسد.
۲. **زمان بندی پیاده روی:** در روزهای گرم، پیاده روی های اصلی را به ساعات خنک روز (اوایل صبح و اواخر عصر) موکول کنید.
۳. **آزمون آسفالت:** کف دست خود را ۵ ثانیه روی آسفالت نگه دارید. اگر برای شما داغ است، برای پنجه های تریر شما نیز داغ است و باعث سوختگی می شود. روی چمن یا در سایه حرکت کنید.
۴. **آبرسانی:** همیشه آب تازه در دسترس باشد. در پیاده روی های طولانی، بطری آب و ظرف سفری همراه داشته باشید.
۵. **تهویه و سایه:** در خانه، مطمئن شوید که سگ به مکانی خنک با تهویه مناسب (پنکه یا کولر) یا یک «پد خنک کننده» (Cooling Mat) دسترسی دارد.

نکته مهم گریمینگ: برای تریرهای دولایه (Double-Coated)، هرگز در تابستان موهای آن ها را «از ته نزنید» (Shave). این کار لایه محافظ طبیعی در برابر آفتاب سوختگی را از بین می برد و توانایی طبیعی بدن برای تنظیم دما را مختل می کند. به جای آن، برس کشی منظم برای حذف موهای مرده زیرین، به جریان هوا کمک می کند.

تنها ماندن در خانه را چطور امن و بدون استرس مدیریت کنیم؟

تربیرها سگ های بسیار باهوشی هستند. این هوش، اگر به درستی هدایت نشود، در زمان تنهایی به اضطراب، پارس کردن های مزاحم (Nuisance Barking) و رفتارهای تخریبی (جویدن، حفر کردن مبل) تبدیل می شود. بسیاری از تربیرهای کوچک نیز مستعد «اضطراب جدایی» (Separation Anxiety) هستند.

هدف، آموزش دادن به تربیر است که تنهایی مساوی با «استراحت» و «آرامش» است، نه «اضطراب» و «کسالت».

پروتکل آموزش تنهایی (گام به گام)

۱. **از بین بردن نشانه های خروج:** تربیرها به سرعت یاد می گیرند که برداشتن کلید، پوشیدن کفش یا برداشتن کیف به معنای «تنهایی» است و اضطرابشان شروع می شود. این نشانه ها را «بی معنی» کنید. در طول روز به طور تصادفی کلیدهای خود را بردارید و روی مبل بنشینید. کفش هایتان را بپوشید و به آشپزخانه بروید. این کار، ارتباط عصبی بین این نشانه ها و تنهایی را از بین می برد.
۲. **خدا حافظی و سلام های «خسته کننده»:** این بخش بسیار مهم است. هنگام خروج از خانه، هیچ خدا حافظی احساسی و طولانی با سگ نداشته باشید. یک رفتار آرام و عادی (مثلاً «زود برمی گردم») کافی است. مهم تر از آن، هنگام بازگشت به خانه، اگر سگ در حال پریدن و هیجان است، **کاملاً او را نادیده بگیرید.** وارد شوید، وسایل خود را زمین بگذارید، و تنها زمانی که سگ آرام شد (حتی برای چند ثانیه)، با آرامی به او سلام کنید. این کار به او می آموزد که بازگشت شما یک اتفاق «عادی» است، نه یک «جشن».

۳. افزایش تدریجی زمان تنهایی:

- از تنهایی های ۱ ثانیه ای شروع کنید. از در خارج شوید، بلافاصله وارد شوید (قبل از اینکه سگ فرصت مضطرب شدن داشته باشد).
- این کار را تکرار کنید و به تدریج زمان را به ۱۰ ثانیه، ۳۰ ثانیه، ۱ دقیقه، ۵ دقیقه و... افزایش دهید.
- هرگز زمانی که سگ در حال پارس کردن یا ناله کردن است وارد نشوید. صبر کنید تا یک لحظه سکوت کند، سپس وارد شوید.

ایجاد محیط امن و ضدکسالت

۱. **خسته کردن سگ قبل از تنهایی:** «یک تربیر خسته، یک تربیر خوشحال است.» قبل از ترک خانه، حتماً یک پیاده روی طولانی و باکیفیت (شامل بو کشیدن زیاد) یا یک جلسه بازی ذهنی و فیزیکی فشرده با او داشته باشید. هرگز یک تربیر پرانرژی را تنها نگذارید.

۲. **محیط امن (باکس یا اتاق):** یک تربیر آموزش دیده با باکس (Crate-Trained) (طبق فصل ۵)، در باکس خود احساس امنیت می کند. اگر از باکس استفاده نمی کنید، او را در یک «اتاق امن» (با استفاده از گیت های کودک) که کاملاً «تربیر-پروف» شده (بدون سیم برق، کفش یا وسایل جویدنی) محدود کنید.

۳. **سرگرمی های مخصوص تنهایی (High-Value Distraction):** یک اسباب بازی پازلی بسیار جذاب (مانند کنگ فریز شده با کره بادام زمینی یا غذای مخصوص) که سگ شما فقط و فقط زمانی که تنهاست آن را دریافت می کند. این یک ارتباط مثبت قوی ایجاد می کند: «تنهایی = دریافت بهترین پاداش دنیا».

۴. **مسدود کردن محرک ها:** برای تربیرهایی که «پارس هشدار» دارند، صدای تلویزیون یا رادیو می تواند صداهای بیرون (آسانسور، همسایه ها) را بپوشاند. کشیدن پرده ها نیز از پارس کردن به عابران جلوگیری می کند.

برنامه روزانه بازی، ورزش ذهنی و استراحت را چگونه بچینیم؟

تربیرها به تعادل دقیقی از سه فعالیت نیاز دارند: تخلیه فیزیکی، چالش ذهنی و استراحت اجباری.

۱. ورزش فیزیکی (تخلیه انرژی)

این نیاز بر اساس نژاد بسیار متفاوت است:

- **تربیرهای پرانرژی (جک راسل، رت تربیر، فاکس تربیر):** به حداقل ۶۰ تا ۹۰ دقیقه ورزش شدید روزانه نیاز دارند. این شامل دویدن، بازی فچ (Fetch) سریع، یا ورزش هایی مانند چابکی (Agility) است.
- **تربیرهای با انرژی متوسط (وست هایلند، کیرن، اسکاتیش):** ۳۰ تا ۶۰ دقیقه پیاده روی روزانه همراه با جلسات بازی معمولاً کافی است.
- **تربیرهای مینیاتوری (یورکشایر):** پیاده روی های کوتاه تر (۲۰ تا ۳۰ دقیقه) و بازی زیاد در داخل خانه نیاز آن ها را برآورده می کند.

۲. ورزش ذهنی (مهم ترین بخش برای تربیر)

این بخش اغلب نادیده گرفته می شود و ریشه بسیاری از مشکلات رفتاری است. تربیرها برای «فکر کردن» و «حل مسئله» پرورش یافته اند. ورزش ذهنی آن ها را بیش از ورزش فیزیکی خسته می کند.

- **پیاده روی «بوکشیدن» (Sniffari):** اجازه دهید تربیر شما در بخشی از پیاده روی، آزادانه هر جایی که می خواهد بو بکشد. ۱۰ دقیقه بو کشیدن فشرده، مغز آن ها را به اندازه ۳۰ دقیقه دویدن خسته می کند.
- **پازل های غذایی:** هرگز غذا را در ظرف معمولی ندهید. از «اسنافل مت» (Snuffle Mat)، پازل های غذایی، یا پنهان کردن غذا در نقاط مختلف خانه (بازی "Find It") استفاده کنید. این کار غریزه «شکار» و «جستجو» را ارضا می کند.
- **جلسات آموزشی ۵ دقیقه ای:** تمرین فرمان هایی که در فصل ۶ یاد گرفتید (بیا، بمون، ولش کن) یک ورزش ذهنی عالی است.

- **بازی های غریزی:** برای تربیهایی که غریزه شکار قوی دارند، بازی با یک «Flirt Pole» (یک اسباب بازی متصل به طناب و چوب) می تواند این غریزه را به شکلی ایمن تخلیه کند.

۳. استراحت اجباری (مدیریت سگ «بیش فعال»)

تربرها، مانند کودکان نوپا، اغلب «خاموش» نمی شوند. آن ها تا حد فرسودگی به بازی ادامه می دهند و سپس بدخلق و تخریب گر می شوند. شما باید «خوابیدن» را به آن ها آموزش دهید.

- **استفاده از باکس یا «مکان آرامش»:** پس از یک جلسه بازی یا پیاده روی، تربیر خود را با یک تشویقی جویدنی به باکس یا «زیرانداز آرامش» (که در فصل ۶ آموزش داده شد) بفرستید تا استراحت کند.
- **برنامه منظم:** سگ ها با روتین رشد می کنند. یک برنامه ثابت برای غذا، پیاده روی و خواب، به تنظیم انرژی آن ها کمک می کند.

جدول ۱۰: نمونه برنامه روزانه تربیر بزرگسال (در روز کاری)

زمان	فعالیت	هدف
۷:۰۰ صبح	بیدار شدن و پیاده روی کوتاه (دفع ادرار)	بهداشتی
۷:۳۰ صبح	صبحانه (در پازل غذایی یا اسنافل مت)	ذهنی/تغذیه
۸:۰۰ صبح	پیاده روی اصلی (ترکیبی از پیاده روی و بو کشیدن)	فیزیکی + ذهنی
۹:۰۰ صبح - ۱۰:۰۰ ظهر	استراحت / تنهایی (با کنگ فریز شده در باکس/محیط امن)	مدیریت تنهایی
۱۰:۰۰ ظهر	پیاده روی کوتاه ظهر (توسط مالک یا پرستار سگ)	بهداشتی/تخلیه انرژی
۱:۳۰ - ۵:۰۰ عصر	استراحت / بازی آرام با اسباب بازی های جویدنی	آرامش
۵:۳۰ عصر	پیاده روی عصرانه + جلسه آموزشی ۵ دقیقه ای	فیزیکی + ذهنی
۷:۰۰ شب	شام (در پازل غذایی)	ذهنی/تغذیه
۷:۳۰ - ۹:۳۰ شب	بازی آرام در خانه، جویدن، تمرین «آرامش روی زیرانداز»	آرامش/پیوند عاطفی
۱۰:۳۰ شب	آخرین خروج برای دفع ادرار	بهداشتی

سفر، کریر، کافه/هتل و چک لیست خروج از خانه

تربیرهای کوچک به دلیل جثه مناسب، می توانند همراهان سفر عالی باشند، به شرطی که به درستی آموزش دیده باشند.

۱. کریر (Carrier) و باکس: خانه دوم

چه در ماشین و چه در هواپیما، کریر یا باکس، الزامی است.

- **آموزش مثبت:** کریر نباید فقط برای رفتن به دامپزشکی استفاده شود. آن را به بهترین مکان دنیا تبدیل کنید (همانطور که در فصل ۵ توضیح داده شد). در خانه، در آن را باز بگذارید و تشویقی ها و وعده های غذایی را داخل آن بدهید.
- **ایمنی خودرو:** تربیر هرگز نباید در ماشین آزاد باشد. او باید یا در کریر ایمن شده با کمربند، یا با استفاده از کمربند ایمنی مخصوص سگ که به هارنس (قلاده بدنی) متصل است (هرگز به قلاده گردنی)، مهار شود.

۲. آداب کافه و هتل: آزمون شهروندی

موفقیت شما در مکان های عمومی به یک فرمان بستگی دارد: «آرامش روی زیرانداز» (Settle on a Mat).

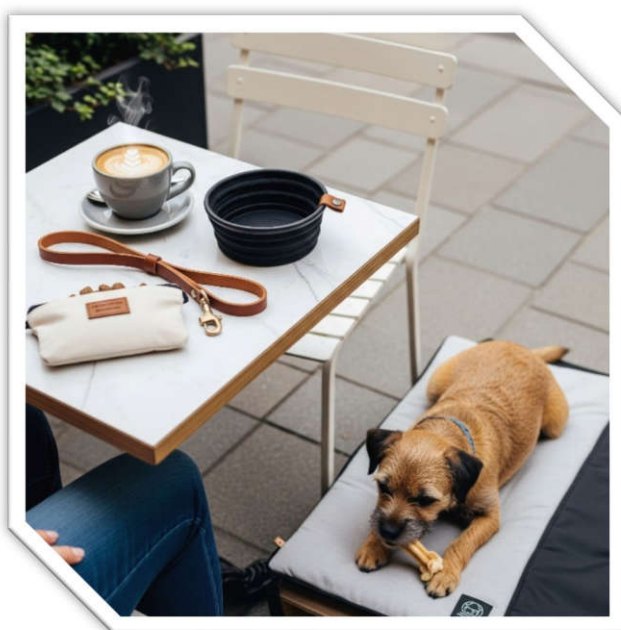
- **در کافه:** یک زیرانداز کوچک سفری همراه داشته باشید. به محض نشستن، زیرانداز را کنار پای خود پهن کنید و به تربیر فرمان «جایگاه» بدهید. به او یک جویدنی بدهید تا سرگرم شود. کار او «آرام ماندن روی زیرانداز» است.
- **در هتل:** همیشه قوانین مربوط به حیوانات خانگی را چک کنید. بسیاری از هتل ها اجازه نمی دهند سگ در اتاق تنها بماند (به دلیل خطر پارس کردن و اضطراب جدایی).

۳. چک لیست خروج از خانه (کیف همراه تربیر)

چه برای یک سفر یک روزه یا یک بعدازظهر در کافه، این وسایل ضروری هستند:

جدول ۱۱: چک لیست «کیف همراه» تربیر

وسیله	چرا برای تربیر ضروری است؟
هارنس (Front-Clip) و بند قلاده	برای کنترل ایمن و جلوگیری از فشار به نای.
کیسه جمع آوری مدفوع (Poop Bags)	ضروری و نشانه احترام به فضای عمومی.
تشویقی های بسیار باارزش	برای جلب توجه و پاداش دادن به رفتار خوب در محیط های پر از محرک.
بطری آب و ظرف سفری	تربیرهای کوچک به سرعت دچار کم آبی می شوند.
زیرانداز آرامش (Settle Mat) قابل حمل	برای تمرین آرامش در کافه ها، پارک ها یا هتل ها.
یک جویدنی یا پازل مورد علاقه	برای سرگرم نگه داشتن سگ در زمان استراحت شما.
کریر (Carrier) یا کیف حمل	برای ایمنی در حمل و نقل یا مکان های شلوغ.
کپی سوابق واکسیناسیون (دیجیتال/کاغذی)	برای هتل ها یا سفرهای بین شهری.

فصل ۹: گریمینگ و رسیدگی دوره‌ای بدون استرس

گریمینگ (آراستن) یک تریر، فقط بحث زیبایی نیست؛ این یک بخش حیاتی و غیرقابل مذاکره از مراقبت‌های بهداشتی اوست. گروه تریرها دارای متنوع‌ترین انواع پوشش مو در دنیای سگ‌ها هستند: از موهای سیمی و دولایه (Wire-haired Double Coat) در نژادهایی مانند کِیرن تریر و وست هایلند، تا موهای ابریشمی و تک‌لایه (Silky Single Coat) در یورکشایر تریر.

هر کدام از این پوشش‌ها نیازهای کاملاً متفاوتی دارند. علاوه بر این، تریرها به داشتن شخصیتی قوی و اغلب «کم‌حوصله» برای کارهایی که دوست ندارند (مانند کوتاهی ناخن یا ماندن طولانی‌مدت روی میز گریمینگ) معروف هستند. کلید موفقیت، ایجاد یک روتین سریع، مثبت و مداوم از دوران تولد است تا گریمینگ به یک «جنگ» تبدیل نشود، بلکه بخشی از پیوند عاطفی شما باشد.

برس‌کشی درست برای موی دوبل و بازکردن گره‌ها چگونه است؟

شما نمی‌توانید یک یورکشایر تریر را با همان ابزار و روشی برس بکشید که یک فاکس تریر مو سیمی را برس می‌کشید. درک نوع پوشش موی تریر شما، اولین قدم است.^۲

۱. تریرهای مو سیمی / دولایه (Wire-haired / Double-Coated)

- **نژادها:** وست هایلند، کِیرن، اسکاتیش، نورفولک و نورویچ تریر، جک راسل (مو سیمی)، اِردیل تریر.
- **ساختار پوشش:** این پوشش شگفت‌انگیز برای دفع آب، خاک و محافظت از پوست در برابر شاخ و برگ‌ها طراحی شده است. شامل یک لایه رویی (Topcoat) زبر، ضخیم و سیمی و یک لایه زیرین (Undercoat) نرم، متراکم و عایق است.
- **چالش:** این نژادها به طور معمول «ریزش» نمی‌کنند. موهای مرده لایه زیرین در فولیکول گیر می‌کنند. اگر این موهای مرده به طور منظم خارج نشوند، باعث گره‌های زیرین، خارش، کدر شدن مو و مشکلات پوستی می‌شوند.

• ابزارهای ضروری:

۱. **برس اسلیکر (Slicker Brush):** بررسی با دندانهای سیمی زیاد. از این برس باید به آرامی استفاده کرد. پوست تریرهایی مانند وست هایلند بسیار حساس است. برس را با فشار زیاد نکشید (نباید پوست را خراش دهد). هدف، رسیدن به لایه زیرین و بیرون کشیدن موهای مرده است.
۲. **شانه فلزی (Comb "Greyhound" Metal):** این ابزار، **تستر شماس** است. پس از برس کشیدن با اسلیکر، باید بتوانید شانه فلزی را از ریشه مو (چسبیده به پوست) تا نوک مو به راحتی بکشید. اگر شانه گیر کرد، یعنی گره ای وجود دارد که برس اسلیکر آن را باز نکرده است.
۳. **چنگک زیرلایه (Undercoat Rake):** (اختیاری) در فصول ریزش مو (بهار و پاییز)، استفاده هفتگی از این ابزار می تواند به حذف حجم زیادی از زیرلایه مرده کمک کند.

- **روش برس کشی:** حداقل ۳ تا ۴ بار در هفته. ابتدا با اسلیکر در جهت خواب مو و سپس در خلاف جهت خواب مو (برای بلند کردن زیرلایه) برس بکشید. سپس با شانه فلزی کل بدن را «چک» کنید.

۲. تربیرهای مو ابریشمی / تک لایه (Silky / Single-Coated)

- **نژادها:** یورکشایر تربیر، تربیر استرالیایی سیلکی، تربیر بیدلینگتون (که مو می مجعد دارد).
- **ساختار پوشش:** این مو شبیه به مو انسان است. هیچ لایه زیرینی وجود ندارد. مو به طور مداوم رشد می کند و چرب می شود.
- **چالش:** گره های شدید (Matting).^۳ این نوع مو به شدت مستعد گره خوردن است، به خصوص در نواحی پر اصطکاک مانند زیر بغل، پشت گوش ها، کشاله ران و محلی که هارنس یا قلاده بسته می شود.^۴

• ابزارهای ضروری:

۱. **برس پین (Pin Brush):** بررسی با پین های فلزی که نوک گرد دارند. این برس برای موهای بلند و ابریشمی ایده آل است و از شکستن مو جلوگیری می کند.
۲. **شانه فلزی (Metal Comb):** این ابزار **روزانه** شماست. برای باز کردن گره های کوچک و اطمینان از عدم وجود گره در ریشه مو استفاده می شود.

روش باز کردن گره ها (De-Matting)

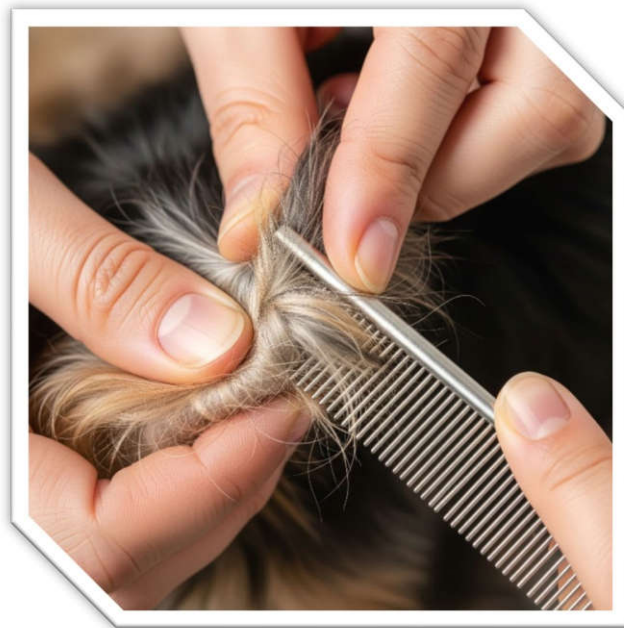
گره برای سگ دردناک است. آب، گره را مانند سیمان سفت می کند. هرگز تربیر گره خورده را حمام نکنید.

۱. **اسپری بازکننده گره:** ابتدا روی گره، اسپری مخصوص بازکننده گره (Detangling Spray) بزنید.

۲. **جدا کردن با انگشت:** سعی کنید گره را با انگشتان خود تا حد امکان شل کنید.

۳. **تکنیک شانه:** مو زیر گره (نزدیک به پوست) را محکم با انگشتان خود نگه دارید. این کار از کشیده شدن دردناک پوست جلوگیری می کند.

۴. با استفاده از دندانهای انتهایی شانه فلزی، به آرامی از **نوک** گره شروع به شانه زدن کنید و کم کم به سمت ریشه بروید. (مانند باز کردن گره موی انسان).
۵. **گره های شدید:** اگر گره بسیار سفت است و به پوست چسبیده (به خصوص در یورکشایر تریرها)، **سعی نکنید با قیچی آن را ببرید!** پوست تریرها نازک است و ریسک بریدن پوست به جای گره بسیار بالاست. این گره ها باید توسط یک آرایشگر حرفه ای با ماشین (Clipper) به صورت ایمن تراشیده شوند.

حمام و سشوار ایمن و کم استرس را چگونه انجام دهیم؟

تربیرها (به ویژه وست هایلند) مستعد آلرژی پوستی هستند، بنابراین فرآیند حمام باید ملایم و با محصولات مناسب باشد.

گام ۱: آماده سازی (قبل از خیس شدن)

۱. **برس کشی کامل:** همانطور که گفته شد، سگ باید قبل از حمام، کاملاً بدون گره باشد.

۲. **آماده کردن وسایل:** شامپو (ترجیحاً ضد حساسیت یا دارویی)، حوله های زیاد، یک پد ضد لغزش برای کف وان یا سینک، و گلوله های پنبه ای آماده کنید.

۳. **گوش ها:** یک گلوله پنبه ای (نه خیلی عمیق) در هر گوش سگ قرار دهید تا از ورود آب جلوگیری شود. ورود آب به کانال گوش، عامل اصلی عفونت گوش است.

گام ۲: حمام

۱. **پد ضد لغزش:** سگ را روی پد ضد لغزش قرار دهید. این کار از سر خوردن و وحشت زدگی جلوگیری می کند.

۲. **آب ولرم:** از آب ولرم (نه داغ) استفاده کنید. پوست آن ها حساس تر از ماست.

۳. **شامپو زدن:** از شامپوی مخصوص سگ استفاده کنید. برای تربیرهای مستعد آلرژی (وست هایلند، بول تریر)، از شامپوی تجویزی دامپزشک (مثلاً حاوی کلرهگزیدین یا کتوکونازول) یا شامپوی بر پایه جو دوسر (Oatmeal) استفاده کنید.

۴. **آبکشی کامل:** این بخش حیاتی است. باقی ماندن ذره های شامپو روی پوست، باعث خارش شدید و تحریک پوست پس از حمام می شود. آبکشی کنید، و دوباره آبکشی کنید.

گام ۳: سشوار کشیدن ایمن

۱. **حوله:** ابتدا تا جای ممکن آب را با حوله بگیرید. موها را «مالش» ندهید (این کار گره ایجاد می کند)، بلکه «فشار» دهید.
۲. **تنظیم حرارت:** هرگز از باد داغ سشوار استفاده نکنید! پوست تریرها به راحتی می سوزد و سگ های کوچک به سرعت گرمزده می شوند. سشوار را روی باد خنک (Cool) یا گرمای بسیار کم (Low Heat) تنظیم کنید.
۳. **فاصله و حرکت:** سشوار را همیشه در حال حرکت نگه دارید و آن را حداقل ۲۰ سانتی متر از بدن سگ دور نگه دارید.
۴. **برس همزمان:** برای تریرهای مو بلند (یورکشایر) یا مو سیمی (وست هایلند)، همزمان با سشوار کشیدن، موها را با برس (پین یا اسلیکر) شانه بزنید. این کار از وز شدن مو جلوگیری کرده و پوشش را صاف و پفدار می کند.
۵. **آشناسازی:** اگر تریر شما از صدای سشوار می ترسد، ابتدا سشوار را در حالت خاموش نزدیک او بیاورید و تشویقی بدهید. سپس آن را در دورترین نقطه اتاق روشن کنید و تشویقی بدهید. این فرآیند آشناسازی (Desensitization) را طی چند روز انجام دهید.

مسواک زدن روزانه (ضروری) و کوتاه کردن ناخن را چطور راحت کنیم؟

این دو مورد، اغلب منفورترین بخش های گریمنگ برای تربرها هستند، بنابراین نیاز به صبر و ایجاد حس مثبت دارند.

۱. مسواک زدن روزانه (ضروری)

- چرا ضروری است؟ تربرهای نژاد کوچک (یورکشایر، کیرن، وست هایلند) به دلیل **شلوغی دندان ها (Dental Crowding)** در فک کوچکشان، به شدت مستعد تجمع پلاک و جرم دندان هستند.^{۱۳} این مشکل به سرعت منجر به بیماری پریودنتال (عفونت لثه)، افتادن دندان ها، بوی بد دهان و حتی ورود باکتری به جریان خون و آسیب به قلب و کلیه ها می شود.
- **ابزار:** خمیردندان آنزیمی مخصوص سگ (با طعم هایی مانند مرغ یا مالت - هرگز از خمیردندان انسانی که حاوی فلوراید و زایلیتول سمی است استفاده نکنید) و یک مسواک انگشتی یا مسواک بسیار نرم کودک.
- چگونه راحت کنیم؟

۱. **قدم ۱ (چند روز):** فقط خمیردندان را روی انگشت خود بگذارید و اجازه دهید تربیر آن را بلیسد. (طعم آن را دوست خواهند داشت).
۲. **قدم ۲ (چند روز):** با انگشت آغشته به خمیردندان، به آرامی لثه های او را لمس کنید.
۳. **قدم ۳ (چند روز):** مسواک انگشتی را معرفی کنید. اجازه دهید خمیردندان را از روی آن بلیسد.
۴. **قدم ۴:** به آرامی فقط یک یا دو دندان را مسواک بزنید و بلافاصله تشویق کنید.
۵. **هدف:** این کار باید روزانه، سریع (۳۰ ثانیه) و مثبت باشد. شما فقط باید سطح خارجی دندان ها را تمیز کنید.

۲. کوتاه کردن ناخن

- چالش: تربیرها اغلب از لمس شدن پنجه هایشان متنفرند.
- ابزار: ناخن گیر تیز (گیوتینی یا انبری)، یا سوهان برقی (Dremel/Grinder)، و پودر بندآورنده خون (Styptic Powder) در صورت بریدن رگ خونی (Quick).
- چگونه راحت کنیم (فرآیند آهسته):

۱. **آشناسازی با لمس:** برای یک هفته، هیچ کاری جز لمس کردن و ماساژ دادن پنجه های تربیر خود (هر روز چند بار) و دادن تشویقی انجام ندهید.
۲. **آشناسازی با ابزار:** ناخن گیر را بیرون بیاورید، اجازه دهید بو کند، آن را به ناخنش بزنید (بدون اینکه کوتاه کنید) و تشویقی بدهید.
۳. **یک ناخن در روز:** این بهترین روش برای سگ های مضطرب است. فقط یک ناخن را کوتاه کنید (فقط نوک تیز آن). سپس جشن بگیرید، بازی کنید و تمام. فردا ناخن بعدی.
۴. **سوهان برقی (Dremel):** بسیاری از سگ ها این را به ناخن گیر ترجیح می دهند. اما باید ابتدا سگ را به صدا و لرزش آن عادت دهید.
۵. **کوتاه نگه داشتن:** اگر ناخن ها به زمین برخورد کنند و صدای «کلیک کلیک» بدهند، یعنی بلند هستند. کوتاه کردن مکرر (هر ۲ تا ۳ هفته) باعث می شود رگ خونی (Quick) به عقب برود و کوتاه کردن آسان تر شود.

مراقبت از چشم (کنترل لکه اشکی) و گوش و علائم هشدار در گریمنگ چیست؟

گریمنگ، بهترین فرصت برای چکاپ هفتگی سلامت سگ شماست.

۱. مراقبت از چشم (کنترل لکه اشکی)

- **مشکل:** لکه های قرمز-قهوه ای زیر چشم، در تریرهای با موی روشن (وست هایلند، بول تریر) بسیار شایع است. این لکه ها در اثر اشک ریزش مداوم (Epiphora) و واکنش شیمیایی اشک (حاوی پورفیرین) با باکتری های روی پوست ایجاد می شود.
- **علل:** می تواند ناشی از آلرژی (بسیار شایع در وست هایلند)، مسدود بودن مجرای اشکی، برگشتن پلک (Entropion)، یا حتی موهایی باشد که داخل چشم می روند.

• مدیریت:

۱. **چکاپ دامپزشکی:** ابتدا مطمئن شوید که مشکل پزشکی (مانند مجرای مسدود) وجود ندارد.
۲. **بهداشت روزانه:** مهم ترین کار، خشک نگه داشتن ناحیه است. روزی ۱ تا ۲ بار، زیر چشم ها را با یک پد پنبه ای تمیز یا دستمال مخصوص چشم سگ (بدون الکل) به آرامی پاک کنید.
۳. **کوتاه نگه داشتن موها:** از آرایشگر خود بخواهید موهای گوشه چشم را بسیار کوتاه نگه دارد تا باعث تحریک چشم نشوند.
۴. **ظروف استیل:** از ظروف آب و غذای استیل ضدزنگ استفاده کنید، زیرا ظروف پلاستیکی می توانند باکتری هایی را در خود جای دهند که لکه ها را بدتر می کنند.

۲. مراقبت از گوش (چکاپ هفتگی)

- **مشکل:** تریرهای با گوش افتاده (Drop-eared) مانند بیدلینگتون، رطوبت را در گوش حبس می کنند و مستعد عفونت های قارچی (مخمری) هستند. تریرهای با گوش سیخ (Prick-eared) مانند وست هایلند، آلرژن ها و گرد و غبار به راحتی وارد گوششان می شود.
- **چکاپ:** هفته ای یکبار داخل گوش را نگاه کنید. گوش سالم باید صورتی کمرنگ، تمیز و بدون بوی قوی باشد.
- **تمیز کردن:** فقط در صورت نیاز (اگر کثیفی یا موم خفیف می بینید) با محلول پاک کننده گوش مخصوص سگ و یک تکه پنبه یا گاز، قسمت های قابل مشاهده را پاک کنید. هرگز گوش پاک کن (Q-tip) را وارد کانال گوش نکنید.

علائم هشدار در گریمنگ (Red Flags)

هنگام برس کشی یا حمام، مراقب این علائم باشید و در صورت مشاهده به دامپزشک مراجعه کنید: ۲۲

- **پوست:** هرگونه توده، برآمدگی، یا خال جدید؛ پوست قرمز و ملتهب (Hot Spot)؛ شوره های زیاد؛ ریزش موی سکه ای؛ کک یا کنک.
- **گوش ها:** بوی بد یا مخمری قوی؛ ترشحات تیره، قهوه ای یا زرد؛ قرمزی شدید؛ تکان دادن مداوم سر.
- **چشم ها:** ترشحات زرد یا سبز؛ قرمزی شدید سفیدی چشم؛ کدورت قرنیه.
- **پاها:** قرمزی و التهاب بین انگشتان (نشانه آلرژی)؛ ترک خوردن پدها؛ تورم.
- **رفتار:** اگر سگ هنگام لمس یا برس کشیدن یک ناحیه خاص (مثلاً نزدیک مفصل ران) که قبلاً مشکلی نداشت، ناگهان درد نشان می دهد (می تواند نشانه آرتروز یا آسیب باشد).

فصل ۱۰: ایمنی، رفتار و شرایط اضطراری

شخصیت تربیر ترکیبی از هوش بالا، انرژی بی پایان و غرایز ریشه دار است. این ویژگی ها آن ها را به همراهانی جذاب تبدیل می کند، اما چالش های رفتاری منحصربه فردی را نیز به وجود می آورد. تربیرها برای «هشدار دادن» (پارس کردن)، «شکار کردن» (تعقیب) و «مستقل بودن» پرورش یافته اند. درک این غرایز، کلید مدیریت رفتارهای آن ها در یک محیط مدرن شهری و همچنین آمادگی برای موقعیت های اضطراری است که ممکن است این غرایز ایجاد کنند (مانند درگیری با حیوانات دیگر یا فرار).

پارس های خبری را چگونه کم کنیم تا همسایه ها اذیت نشوند؟

اولین و مهم ترین واقعیتی که باید بپذیرید: **تربیرها برای پارس کردن پرورش یافته اند.** ^۲ آن ها سگ های نگهبان و هشداردهنده هستند. کار آن ها این بوده که به محض شنیدن یا دیدن چیزی غیرعادی در مزرعه، با پارس کردن به صاحب خود اطلاع دهند. شما هرگز (و نباید) این غریزه را به طور کامل حذف کنید. هدف ما «حذف» پارس کردن نیست، بلکه «مدیریت» آن و آموزش فرمان «کافیه» است.

۱. مدیریت محیط (پیشگیری)

مؤثرترین راه برای کاهش پارس کردن، مدیریت چیزی است که سگ می بیند و می شنود.

- **مدیریت پنجره ها:** تربیری که تمام روز روی مبل می نشیند و از پنجره به بیرون زل می زند، در واقع در حال «تمرین کردن» رفتار پارس کردن است.
 - از **فیلم های مات کننده شیشه (Window Film)** استفاده کنید. این فیلم ها نور را عبور می دهند اما دید واضح به بیرون را مسدود می کنند.
 - مبلمان را از کنار پنجره ها دور کنید تا دسترسی سگ به «پست نگهبانی» را دشوار کنید.
- **پوشاندن صدا (Sound Masking):** تربیرها شنوایی فوق العاده ای دارند و به صدای آسانسور، همسایگان در راه پله یا سگ های دیگر واکنش نشان می دهند.
 - از یک **دستگاه نویز سفید (White Noise Machine)** یا روشن گذاشتن رادیو یا تلویزیون با صدای کم استفاده کنید تا این صداها را محرک را بپوشانند.

۲. آموزش «متشکرم» و «ساکت»

هرگز سر تربیر خود فریاد نزنید «ساکت شو!». او فکر می کند شما هم دارید در پارس کردن به او می پیوندید. به جای آن، از این روش دو مرحله ای استفاده کنید:

• مرحله ۱: هشدار را بپذیرید (تکنیک "متشکرم").

- وقتی تربیر شما به صدای زنگ در یا صدایی در راهپله پارس می کند (۱ تا ۲ بار)، با آرامی به سمت او بروید، به سمت در نگاه کنید و با لحنی آرام بگویید: «متشکرم! شنیدم. کار خوبی کردی.»
- این کار به سگ باهوش شما می فهماند که «پیام دریافت شد». شما هشدار او را تصدیق کرده اید و اکنون مسئولیت با شماست.

• مرحله ۲: آموزش فرمان «ساکت» (Quiet).

- بلافاصله پس از گفتن «متشکرم»، فرمان «ساکت» را (که در فصل ۶ معرفی شد) بگویید.
- یک تشویقی بسیار باارزش (مانند تکه ای مرغ) را جلوی بینی او بگیرید. او برای بو کشیدن، مجبور است پارس کردن را متوقف کند.
- به محض اینکه ساکت شد، تشویقی را به او بدهید.
- به تدریج، زمان بین گفتن «ساکت» و دادن تشویقی را طولانی تر کنید (از ۱ ثانیه به ۵ ثانیه، سپس ۱۰ ثانیه).

۳. خستگی ذهنی

یک تربیر خسته، یک تربیر ساکت است. بسیاری از پارس های مزاحم، ناشی از کسالت و انرژی ذهنی تخلیه نشده است. اطمینان حاصل کنید که سگ شما به اندازه کافی ورزش ذهنی (پازل های غذایی، بازی های بویایی) دریافت می کند (طبق فصل ۷).

اضطراب جدایی را با چه برنامه‌ای آرام و پایدار درمان کنیم؟

اضطراب جدایی (Separation Anxiety) یک مشکل رفتاری ناشی از لوس شدن نیست؛ این یک اختلال هراس (Panic Disorder) واقعی است. این مشکل در تربیهای کوچکی که به شدت با صاحبان خود پیوند عاطفی برقرار می‌کنند (مانند یورکشایر تربیر) شایع است.^۴ درمان آن نیازمند یک برنامه بسیار آرام، صبورانه و پایدار است.

مهم: اگر سگ شما وسایل را تخریب می‌کند، پارس می‌کند، یا در خانه دستشویی می‌کند فقط زمانی که تنهاست، شما با اضطراب جدایی روبرو هستید.

برنامه گام به گام درمان (مبتنی بر حساسیت زدایی)

قانون طلایی: در طول درمان، شما نباید سگ را بیش از *آستانه تحملش* تنها بگذارید. این بدان معناست که ممکن است نیاز به استفاده از پرستار سگ، پانسیون روزانه، یا کار در خانه داشته باشید. هر بار که سگ دچار هراس کامل می شود، درمان شما چند قدم به عقب بازمی گردد.

گام ۱: از بین بردن نشانه های خروج (Counter-Conditioning)

تربیه های باهوش یاد می گیرند که برداشتن کلید، پوشیدن کفش، یا برداشتن کیف به معنای «تنهایی» است و اضطرابشان قبل از رفتن شما شروع می شود. ۵ شما باید این نشانه ها را بی معنی کنید:

- **تمرین:** در طول روز، به طور تصادفی کلیدهای خود را بردارید و روی مبل بنشینید.
- **تمرین:** کفش هایتان را بپوشید، سپس به آشپزخانه بروید و آب بخورید و کفش ها را درآورید.
- **تمرین:** کیف خود را بردارید، آن را به اتاق دیگری ببرید و زمین بگذارید.
- این کار را ده ها بار تکرار کنید تا این وسایل دیگر پیش بینی کننده «فاجعه» (تنهایی) نباشند.

گام ۲: حساسیت زدایی از خروج - (Desensitization) هسته اصلی درمان

این فرآیند باید بسیار کند و در سطحی انجام شود که سگ همیشه آرام بماند (زیر آستانه هراس).

۱. **سطح ۱ (در):** به سمت در بروید، دستگیره را لمس کنید، برگردید و بنشینید. (اگر سگ آرام بود، تشویقی ندهید، فقط عادی رفتار کنید).
۲. **سطح ۲ (باز و بسته):** به سمت در بروید، آن را باز کنید، بلافاصله ببندید و برگردید بنشینید.
۳. **سطح ۳ (۱ ثانیه تنهایی):** از در خارج شوید، در را ببندید، بلافاصله باز کنید و وارد شوید.
۴. **سطح ۴ (افزایش زمان):** به تدریج زمان را افزایش دهید: ۵ ثانیه، ۱۰ ثانیه، ۳۰ ثانیه، ۱ دقیقه، ۵ دقیقه، ۲ دقیقه، ۱۰ دقیقه...

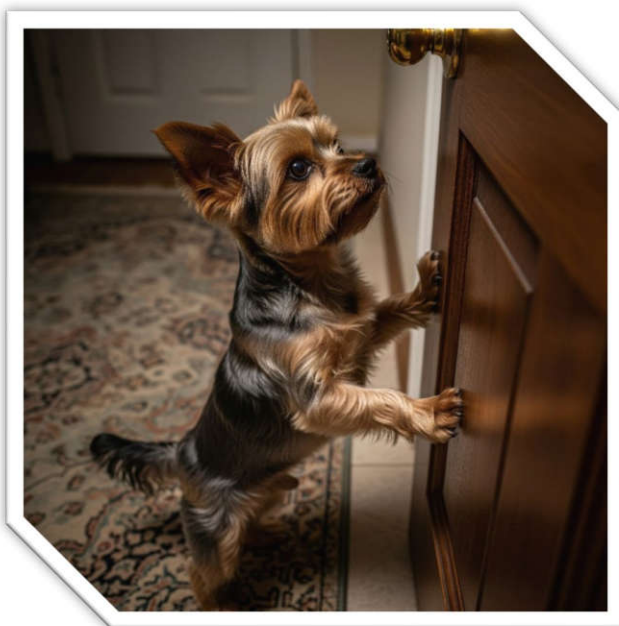
- **مهم:** پیشرفت خطی نیست. ممکن است سگ شما در ۵ دقیقه خوب باشد اما در ۷ دقیقه مضطرب شود. در این صورت، به ۳ دقیقه برگردید و چند روز تمرین کنید.

گام ۳: مدیریت ورود و خروج (بدون هیجان)

- **هنگام خروج:** هیچ خداحافظی احساسی و طولانی نداشتید. با آرامی بگویید «برمی گردم» و خارج شوید.
- **هنگام ورود:** این بخش حیاتی تر است. وقتی وارد می شوید، سگ شما هیجان زده است. کاملاً او را نادیده بگیرید. وارد شوید، کلیدها را زمین بگذارید، لباس خود را عوض کنید. فقط زمانی که سگ آرام شد (حتی اگر ۳ دقیقه طول کشید)، با آرامی به او سلام کنید. این کار به او می آموزد که بازگشت شما یک اتفاق عادی و آرام است، نه یک رویداد هیجانی.

ابزارهای کمکی:

- **پاداش مخصوص تنهایی:** یک اسباب بازی پازلی بسیار باارزش (مانند کنگ فریز شده) که سگ فقط و فقط زمانی که شما خانه نیستید آن را دریافت می کند.
- **دوربین نظارتی:** استفاده از یک دوربین حیوان خانگی به شما امکان می دهد دقیقاً بفهمید آستانه تحمل سگ شما چند دقیقه است و چه زمانی علائم استرس را نشان می دهد.
- **دامپزشک:** در موارد شدید، با دامپزشک خود در مورد داروهای ضد اضطراب کوتاه مدت (برای کمک به فرآیند آموزش) یا فرمون های آرام بخش (Adaptil) مشورت کنید.

اجتماعی سازی ایمن با آدم ها و حیوانات دیگر را چگونه جلو ببریم؟

اجتماعی سازی (Socialization) برای تریرها یک فرآیند ظریف است. این به معنای «بازی کردن با همه» نیست؛ بلکه به معنای «یادگیری رفتار خنثی و آرام در حضور محرک ها» است.^۹

چالش های خاص تریر:

۱. **غریزه شکار (Prey Drive):** تریرها ذاتاً برای تعقیب و شکار موجودات کوچک (گربه، سنجاب، خرگوش) پرورش یافته اند. اجتماعی سازی این غریزه را حذف نمی کند، فقط آن را قابل مدیریت می سازد.
۲. **عدم تحمل سگ (Dog-Selectivity/Aggression):** بسیاری از تریرها (به ویژه نژادهایی با سابقه جنگیدن مانند بول تریر و استافوردشایر تریر، اما در بسیاری از تریرهای دیگر نیز دیده می شود) به طور طبیعی تمایلی به دوستی با سگ های غریبه ندارند، به خصوص سگ های همجنس. آن ها همچنین به «کوتاه نیامدن» (Gameness) معروف هستند؛ یعنی حتی اگر سگ دیگر بزرگتر باشد، از دعوا عقب نشینی نمی کنند.

۱. اجتماعی سازی با آدم ها (تولگی و بزرگسالی)

- **هدف:** ایجاد تجربیات مثبت.
- **تولگی (دوره طلایی ۳ تا ۱۶ هفتگی):** توله خود را در معرض انواع مختلفی از آدم ها (قد بلند، کلاه پوش، عصا به دست، کودک) قرار دهید، اما مجبورش نکنید با آن ها تعامل کند.
- **روش:** از مهمانان بخواهید با آرامش وارد شوند، توله را نادیده بگیرند (تا خودش جلو بیاید) و سپس به آرامی به او تشویقی بدهند.
- **آموزش پذیرش:** تریر خود را از تولگی به لمس شدن پنجه ها، گوش ها و دهان عادت دهید (مانند کاری که دامپزشک یا آرایشگر انجام می دهد)، این کار را با تشویقی همراه کنید.

۲. اجتماعی‌سازی با حیوانات دیگر (ایمنی در اولویت است)

الف) با سگ‌های دیگر:

- **قانون شماره ۱:** از پارک سگ (Dog Park) دوری کنید. پارک‌های سگ برای اکثر تریرها محیطی فاجعه‌بار است.^{۱۰} این محیط‌ها بیش از حد پرآشوب، غیرقابل کنترل، و پر از سگ‌هایی با رفتارهای ناشناخته هستند. یک تجربه بد در پارک سگ می‌تواند منجر به پرخاشگری یا ترس دائمی در شما شود.

• بهترین روش: پیاده‌روی موازی (Parallel Walking).

- با یک دوست که سگ آرام و با رفتار مناسبی دارد، هماهنگ کنید.
- در دو طرف یک خیابان یا با فاصله ۱۰ متری در یک پارک، در یک جهت «موازی» با هم راه بروید.
- این کار به سگ‌ها اجازه می‌دهد به حضور هم عادت کنند بدون اینکه فشار تعامل مستقیم روی آن‌ها باشد.

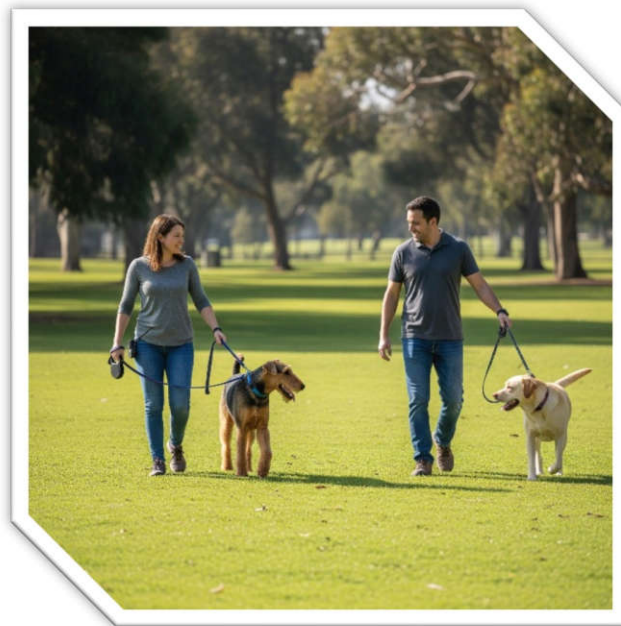
- **معرفی ۳ ثانیه‌ای:** اگر می‌خواهید با سگی در پیاده‌روی آشنا شوید، آن را بسیار کوتاه نگه دارید. اجازه دهید ۳ ثانیه بو بکشند، سپس با لحنی شاد بگویید «بریم!» و به راه خود ادامه دهید.

- **درک بازی تریر:** تریرها اغلب خشن، پر سر و صدا (غرغر کردن) و با دهان باز (face-biting) بازی می‌کنند. این ممکن است سگ‌های نژاد دیگر (مانند رتریورها) را بترساند و منجر به درگیری شود. بازی آن‌ها را با سگ‌هایی که سبک بازی مشابهی دارند (در صورت امکان) محدود کنید.

ب) با گربه‌ها و حیوانات کوچک:

- **غریزه را بپذیرید:** هرگز به یک تریر به طور کامل در کنار یک حیوان کوچک (گربه، خرگوش، همستر) اعتماد نکنید. غریزه شکار قوی‌تر از آموزش است.

- **بهترین شانس:** معرفی در زمانی که تریر هنوز یک توله بسیار جوان است.
- **مدیریت دائمی:** در خانه هایی که هم تریر و هم گربه وجود دارد، ایمنی باید حرف اول را بزند:
 - گربه باید همیشه یک مسیر فرار عمودی (مانند درخت گربه یا قفسه) داشته باشد.
 - از گیت های کودک (Baby Gates) استفاده کنید تا گربه بتواند از زیر یا روی آن بپرد اما سگ نتواند.
 - هرگز آن ها را بدون نظارت مستقیم با هم تنها نگذارید.

جعبه کمک های اولیه خانگی، شماره های ضروری و نقشه اقدام فوری چه باشد؟

آمادگی، تفاوت بین یک حادثه جزئی و یک فاجعه است. جعبه کمک های اولیه شما باید برای مدیریت مشکلات رایج تریر (آسیب های پوستی، آلرژی، خوردن جسم خارجی) مجهز باشد.

۱. جعبه کمک های اولیه ضروری تریر (First-Aid Kit)

جعبه خود را در مکانی خشک و در دسترس (دور از دسترس سگ) نگهداری کنید.

جدول ۱۳: محتویات جعبه کمک های اولیه تربیر

دسته	آیتم	کاربرد خاص برای تربیر
لوازم زخم (Wound Care)	گاز استریل (پد و رول)	برای اعمال فشار مستقیم بر روی زخم های ناشی از درگیری یا پارگی.
	بانداز کشی (Vet Wrap)	بانداز خودچسب که به مو نمی چسبد.
	چسب ضد حساسیت (پزشکی)	برای محکم کردن گاز استریل.
	قیچی (نوک گرد)	برای بریدن بانداز یا موهای اطراف زخم.
	محلول نمکی استریل (Saline)	بهترین گزینه برای شستشوی اولیه زخم یا شستن چشم.
	محلول ضد عفونی کننده (کلرهگزیدین)	برای تمیز کردن بریدگی ها و خراش ها (ملایم تر از الکل).
ابزارها	دماسنج دیجیتال (رکتال)	دمای طبیعی سگ (۳۸ تا ۳۹.۲ درجه سانتی گراد).
	موچین یا پنس	برای بیرون کشیدن تیغ، خار یا اجسام ریز از پنجه ها.
	ناخن گیر و پودر بندآورنده خون (Styptic Powder)	برای ناخن هایی که شکسته اند یا رگ خونی آنها بریده شده.
	سرنگ پلاستیکی (بدون سوزن)	برای خوراندن داروهای مایع یا شستشوی زخم.
داروهای اورژانسی (فقط با دستور دامپزشک)	آنتی هیستامین (مانند دیفن هیدرامین)	دوز را از دامپزشک بپرسید. برای واکنش های آلرژیک حاد (نیش زنبور).
	محلول آب اکسیژنه ۳٪	فقط و فقط اگر دامپزشک برای وادار کردن به استفراغ (در صورت خوردن سم) دستور دهد.
متفرقه	پوزه (Muzzle) پارچه ای نرم	سگی که درد شدید دارد، حتی اگر مهربان باشد، ممکن است گاز بگیرد.
	پتوی اورژانسی (فویل)	برای گرم نگه داشتن سگ در شوک یا سرمازدگی (تربیرهای کوچک).
	دستکش لاتکس	برای محافظت از شما و تمیز نگه داشتن زخم.

۲. شماره های ضروری و نقشه اقدام فوری

این اطلاعات را روی یک کارت نوشته و روی یخچال یا داخل جعبه کمک های اولیه بچسبانید.

جدول ۱۴: اطلاعات تماس و نقشه اقدام

اطلاعات ضروری	جزئیات
دامپزشک شما	نام کلینیک، شماره تلفن، آدرس
کلینیک اورژانس ۷/۲۴	نزدیک ترین کلینیک شبانه روزی، شماره تلفن، آدرس (مسیر را از قبل بررسی کنید)
مرکز کنترل سموم حیوانات	شماره تلفن (هزینه تماس ممکن است داشته باشد اما حیاتی است)
اطلاعات سگ شما	نژاد، سن، وزن فعلی (برای محاسبه دوز دارو)، داروهای مصرفی، آلرژی های شناخته شده

۳. اقدام فوری در سناریوهای رایج تربیر

خفگی (Choking) - شایع در تربیرهای کوچک با جویدنی ها):

- دهان را باز کنید و ببینید آیا می توانید جسم را ببینید و با انگشت (با احتیاط) خارج کنید.
- اگر نه، مانور هایملیک مخصوص سگ کوچک را اجرا کنید: سگ را بلند کنید، پشتش به سینه شما باشد. دستان خود را زیر قفسه سینه (روی شکم نرم) قلاب کنید و با ۴-۵ فشار سریع و محکم به سمت بالا و داخل، ضربه بزنید.

• درگیری با سگ دیگر (Dog Fight) - ریسک بالای تربیر):

- هرگز دستان خود را بین سگ های در حال دعوا نبرید و قلاده ها را نگیرید. (باعث گازگرفتگی شدید شما می شود).
- روش چرخ دستی (Wheelbarrow): اگر دو نفر هستید، هر کدام پاهای عقب یکی از سگ ها را بگیرید و آن ها را به عقب بکشید و در یک دایره بچرخانید تا تعادلشان به هم بخورد.
- روش های دیگر: استفاده از صدای بسیار بلند ناگهانی (بوق ماشین)، پاشیدن آب با شلنگ، یا انداختن یک پتوی سنگین روی سگ ها.

۴. پس از جدا شدن، فوراً سگ خود را مهار کنید و به دامپزشک مراجعه کنید (زخم های گازگرفتگی اغلب عمیق تر از چیزی هستند که به نظر می رسند).

• خوردن سم (Poisoning):

۱. فوراً با مرکز کنترل سموم یا دامپزشک اورژانس تماس بگیرید.
۲. به آن ها بگویید چه چیزی، چه مقدار، و چه زمانی خورده شده.
۳. هرگز خودسرانه سگ را وادار به استفراغ نکنید مگر اینکه متخصص به شما دستور دهد.

فصل ۱۱: ۵۰ پرسش رایج و بسیار مهم در مورد نگهداری از سگ تریر

پس از تسلط بر اصول اولیه مراقبت از تریر، صاحبان اغلب با سوالات ظریف تر و خاص تر روبرو می شوند. تریرها نژادهای پیچیده ای هستند و رفتارهای غریزی، نیازهای سلامتی خاص و الزامات گریمنگ منحصر به فرد آنها می تواند چالش برانگیز باشد. این فصل به ۵۰ پرسش پیشرفته و رایج می پردازد که فراتر از مباحث پایه هستند و به شما کمک می کنند تا درک عمیق تری از همراه باهوش و پرانرژی خود پیدا کنید.

بخش ۱: رفتارشناسی و غرایز ذاتی تریر

۱. چرا تریر من اسباب بازی هایش را به شدت تکان می دهد (می کُشد)؟

پاسخ: این یک رفتار غریزی ریشه دار به نام «تکان دادن شکار (Prey Shake)» است. تریرها برای شکار و کشتن سریع آفات (مانند موش و روباه) پرورش یافته اند. این تکان دادن شدید برای شکستن گردن شکار طراحی شده است. این رفتار در بازی، کاملاً طبیعی و سالم است و نشان دهنده ارضای یکی از قوی ترین غرایز تریر شماست. اجازه دهید از این بازی لذت ببرد.

۲. مدام می شنوم تریرها "Game" هستند "Gameness". دقیقاً یعنی چه؟

پاسخ "Gameness": یک اصطلاح تخصصی در دنیای تریر است و به معنای «اشتیاق، سرسختی و شجاعت برای روبرو شدن با حریف (شکار)، حتی اگر بزرگتر یا خطرناک تر باشد» است. این به معنای پرخاشگری نیست، بلکه به معنای پشتکار و عدم تسلیم است. درک این موضوع حیاتی است، زیرا به این معناست که تریر شما در مواجهه با خطر یا درگیری، عقب نشینی نخواهد کرد، که می تواند او را به دردسر بیندازد.

۳. چرا تریر من به طور وسواسی در باغچه (یا روی مبل) حفاری می کند؟

پاسخ: این غریزه «به زمین رفتن (Going to Ground)» است. تریرهایی مانند داشهوند (که اغلب با تریرها گروه بندی می شود)، جک راسل و کیرن تریر برای تعقیب شکار تا داخل لانه های زیرزمینی پرورش یافته اند. حفاری در خون آنهاست. برای مدیریت این رفتار، یک «گودال حفاری (Dig Pit)» «مجاز در گوشه حیاط (با شن یا خاک نرم) برای او بسازید و اسباب بازی ها را در آن پنهان کنید تا او را به حفاری در مکان مجاز تشویق کنید.

۴. آیا تربیر من "لجهاز" است یا من در آموزش اشتباه می کنم؟

پاسخ: هر دو! تربیرها به شدت باهوش هستند (هوش حل مسئله)، اما «فرمان بردار (Biddable)» نیستند. یک رتریور می پرسد: «چه کاری می توانم برای انجام دهم؟»، اما یک تربیر می پرسد: «انجام این کار چه سودی برای من دارد؟». اگر آموزش شما خسته کننده باشد یا پاداش شما به اندازه کافی بالارش نباشد (در مقایسه با بوی جالبی که در آن سوی پارک می آید)، تربیر شما به سادگی تصمیم می گیرد که پیشنهاد شما ارزشش را ندارد. این لجبازی نیست، بلکه هوش مستقل است.

۵. چرا تربیر من اینقدر از سنجابها/گرهها متنفر است؟ آیا می توانم این را متوقف کنم؟

پاسخ: این «تنفر» نیست، این «غریزه شکار (Prey Drive)» است. این موجودات کوچک و سریع، قوی ترین غریزه ژنتیکی تربیر شما را فعال می کنند. شما نمی توانید این غریزه را «متوقف» یا «درمان» کنید، فقط می توانید آن را «مدیریت» نمایید. مدیریت به معنای استفاده همیشگی از قلاده در محیطهای باز و کار مداوم روی فرمانهای «ولش کن» و «نگاهم کن» با پاداشهای بسیار بالارش است.

۶. چرا تربیر من یک "سگ تک نفره" به نظر می رسد و به غریبهها بی اعتناست؟

پاسخ: بسیاری از تربیرها (مانند اسکاتیش تربیر یا اردیل) شخصیتی محتاط و مستقل دارند. آنها پیوندهای بسیار عمیق و وفادارانه ای با خانواده اصلی خود برقرار می کنند، اما دلیلی نمی بینند که با هر غریبه ای دوست شوند. این رفتار تا زمانی که با ترس یا پرخاشگری همراه نباشد، کاملاً طبیعی و بخشی از شخصیت نژاد است. به استقلال او احترام بگذارید.

۷. چگونه تربیر خود را از تعقیب دوچرخه سواران یا دوندگان باز دارم؟

پاسخ: این نیز شکلی از غریزه شکار (Prey Drive) است که توسط حرکت سریع تحریک می شود. مدیریت آن حیاتی است. از یک هارنس با حلقه اتصال جلو (Front-Clip Harness) برای کنترل بهتر استفاده کنید. به محض اینکه سگ به دوچرخه خیره شد (قبل از جهش)، با یک فرمان شاد («اینور!») توجه او را به خود جلب کنید و به محض برگشتن سرش به سمت شما، پاداش انفجاری بدهید. شما باید از محرک، جذاب تر باشید.

۸. تربیر من به شدت از اسباب بازیها یا غذایش "محافظت (Resource Guarding)" می کند. چه کنم؟

پاسخ: این رفتار در تریرها که ذاتاً مالکیت جو هستند، رایج است. هرگز سعی نکنید با زور چیزی را از او بگیرید (این کار درگیری را تشدید می کند). به جای آن، «تجارت (Trade)» را به او بیاموزید. یک تشویقی بسیار باارزش (یک تکه استیک) به او پیشنهاد دهید و بگویید «بده (Drop)» «به محض اینکه اسباب بازی را رها کرد تا استیک را بگیرد، او را تحسین کنید. او یاد می گیرد که رها کردن وسایلش منجر به دریافت چیز بهتری می شود.

۹. تریر من مدفوع می خورد (Coprophagia) آیا بیمار است؟ چگونه متوقفش کنم؟

پاسخ: این رفتار ناخوشایند، در تریرها که «پاک کننده های» زمین هستند، نسبتاً رایج است.

- **علل:** می تواند ناشی از کسالت، کمبود تغذیه ای (اگرچه نادر است)، یا صرفاً یک عادت بد باشد. ابتدا با دامپزشک چک کنید تا مشکلات گوارشی رد شوند.
- **راه حل:** مدیریت، کلید اصلی است. بلافاصله پس از دفع، مدفوع را بردارید (تا فرصتی برای خوردن نباشد). فرمان «ولش کن» را به شدت تمرین کنید. افزودن برخی مکمل ها یا پودرهای تجاری (مانند For-Bid) که طعم مدفوع را بسیار بد می کنند نیز می تواند مؤثر باشد.

۱۰. آیا "سندروم سگ کوچک (Small Dog Syndrome)" واقعیت دارد؟

پاسخ: بله، اما این تقصیر سگ نیست، تقصیر صاحب است. این سندروم زمانی رخ می دهد که صاحبان تریرهای کوچک (مانند یورکشایر) به آن ها اجازه می دهند رفتارهایی (مانند پریدن روی مردم، غرش کردن، پارس کردن) را انجام دهند که هرگز به یک سگ بزرگ اجازه آن را نمی دادند. راه حل، ثبات قدم است. با تریر کوچک خود دقیقاً مانند یک سگ بزرگ رفتار کنید؛ برای او قوانین واضح، آموزش و مرزهای مشخص تعیین کنید.

بخش ۲: سلامت، ژنتیک و مشکلات خاص تریر

۱۱. تریر کوچک من اغلب "عطسه معکوس (Reverse Sneezing)" می کند. آیا خطرناک است؟

پاسخ: عطسه معکوس یک اپیزود ناگهانی و پر سر و صدا از دم های سریع و پشت سر هم از طریق بینی است (شبیه به خرناس کشیدن یا صدای خفگی). این در تریرهای کوچک بسیار شایع است و معمولاً ناشی از اسپاسم کام نرم به دلیل آلرژی، گرد و غبار یا هیجان است. اگرچه ترسناک به نظر می رسد، اما تقریباً هرگز خطرناک

نیست و خود به خود برطرف می شود. می توانید با ماساژ دادن آرام گلولی او یا بستن ملایم سوراخ های بینی اش برای یک ثانیه (که او را مجبور به قورت دادن آب دهان می کند)، به توقف آن کمک کنید.

۱۲. گرفتگی اسکات (Scottie Cramp) چیست و آیا در تربیر من وجود دارد؟

پاسخ: این یک اختلال عصبی-عضلانی ارثی است که تقریباً به طور انحصاری در اسکاتیش تریرها (و گاهی کیرن تریر) دیده می شود. این یک بیماری دردناک یا کشنده نیست. در هنگام هیجان یا استرس، باعث می شود عضلات سگ دچار اسپاسم شده و حرکت او مختل شود (ممکن است پاهای عقب را بیش از حد خم کند یا قوس کمر بدهد). این اپیزودها معمولاً پس از چند دقیقه استراحت برطرف می شوند.

۱۳. پوست زیر بغل و شکم وست هایلند تریر (Westie) من سیاه شده. این چیست؟

پاسخ: این حالت «هایپرپیگمنتیشن (Hyperpigmentation)» نامیده می شود و تقریباً همیشه نشانه ای از یک مشکل مزمن زمینه ای است، نه یک بیماری مجزا. در وست هایلندها، علت شماره یک آن، آلرژی مزمن (آتوپی) یا عفونت های مخمری (مالاسزیا) است. خارش و التهاب طولانی مدت باعث می شود پوست به عنوان یک واکنش دفاعی، ضخیم و تیره شود. شما باید با دامپزشک روی درمان آلرژی زمینه ای تمرکز کنید.

۱۴. بیماری "لگ-پرتس (Legg-Calvé-Perthes)" که در فصل ۸ ذکر شد، دقیقاً چیست؟

پاسخ: این یک بیماری ارثی در تریرهای کوچک (وست هایلند، یورکشایر، کیرن) است که معمولاً در تولگی (زیر یک سال) تشخیص داده می شود. در این بیماری، خون رسانی به سر استخوان ران (توپ) که در مفصل لگن قرار دارد) قطع می شود. این باعث مرگ (نکروز) استخوان شده و سر استخوان فرو می ریزد. این وضعیت به شدت دردناک است و باعث لنگش شدید و تحلیل عضلانی می شود. درمان تقریباً همیشه جراحی) به نام (FHO است که در آن سر استخوان مرده برداشته می شود.

۱۵. چرا وست هایلندها (Westies) اینقدر به آلرژی پوستی مبتلا می شوند؟

پاسخ: متأسفانه، این نژاد استعداد ژنتیکی بسیار قوی برای «درماتیت آتوپیک» دارد. سیستم ایمنی آن ها به آلرژن های محیطی رایج (مانند گرده ها، مایت های گرد و غبار، و برخی پروتئین های غذایی) واکنش بیش از حد نشان می دهد. این یک وضعیت ناامیدکننده است که «درمان» قطعی ندارد، بلکه نیازمند «مدیریت» مادام العمر از طریق رژیم غذایی، داروها، ایمونوتراپی و حمام های دارویی منظم است.

۱۶. لرزش سگ سفید (White Shaker Dog Syndrome) چیست؟

پاسخ: این یک اختلال عصبی است که باعث لرزش عمومی بدن در سگ های کوچک و سفید رنگ (مانند وست هایلند، مالتز، و بیچون) می شود. این بیماری یک التهاب در مخچه (بخشی از مغز که حرکت را کنترل می کند) است. علائم (لرزش) اغلب با استرس بدتر می شود. اگرچه علت دقیق آن ناشناخته است، اما معمولاً به خوبی به درمان با استروئیدها (برای کاهش التهاب) پاسخ می دهد.

۱۷. تربیر کوچک من خیلی می لرزد. آیا سردش است، ترسیده یا بیمار است؟

پاسخ: هر سه ممکن است.

- **سرما:** تربیرهای تک لایه (یورکشایر) به سرعت سرما را حس می کنند و می لرزند. (راه حل: لباس گرم).
- **ترس/هیجان:** لرزش می تواند نشانه ای از استرس، ترس (مثلاً از رعد و برق) یا هیجان شدید باشد.
- **بیماری:** لرزش می تواند نشانه درد (مثلاً دندان درد یا کمردرد)، هیپوگلیسمی (افت قند خون در توله های مینیاتوری)، یا مشکلات عصبی (مانند White Shaker Syndrome) باشد. اگر لرزش مداوم است یا با علائم دیگر همراه است، به دامپزشک مراجعه کنید.

۱۸. دررفتگی اولیه عدسی (PLL) چیست و کدام تربیرها در خطرند؟

پاسخ PLL: یک بیماری چشمی ارثی، دردناک و کورکننده است. در این بیماری، رشته های ضعیفی که عدسی چشم را در جای خود نگه می دارند، پاره شده و باعث «دررفتگی» یا جابجایی عدسی می شوند. این وضعیت می تواند باعث افزایش ناگهانی و شدید فشار چشم (گلوکوم حاد) شود. نژادهای در معرض خطر بالا عبارتند از: جک راسل تربیر، رت تربیر، و بول تربیر مینیاتور. آزمایش ژنتیک برای این بیماری در دسترس است.

۱۹. آیا تربیر من می تواند واکسن «لپتوسپیروز» را دریافت کند؟ شنیده ام برای نژادهای کوچک خطرناک است.

پاسخ: این یک تصور غلط قدیمی است. در گذشته، واکسن های لپتوسپیروز واکنش های آلرژیک بیشتری در نژادهای کوچک ایجاد می کردند. اما واکسن های مدرن بسیار خالص تر و ایمن تر هستند. با توجه به اینکه تربیرها (حتی در شهر) به دلیل غریزه شکار و بو کشیدن زمین و گودال ها، به شدت در معرض خطر ابتلا به لپتوسپیروز (که از ادرار جوندگان منتقل می شود) هستند، اکثر دامپزشکان امروزه تزریق این واکسن را برای تربیرها اکیداً توصیه می کنند.

۲۰. تریر من بعد از کشتن یک موش در حیاط، حالش خوب به نظر می رسد. آیا باید نگران باشم؟

پاسخ: بله. دو خطر اصلی وجود دارد:

۱. **مسمومیت ثانویه:** اگر موش، سم مرگ موش (Rodenticide) خورده باشد، تریر شما با خوردن آن موش مسموم می شود. این سموم باعث اختلال در لخته شدن خون و خونریزی داخلی کشنده می شوند.
 ۲. **بیماری و انگل:** چونندگان ناقل بیماری هایی مانند لپتوسپیروز و انگل هایی مانند کرم های لوله ای هستند.
- **اقدام فوری:** فوراً با دامپزشک تماس بگیرید. آنها ممکن است توصیه کنند که سگ را وادار به استفراغ کنید (اگر به تازگی رخ داده) و/یا درمان پیشگیرانه با ویتامین K (پادزهر مرگ موش) را آغاز کنید.

بخش ۳: گریمنگ پیشرفته و مراقبت از مو

۲۱. "هند استریپینگ (Hand-Stripping) چیست؟ آیا برای تریر مو سیمی من ضروری است؟

پاسخ: هند استریپینگ یک تکنیک گریمنگ تخصصی برای تریرهای مو سیمی (مانند کیرن، اسکاتیش، جک راسل سیمی) است که در آن، موهای مرده لایه رویی (Topcoat) با دست یا با یک چاقوی مخصوص (Stripping Knife) کنده می شوند. این کار به پوشش اجازه می دهد تا زبری، رنگ درخشان و خاصیت ضدآب خود را حفظ کند.

- **آیا ضروری است؟** خیر. برای سلامت سگ ضروری نیست. اما اگر تریر خود را به جای استریپ کردن، با ماشین «اصلاح» (Clipping) کنید، موهای سیمی مرده خارج نمی شوند و فولیکول با موهای نرم زیرلایه پر می شود. در نتیجه، پوشش سگ برای همیشه نرم، کدر و اغلب کم رنگ تر خواهد شد.

۲۲. اگر تربیر مو سیمی خود را با ماشین اصلاح (Clip) ، آیا موهایش برای همیشه خراب می شود؟

پاسخ: بله، در بیشتر موارد، بافت مو برای همیشه تغییر خواهد کرد. اصلاح با ماشین (Clipping) ، موهای سیمی رویی را از وسط قطع می کند و به زیرلایه نرم اجازه رشد غالب را می دهد. موها نرم تر، اغلب فر و کدرتر می شوند و خاصیت ضدآب خود را از دست می دهند. بازگرداندن پوشش به حالت سیمی پس از اصلاح مکرر، بسیار دشوار و گاهی غیرممکن است.

۲۳. چرا ریش تربیر من (مانند اشناور یا اسکاتیش تربیر) اینقدر بو می دهد و لکه می گیرد؟

پاسخ: ریش (Furnishings) مانند یک اسفنج عمل می کند؛ باقی مانده غذا، آب، بزاق و باکتری ها را جذب می کند.

• راه حل:

۱. **بهداشت روزانه:** ریش باید روزی یکبار با یک شانه فلزی شانه شود تا گره ها و ذرات غذا خارج شوند.

۲. **خشک کردن:** پس از هر بار آب نوشیدن، ریش را با یک حوله خشک کنید.

۳. **شستشوی ملایم:** هفته ای یکبار، ریش را با یک شامپوی ملایم سگ یا محلول پاک کننده آنزیمی بشویید.

۴. **ظرف آب:** از ظروف آب مخصوص (مانند "Slopper Stopper") که اجازه نمی دهند کل ریش خیس شود، استفاده کنید.

۲۴. آیا باید موهای داخل کانال گوش تربیر خود (مانند کری بلو تربیر) را بکنم (Plucking) ؟

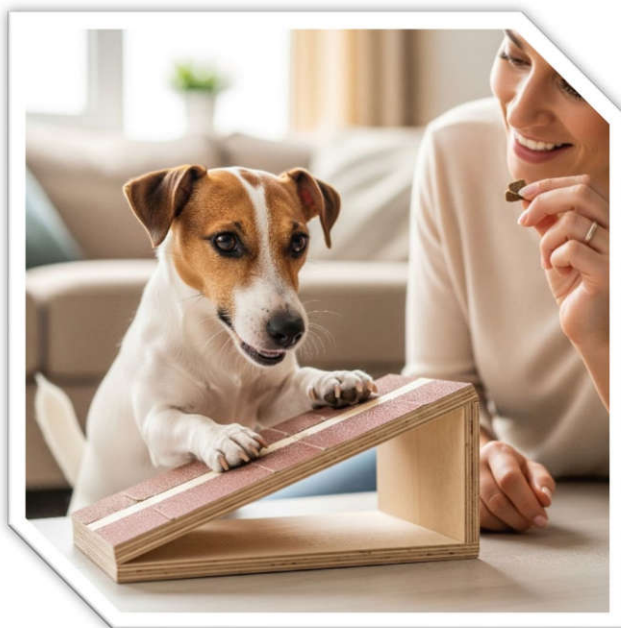
پاسخ: این موضوع بین دامپزشکان و آرایشگران بسیار بحث برانگیز است.

- **طرفداران کندن:** معتقدند که این موها جریان هوا را مسدود کرده و رطوبت را حبس می کنند، که منجر به عفونت های مکرر گوش می شود.
- **مخالفان کندن:** معتقدند که خود عمل کندن باعث ایجاد زخم های میکروسکوپی در پوست کانال گوش شده و آن را مستعد عفونت باکتریایی می کند.
- **رویکرد متعادل:** اگر تربیر شما سالم است و سابقه عفونت گوش ندارد، موها را رها کنید. اگر سگ شما دچار عفونت های مکرر می شود، با دامپزشک خود مشورت کنید. آن ها احتمالاً کندن موها را (برای کمک به رسیدن دارو به عمق کانال) توصیه خواهند کرد.

۲۵. تربیر من کاملاً از لمس پنجه هایش متنفر است. چگونه ناخن هایش را کوتاه کنم؟

پاسخ: این یک ماراتن است، نه یک دو سرعت.

- **حساسیت زدایی:** برای یک هفته، هیچ کاری جز لمس کردن پنجه هایش برای یک ثانیه و دادن یک پاداش فوق العاده انجام ندهید. به تدریج زمان لمس را به نگره داشتن پنجه افزایش دهید.
- **یک ناخن در روز:** سعی نکنید همه ناخن ها را در یک جلسه بگیرید. این کار استرس زاست. امروز، فقط نوک یک ناخن را بزنید. سپس جشن بگیرید و بازی کنید. فردا ناخن بعدی.
- **سوهان برقی (Grinder):** بسیاری از سگ ها لرزش سوهان برقی را به «فشار» ناخن گیر ترجیح می دهند. (نیاز به حساسیت زدایی جداگانه برای صدا و لرزش دارد).
- **"تخته خراش" (Scratch Board):** به تربیر باهوش خود یاد بدهید که روی یک تخته پوشیده از سمباده پنجه بکشد (مانند حفاری) تا ناخن های جلویی خود را سوهان بزند.

۲۶. آیا تریرها واقعاً "ضد حساسیت (Hypoallergenic)" هستند و ریزش مو ندارند؟

پاسخ: این یک افسانه بازاریابی است. هیچ سگی ۱۰۰٪ ضد حساسیت نیست. آلرژی انسان ها معمولاً به پروتئین موجود در بزاق و شوره های پوستی (Dander) سگ است، نه خودِ مو.

• **واقعیت:** تریرهای مو سیمی و تریرهای تک لایه (مانند یورکشایر) ریزش موی فصلی کمی دارند (Low-Shedding). آن ها موهای مرده را به جای ریختن روی مبلی، در پوشش خود نگه می دارند (که باید با برس کشی یا استریپینگ خارج شود). این می تواند برای افراد با آلرژی خفیف بهتر باشد، اما تضمینی وجود ندارد.

۲۷. آلوپسی پس از اصلاح (Post-Clipping Alopecia) چیست؟

پاسخ: گاهی اوقات، پس از اصلاح موها (به ویژه در سگ های دولایه)، موها در آن ناحیه برای مدت طولانی (ماه ها یا حتی سال ها) دوباره رشد نمی کنند یا بسیار نازک رشد می کنند. این مشکل در نژادهایی با پوشش ضخیم رایج تر است. علت دقیق آن ناشناخته است اما ممکن است به گردش خون پوست یا دمای فولیکول مو مرتبط باشد.

۲۸. بهترین راه برای کنترل لکه های اشکی قهوه ای در وست هایلند تربیر چیست؟

پاسخ: لکه های اشکی (ناشی از پورفیرین موجود در اشک) نشانه ای از اشک ریزش زیاد هستند.

۱. **بررسی دامپزشکی:** ابتدا علل پزشکی (آلرژی، مسدود بودن مجرای اشکی، مژه های نابجا) را رد کنید.

۲. **بهداشت روزانه:** کلید اصلی، خشک نگه داشتن ناحیه است. روزی ۲ بار با یک پد پنبه ای خشک، رطوبت را بگیرید.

۳. **آب تصفیه شده:** گاهی اوقات مواد معدنی موجود در آب لوله کشی می توانند لکه ها را بدتر کنند. از آب تصفیه شده یا آب بطری استفاده کنید.

۴. **ظروف استیل:** از ظروف غذا و آب استیل ضدزنگ استفاده کنید و روزانه آن ها را بشوئید (پلاستیک خراشیده شده و باکتری ها را نگه می دارد).

۵. **پاک کننده ها:** از پاک کننده های ملایم و ایمن مخصوص چشم سگ استفاده کنید. از پودرهای آنتی بیوتیکی یا مواد سفیدکننده به شدت پرهیز کنید.

۲۹. تربیر من یک جویدن دهنده بسیار قوی (Power Chewer) است. چه اسباب بازی هایی ایمن هستند؟

پاسخ: این یک چالش بزرگ در تربیرهایی مانند استافوردشایر بول تربیر یا جک راسل است.

• **قانون شست:** اگر نمی توانید با ناخن شست خود روی اسباب بازی فرورفتگی ایجاد کنید، یا اگر آن را به زانوی خود بزنید درد می گیرد، پس برای دندان های سگ شما زیادی سفت است.

• **ایمن:** اسباب بازی های لاستیکی سخت (مانند Kong Extreme)، طناب های ضخیم (فقط با نظارت)، و برخی جویدنی های نایلونی سخت (مانند Nylabone DuraChew).

• **خطرناک (اجتناب کنید):** شاخ گوزن، استخوان های پخته شده، و استخوان های نایلونی بسیار سخت. اینها به طور مکرر باعث شکستگی دردناک و گران قیمت دندان های آسیاب (Carnassial teeth) در سگ های جونده قوی می شوند.

۳۰. من می خواهم دو تربیر داشته باشم. آیا جفت همجنس (دو نر یا دو ماده) خوب است؟

پاسخ: هشدار جدی: در بسیاری از نژادهای تربیر (به ویژه تربیرهای با غریزه قوی مانند بول تربیر، اردیل، جک راسل)، نگهداری دو سگ همجنس (به ویژه دو ماده) به شدت ریسک بالایی دارد. «پرخاشگری همجنس» (Same-Sex Aggression) در این نژادها بسیار رایج است و اغلب با رسیدن به بلوغ اجتماعی (حدود

۱.۵ تا ۳ سالگی) به طور ناگهانی بروز می کند. دعوای بین دو تربیر همجنس می تواند بسیار شدید و خطرناک باشد.

- **امن ترین گزینه:** یک جفت نر و ماده (هر دو عقیم شده) تقریباً همیشه پایدارترین ترکیب در خانه است.

بخش ۴: تغذیه و سبک زندگی

۳۱. تربیر من به شدت "بد غذا (Picky Eater)" است. چه کار کنم؟

پاسخ: تربیرهای باهوش به سرعت یاد می گیرند که اگر از غذای خود امتناع کنند، صاحبشان نگران شده و چیز خوشمزه تری (مانند مرغ یا پنیر) به آن اضافه می کند. شما ناخواسته این رفتار را تقویت کرده اید.

• راه حل (عشق سرسختانه):

۱. یک غذای باکیفیت انتخاب کنید و به آن پایبند باشید.
 ۲. غذا را برای ۱۵ دقیقه زمین بگذارید.
 ۳. اگر نخورد، بدون هیچ حرفی غذا را بردارید.
 ۴. هیچ تشویقی، هیچ غذای انسانی، هیچ چیزی تا وعده بعدی به او ندهید.
 ۵. در وعده بعدی (مثلاً شام)، همان غذا را دوباره برای ۱۵ دقیقه بگذارید.
- یک سگ سالم، خود را گرسنگی نخواهد داد. تربیر باهوش شما پس از یکی دو روز می فهمد که «این تنها گزینه موجود است» و خواهد خورد. (این قانون برای توله های مینیاتوری مستعد هیپوگلیسمی صدق نمی کند).

۳۲. آیا می توانم به تربیر خود رژیم غذایی خام (BARF) بدهم؟

پاسخ: رژیم های خام بحث برانگیز هستند.

- **مزایای ادعاشده:** بهبود پوست و مو، دندان های تمیزتر.

• خطرات:

۱. **عدم تعادل تغذیه ای:** تهیه یک رژیم خام کامل و متعادل در خانه بسیار دشوار است و ریسک کمبود ویتامین و مواد معدنی (به ویژه کلسیم/فسفر) بالاست.

۲. **خطر باکتریایی:** خطر بالای آلودگی با سالمونلا و ای. کولای، هم برای سگ و هم برای انسان هایی که غذا را آماده می کنند.

۳. **استخوان:** خطر شکستگی دندان، سوراخ شدن روده یا انسداد با استخوان های خام.

• **نتیجه:** اگر مصمم به این کار هستید، فقط از رژیم های خام تجاری استفاده کنید که «کامل و متعادل» (Balanced & Complete) برچسب گذاری شده اند و یا با یک متخصص تغذیه دامپزشکی برای فرموله کردن رژیم خانگی خود مشورت کنید.

۳۳. بهترین منابع پروتئینی برای تربیر با آلرژی پوستی چیست؟

پاسخ: اگر مشکوک به آلرژی غذایی هستید (که معمولاً به پروتئین های رایج مانند مرغ، گوشت گاو یا لبنیات است)، باید یک «آزمون رژیم غذایی حذفی (Elimination Diet Trial)» را تحت نظر دامپزشک انجام دهید. این شامل تغذیه سگ با یک «پروتئین جدید (Novel Protein)» است که قبلاً هرگز نخورده.

• **منابع رایج پروتئین جدید:** گوشت کانگورو، خرگوش، ماهی سفید، اردک، یا پروتئین های هیدرولیز شده (که در آن پروتئین آنقدر شکسته شده که سیستم ایمنی آن را نمی شناسد).

۳۴. تربیر من یک توله مینیاتوری است. چگونه از "هیپوگلیسمی" (افت قند خون) جلوگیری کنم؟

پاسخ: توله های نژاد مینیاتوری (یورکشایر تربیر) ذخایر چربی بدنی بسیار کمی دارند. افت قند خون (هیپوگلیسمی) می تواند در اثر استرس، سرما، یا فاصله زیاد بین وعده های غذایی رخ دهد.

- **علائم:** بی حالی شدید، لرزش، گیجی، تلو تلو خوردن، لثه های رنگ پریده، و در موارد شدید، تشنج.
- **پیشگیری:** ۴ تا ۶ وعده غذایی کوچک و پرکالری مخصوص توله نژاد کوچک در روز بدهید. هرگز اجازه ندهید بیش از ۴-۳ ساعت گرسنه بماند.
- **اورژانس:** اگر علائم را دیدید، فوراً کمی عسل، شربت ذرت یا مالت Nutri-Cal را به لثه هایش بمالید (مراقب باشید خفه نشود) و فوراً به دامپزشک مراجعه کنید.

۳۵. آیا تریرها برای نگهداری در آپارتمان مناسب هستند؟

پاسخ: بله، اما با یک شرط بزرگ. تریرهای کوچک (یورکشایر، کیرن، وست هایلند) می توانند در آپارتمان عالی باشند به شرطی که نیازهای ذهنی و فیزیکی آنها برآورده شود. یک تربیر در آپارتمان به همان اندازه (یا بیشتر) از یک سگ بزرگ در خانه حیاطدار، به پیاده روی روزانه، بازی های فکری و تخلیه انرژی نیاز دارد. مشکل، فضا نیست؛ مشکل «کسالت» است که منجر به پارس کردن و تخریب می شود.

۳۶. تفاوت بین جک راسل تربیر و پارسون راسل تربیر چیست؟

پاسخ: این دو نژاد تاریخچه مشترکی دارند اما اکنون متمایز هستند. تفاوت اصلی در «اندازه و شکل» است.

- **پارسون راسل تربیر (PRT):** بلندتر (حدود ۳۰ تا ۳۸ سانتی متر)، بدنی مربعی تر دارد و پاهایش بلندتر است. برای همراهی با اسب ها در شکار روباه پرورش یافته.
- **جک راسل تربیر (JRT):** کوتاه تر (حدود ۲۵ تا ۳۰ سانتی متر)، بدنی مستطیلی تر (درازتر از قدش) دارد. برای «به زمین رفتن» و بیرون کشیدن روباه از لانه پرورش یافته. (اغلب در آمریکا، این نام به طور غیر رسمی برای هر دو استفاده می شود).

۳۷. آیا تریرها با کودکان کنار می آیند؟

پاسخ: این به نژاد و آموزش بستگی دارد.

- **نژادهای بهتر:** بول تربیر (که به «پرستار بچه» معروف است) و سافت کوتد ویتن تربیر اغلب با کودکان عالی هستند.
- **نژادهای چالش برانگیز:** تریرهای کوچک تر و مستقل تر (مانند کیرن یا جک راسل) ممکن است تحمل کمی برای رفتارهای خشن، کشیدن دم یا اذیت های کودکان نوپا داشته باشند و ممکن است برای دفاع از خود «گاز» (Snap) بگیرند.
- **قانون کلی:** هیچ تربیری نباید با کودک خردسال بدون نظارت مستقیم رها شود.

۳۸. شنیده ام تریرها برای صاحبان بار اول مناسب نیستند. درست است؟

پاسخ: تریرها می توانند برای صاحبان بار اول بسیار چالش برانگیز باشند. هوش مستقل، انرژی بالا، نیاز به گرمینگ تخصصی (در برخی نژادها) و لجبازی ذاتی آنها، نیازمند صبر، ثبات قدم و شوخ طبعی زیادی است.

اگر صاحب بار اولی هستید که به دنبال یک سگ «آسان» و «همیشه فرمان بردار» می گردید، تریر برای شما نیست.

۳۹. آیا می توانم واقعاً به تریر خود در فضای باز بدون قلاده اعتماد کنم؟

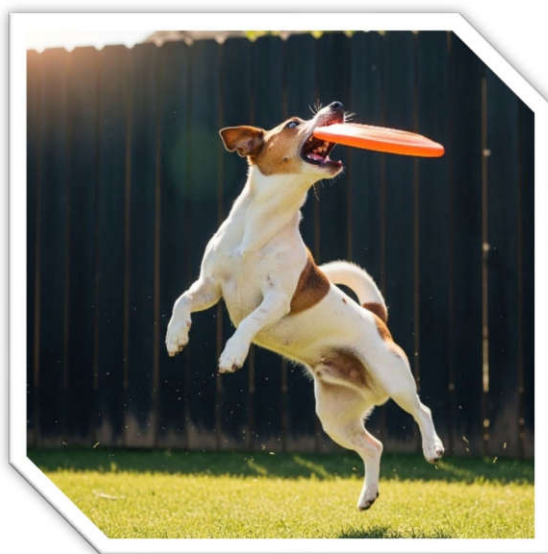
پاسخ: به عنوان یک قانون کلی و ایمن: خیر.

غریزه شکار تریر شما همیشه قوی تر از فرمان «بیا» شما خواهد بود. تنها چیزی که لازم است، یک سنجاب، یک گربه یا یک کیسه پلاستیکی در حال پرواز است تا تریر شما با سرعت به سمت خیابان بدود. تنها مکان ایمن برای رها کردن تریر، یک منطقه کاملاً حصارکشی شده و ایمن است. ریسک آن ارزشش را ندارد.

۴۰. تریر من یک «باتری» تمام نشدنی دارد. چگونه برای او "کلید خاموش" بسازم؟

پاسخ: تریرها اغلب نمی دانند چگونه آرام بگیرند. شما باید «آرامش» را به آن ها آموزش دهید.

- **تمرین "Settle on a Mat":** (همانطور که در فصل ۶ و ۷ ذکر شد) این بهترین ابزار شماست. به سگ خود بیاموزید که به فرمان «جایگاه» به زیرانداز خود برود و در آنجا بماند.
- **استراحت اجباری:** مانند یک کودک نوپا که نیاز به چرت زدن دارد، تریرهای جوان نیاز به «زمان استراحت» اجباری در باکس یا اتاق خود دارند تا یاد بگیرند چگونه آرام شوند.
- **تخلیه ذهنی، نه فقط فیزیکی:** ۱۰ دقیقه بازی بویایی (Nosework) یا تمرین فرمان های جدید، تریر شما را بیشتر از ۳۰ دقیقه دویدن خسته می کند.

بخش ۵: سوالات متفرقه و پیشرفته

۴۱. چگونه تربیر خود را برای معرفی به یک سگ جدید (در خانه) آماده کنم؟

پاسخ: این کار باید بسیار آهسته و با مدیریت انجام شود.

۱. ملاقات اول در مکان خنثی: هرگز سگ جدید را مستقیماً وارد خانه نکنید (تربیرها به شدت قلمروطلب هستند).

در یک پارک یا خیابان ناآشنا، یک «پیاده روی موازی» (Parallel Walk) انجام دهید.

۲. ورود به خانه: سگ فعلی (تربیر) را از خانه خارج کنید. اجازه دهید سگ جدید اول وارد شود و کمی بو بکشد. سپس تربیر خود را وارد کنید.

۳. مدیریت منابع: تمام اسباب بازی ها، ظروف غذا و تخت خواب ها را جمع کنید تا از «حفاظت از منابع» جلوگیری شود.

۴. جداسازی اولیه: در چند روز اول، آن ها را با استفاده از گیت های کودک یا باکس، جدا نگه دارید و فقط برای دوره های کوتاه و تحت نظارت کامل با هم باشند.

۴۲. تفاوت بین «بول تربیر» و «استافوردشایر بول تربیر» چیست؟

پاسخ: هر دو از خانواده «بول و تربیر» هستند اما نژادهای متمایزی هستند.

• بول تربیر: نژاد بزرگتر، با سر مشخصه «تخم مرغی» شکل و چشمان مثلثی.

• استافوردشایر بول تربیر (Staffy): نژاد کوچکتر و عضلانی تر، با سر پهن تر، گونه های مشخص و پوزه کوتاه تر. (با «امریکن استافوردشایر تربیر» یا «پیت بول تربیر» متفاوت است).

۴۳. چرا تربیر من ادرار می کند (علامت گذاری) وقتی به خانه دیگران می رویم؟

پاسخ: این رفتار معمولاً در تربیرهای نر عقیم نشده (و گاهی ماده ها) دیده می شود و یک رفتار «قلمروطلبی» است. سگ شما در حال اعلام حضور و مالکیت خود در یک محیط جدید پر از بوهای ناآشنا است.

• **راه حل:** در خانه های جدید، سگ خود را یا با قلاده کوتاه همیشه به خود متصل نگه دارید (Umbilical Method) یا از «بِلِت شکمی» (Belly Band) برای نرها استفاده کنید تا از علامت گذاری جلوگیری شود.

۴۴. تریر من از آب متنفر است و از حمام فرار می کند. چه کنم؟

پاسخ: فرآیند را بسیار آهسته کنید.

۱. برای یک هفته، سگ را فقط داخل وان خشک بیاورید، به او تشویقی های فوق العاده بدهید و اجازه دهید خارج شود.

۲. سپس، فقط آب را باز کنید (بدون خیس کردن سگ) و تشویقی بدهید.

۳. سپس، فقط پنجه هایش را خیس کنید و تشویقی بدهید.

۴. از یک پد لیس زدنی (Lick Mat) آغشته به کره بادام زمینی یا غذای کنسروی استفاده کنید و آن را به دیواره حمام بچسبانید تا سگ در حین حمام کردن سرگرم لیس زدن باشد.

۴۵. «توله دیوانه» (Puppy Zoomies) چیست و آیا طبیعی است؟

پاسخ: کاملاً طبیعی است "Zoomies"! یا دوره های فعالیت تصادفی دیوانه وار (FRAPs)، انفجارهای ناگهانی انرژی هستند. این اغلب در توله ها و سگ های جوان در ساعات مشخصی (مانند غروب) یا پس از یک موقعیت استرس زا (مانند حمام) رخ می دهد. این فقط روشی برای تخلیه انرژی یا استرس انباشته شده است. تا زمانی که در مکانی امن باشد، از نمایش لذت ببرید!

۴۶. آیا تریرها می توانند در ورزش های سگ مانند "چابکی" (Agility) خوب باشند؟

پاسخ: آنها فوق العاده هستند! هوش بالا، سرعت، جثه کوچک/متوسط و طبیعت رقابتی، بسیاری از تریرها (به ویژه جک راسل، رت تریر، پارسون راسل و بول تریرهای مینیاتوری) را به ستاره های ورزش چابکی تبدیل می کند. این ورزش یک راه عالی برای تخلیه انرژی ذهنی و فیزیکی و تقویت پیوند شماست.

۴۷. آیا تریر من می تواند سگ «درمانگر» (Therapy Dog) «خوبی» باشد؟

پاسخ: بستگی به فرد دارد. در حالی که گزینه تریرها بیشتر «شکار» است تا «پرستاری»، برخی نژادهای آرام تر (مانند سافت کوتد ویتن تریر) یا تریرهایی با شخصیت بسیار آرام و اجتماعی، می توانند سگ های درمانگر

فوق العاده ای باشند. شرط اصلی، عشق ذاتی به همه انسان ها (نه فقط صاحب خود) و شخصیتی آرام و پایدار است.

۴۸. بهترین راه برای متوقف کردن «گدایی غذا (Begging)» در تربیر باهوش من چیست؟

پاسخ: موفقیت ۱۰۰٪ از طریق نادیده گرفتن. تربیرهای باهوش گدایی می کنند چون یک بار جواب گرفته اند.

- **قانون خانه:** سگ هرگز، تحت هیچ شرایطی، از روی میز یا بشقاب غذا دریافت نمی کند.
- **آموزش «جایگاه»:** در زمان صرف غذا، سگ خود را به «زیرانداز آرامش» (Settle Mat) خود (دور از میز) بفرستید و به او یک جویدنی یا پازل غذایی بدهید تا سرگرم باشد. او یاد می گیرد که زمان شام شما، زمان استراحت اوست.

۴۹. تربیر من به شدت از رعد و برق و آتش بازی می ترسد. (Noise Phobia)

پاسخ: این ترس بسیار رایج است.

- **مدیریت فوری:** یک «لانه امن» (Safe Den) برای او بسازید (مانند باکس او که با پتو پوشانده شده تا صدا را خفه کند، در یک اتاق داخلی یا کمد). در طول طوفان، موسیقی آرام بخش یا نویز سفید پخش کنید.
- **ابزارهای کمکی:** استفاده از «پوشش های فشاری» (مانند Thundershirt) که با ایجاد فشار ملایم باعث آرامش سگ می شود، می تواند بسیار مؤثر باشد.
- **پیشگیری:** در فصول آرام، فایل های صوتی صدای رعد و برق را با صدای بسیار کم پخش کنید (درحالی که با سگ بازی می کنید) و به تدریج صدا را طی هفته ها افزایش دهید (حساسیت زدایی).

۵۰. هدف نهایی از داشتن یک تربیر چیست؟

پاسخ: هدف، داشتن یک سگ رباتیک و کاملاً فرمان بردار نیست. هدف، ایجاد یک «شراکت» (Partnership) با یک موجود باهوش، سرزنده و مستقل است. لذت داشتن یک تربیر در درک شخصیت منحصر به فرد او، احترام به غرایز او، و هدایت هوش او به سمت یک زندگی مشترک شاد و فعال است. تربیرها به شما ثبات قدم، شوخ طبعی و مدیریت خلاقانه را می آموزند.

فصل ۱۲: ۵۰ اشتباه رایج صاحبان تربیر (و راه حل های تخصصی آنها)

این فصل، چکیده ای از تجربیات دامپزشکان، مربیان متخصص تربیر و پرورش دهندگان باتجربه است. اجتناب از این ۵۰ اشتباه رایج، تفاوت بین داشتن یک تربیر «سرکش و پردردسر» و یک «همراه شاد، سالم و خوش رفتار» را رقم می زند.

بخش ۱: اشتباهات در درک روانشناسی و غرایز تربیر (۱۰-۱)

۱. اشتباه: دست کم گرفتن غریزه شکار (Prey Drive)

- **شرح:** صاحب فکر می کند که تربیر آپارتمانی او (مانند یورکشایر) فقط یک سگ «همدم» است و غریزه شکار ندارد.
- **راه حل تخصصی:** غریزه شکار یک نرم افزار دائمی در مغز تمام تربیرهاست. هرگز به تربیر خود، صرف نظر از جثه اش، در حضور حیوانات کوچک (خرگوش، همستر، گربه) اعتماد کامل نکنید. همیشه از قلاده استفاده کنید و با استفاده از اسباب بازی هایی مانند «Flirt Pole» (که تعقیب را شبیه سازی می کند)، این غریزه را به شکلی ایمن و کنترل شده تخلیه کنید.

۲. اشتباه: اعتماد کردن به تربیر بدون قلاده در فضای باز

- **شرح:** صاحب فکر می کند فرمان «بیا» سگش ۱۰۰٪ قابل اعتماد است.
- **راه حل تخصصی:** این مرگبارترین اشتباهی است که یک صاحب تربیر می تواند مرتکب شود. یک سنجاب یا گربه در آن سوی خیابان، قوی تر از هر آموزشی عمل خواهد کرد. تربیرها برای «فکر کردن و سپس عمل کردن» طراحی نشده اند؛ آنها برای «عمل کردن» طراحی شده اند. قانون طلایی تربیر: «هرگز بدون قلاده، مگر در محوطه کاملاً حصار کشی شده».

۳. اشتباه: فرض کردن اینکه تربیرها مانند رتریورها «فرمان بردار» هستند

- **شرح:** صاحب از اینکه تربیرش مانند گلدن رتریور همسایه، مشتاق راضی کردن او نیست، ناامید می شود.

- **راه حل تخصصی:** روانشناسی آن ها را درک کنید. رتریور برای همکاری نزدیک با انسان پرورش یافته؛ تربیر برای کار مستقل (اغلب زیر زمین و دور از چشم انسان) پرورش یافته. تربیر شما برای «شما» کار نمی کند، بلکه «با شما» کار می کند، آن هم در صورتی که انگیزه کافی (پاداش بسیار باارزش) وجود داشته باشد.

۴. اشتباه: نادیده گرفتن نیاز به «کار» (A Job)

- **شرح:** صاحب فقط تربیر خود را پیاده روی می برد و انتظار دارد در خانه آرام باشد.
- **راه حل تخصصی:** تربیرها به «کار» ذهنی نیاز دارند. کسالت، ریشه تمام مشکلات رفتاری تربیر (پارس کردن، تخریب، اضطراب) است. «کار» می تواند شامل پازل های غذایی پیشرفته، تمرین روزانه ۱۰ دقیقه ای ترفندهای جدید، یا ورزش های بویایی (Nosework) باشد. مغز آن ها را خسته کنید، نه فقط پاهایشان را.

۵. اشتباه: خریدن دو توله تربیر به صورت همزمان (Littermate Syndrome)

- **شرح:** صاحب فکر می کند دو توله با هم بزرگ می شوند و همبازی خواهند بود.
- **راه حل تخصصی:** این یک فاجعه رفتاری در حال وقوع است. دو توله (به ویژه در نژادهای سرسخت تربیر) اغلب پیوندی بسیار قوی با هم برقرار می کنند و به شدت از صاحب خود جدا می شوند. این امر آموزش را تقریباً غیرممکن کرده و اغلب منجر به اضطراب جدایی شدید (از یکدیگر) و پرخاشگری بین آن ها در دوران بلوغ می شود.

۶. اشتباه: انتخاب دو تربیر همجنس (به ویژه دو ماده)

- **شرح:** صاحب فکر می کند دو ماده با هم بهتر کنار می آیند.
- **راه حل تخصصی:** این یک اشتباه بسیار پرخطر در گروه تربیرهاست. پرخاشگری همجنس (Same-Sex Aggression)، به ویژه بین دو ماده، در بسیاری از نژادهای تربیر شدید، ناگهانی و بسیار خطرناک است. امن ترین ترکیب خانگی برای تربیرها، یک جفت نر و ماده (هر دو عقیم شده) است.

۷. اشتباه: تنبیه کردن سگ برای «تکان دادن» شدید اسباب بازی

- **شرح:** صاحب فکر می کند این رفتار پرخاشگرانه است و سگ را دعوا می کند.

- **راه حل تخصصی:** این یک رفتار غریزی سالم (Prey Shake) و تخلیه انرژی است (همانطور که در فصل ۱۱ ذکر شد). تنبیه کردن سگ برای این کار، او را گیج کرده و یکی از معدود راه های ارضای غریزی اش را سرکوب می کند.

۸. اشتباه: اجازه دادن به تریر برای «زورگویی» به سگ های بزرگتر

- **شرح:** صاحب می خندد که تریر کوچک ۱۰ کیلویی اش در حال غرش کردن و زورگویی به یک رتریور ۳۰ کیلویی است («سگ من چقدر شجاع است!»).
- **راه حل تخصصی:** این اصلاً خنده دار نیست. این «سندروم سگ کوچک» است. شما به تریر خود اجازه می دهید تا رفتار پر خاشگرانه را تمرین کند. این کار فقط تا زمانی ادامه دارد که سگ بزرگتر صبرش تمام شود و به تریر شما آسیب جدی بزند. فوراً این رفتار را متوقف کنید و به تریر خود بیاموزید که به سگ های دیگر احترام بگذارد.

۹. اشتباه: اشتباه گرفتن «هوش» با «آموزش پذیری آسان»

- **شرح:** «تریر من خیلی باهوش است، چرا فرمان "بشین" را یاد نمی گیرد؟»
- **راه حل تخصصی:** تریرها به طرز فریبنده ای باهوش هستند (هوش حل مسئله). آن ها به راحتی یاد می گیرند که چگونه در کابینت را باز کنند، اما هوش مستقل آن ها باعث می شود از خود بپرسند: «چرا باید بنشینم؟». آموزش آن ها نیازمند خلاقیت، جلسات کوتاه و پاداش های بسیار بالارزش است تا از نظر ذهنی برایشان «ارزش» داشته باشد.

۱۰. اشتباه: ناکامی در ایجاد «کلید خاموش»

- **شرح:** صاحب فکر می کند تریر او ذاتاً «بیش فعال» است و هرگز آرام نمی گیرد.
- **راه حل تخصصی:** تریرها اغلب نیاز دارند که «آرامش» را به آن ها آموزش دهید. آن ها به طور طبیعی استراحت نمی کنند. استفاده از تمرین «آرامش روی زیرانداز» (Settle on a Mat) و «استراحت اجباری» در باکس (Crate Nap) پس از فعالیت، به مغز پرکار آن ها می آموزد که چگونه آرام شوند.

بخش ۲: اشتباهات در آموزش و اجتماعی سازی (۲۰-۱۱)

۱۱. اشتباه: استفاده از آموزش تنبیهی یا قلاده های شوک/خاردار

- **شرح:** صاحب برای کنترل «لج بازی» تربیر به روش های سخت گیرانه روی می آورد.
- **راه حل تخصصی:** این بدترین کاری است که می توانید با یک تربیر انجام دهید. به دلیل طبیعت سرسخت («Gameness»)، تربیرها در برابر فشار فیزیکی یا درد، یا «مقابله به مثل» (پرخاشگرتر شدن) می کنند یا به طور کامل «خاموش» (Shutdown) می شوند. آن ها به مربیانی باهوش نیاز دارند، نه مربیان خشن. آموزش مبتنی بر پاداش (+R) تنها راه ایجاد یک شراکت قابل اعتماد با یک تربیر است.

۱۲. اشتباه: بردن تربیر به «پارک سگ» برای اجتماعی سازی

- **شرح:** صاحب فکر می کند پارک سگ بهترین مکان برای تخلیه انرژی و اجتماعی سازی است.
- **راه حل تخصصی:** پارک سگ برای اکثر تربیرها، محیطی با ریسک فاجعه بار است. سبک بازی خشن و پر سر و صدای تربیرها، غریزه شکار آن ها که با دویدن سگ های کوچک تحریک می شود، و عدم تحمل ذاتی آن ها نسبت به سگ های غریبه، دستورالعملی برای درگیری است. اجتماعی سازی ایمن، «پیاده روی موازی» یا بازی های نظارت شده با سگ های آشنا و سازگار است.

۱۳. اشتباه: «مسموم کردن» فرمان «بیا»

- **شرح:** صاحب سگ را صدا می زند («بیا!») و سپس او را دعوا می کند، ناخن هایش را می گیرد، یا او را به حمام می برد.
- **راه حل تخصصی:** تربیر باهوش شما به سرعت یاد می گیرد: «"بیا" یعنی یک اتفاق بد قرار است بیفتد». شما فرمان نجات بخش خود را نابود کرده اید. فرمان «بیا» همیشه باید به یک پاداش انفجاری (جشن، بازی، بهترین تشویقی) ختم شود. اگر کار ناخوشایندی دارید، خودتان بروید و سگ را بیاورید؛ او را صدا نزنید.

۱۴. اشتباه: عدم آموزش فرمان «ولش کن» (Leave It) به عنوان یک اولویت

- **شرح:** صاحب روی فرمان های «بشین» و «دست بده» تمرکز می کند.
- **راه حل تخصصی:** برای یک تربیر که ذاتاً کاوشگر زمین است، «ولش کن» یک فرمان حیاتی و نجات بخش است. این فرمان از خوردن زباله های خطرناک در خیابان، برداشتن قرص افتاده روی زمین یا شروع درگیری بر سر یک تکه چوب جلوگیری می کند. این باید اولین و قوی ترین فرمانی باشد که آموزش می دهید.

۱۵. اشتباه: جلسات آموزشی طولانی و خسته کننده

- **شرح:** صاحب سعی می کند به مدت ۳۰ دقیقه فرمان «بمون» را تمرین کند.
- **راه حل تخصصی:** تربیرها به سرعت خسته می شوند. مغز آن ها مانند یک ماشین فرمول یک سریع کار می کند. جلسات آموزشی باید بسیار کوتاه (۵ تا ۷ دقیقه)، پرانرژی، شاد و شبیه به بازی باشند. دو جلسه ۵ دقیقه ای بسیار مؤثرتر از یک جلسه ۳۰ دقیقه ای طاقت فرسا است.

۱۶. اشتباه: تقویت ناخواسته پارس کردن

- **شرح:** سگ پارس می کند، صاحب فریاد می زند «ساکت شو!».
- **راه حل تخصصی:** از دید سگ، شما هم دارید پارس می کنید! شما در حال تقویت این رفتار هستید. راه حل، نادیده گرفتن پارس های ناشی از جلب توجه، یا استفاده از تکنیک «متشکرم، کافیه» (فصل ۱۰) برای پارس های هشدار است. به سکوت پاداش دهید، نه به صدا.

۱۷. اشتباه: رها کردن تربیر در حیاط برای تخلیه انرژی

- **شرح:** «من حیاط بزرگی دارم، او تمام روز می دود.»
- **راه حل تخصصی:** تربیرها خودشان را تخلیه نمی کنند. آن ها در حیاط می نشینند، خسته می شوند و شروع به تمرین رفتارهای بد می کنند: پارس کردن به عابران، حفاری زیر حصار، یا تعقیب سنجاب ها. حیاط یک سالن ورزشی نیست، یک اتاق انتظار است. تخلیه انرژی باید ساختاریافته و همراه با شما (پیاده روی، بازی، آموزش) باشد.

۱۸. اشتباه: عدم آموزش «آرامش» در باکس (Crate)

- **شرح:** صاحب فقط شب‌ها یا هنگام خروج از خانه از باکس استفاده می‌کند و سگ از آن متنفر است.
- **راه حل تخصصی:** باکس باید یک «لانه امن» باشد، نه زندان. بهترین وعده‌های غذایی، پازل‌های غذایی و جویدنی‌های ارزشمند باید داخل باکس داده شوند، در حالی که در باز است. تربیر باید یاد بگیرد که باکس مکانی برای استراحت داوطلبانه است.

۱۹. اشتباه: عدم مدیریت منابع (Resource Guarding) از ابتدا

- **شرح:** صاحب اجازه می‌دهد توله سگش روی اسباب‌بازی یا غذا غرش کند («چون بامزه است»).
- **راه حل تخصصی:** این رفتار در تربیرها که ذاتاً مالکیت‌جو هستند، به سرعت تشدید می‌شود. از روز اول، «تجارت» (Trade) را تمرین کنید. همیشه برای گرفتن یک وسیله، چیزی با ارزش‌تر پیشنهاد دهید. به سگ بیاموزید که نزدیک شدن شما به وسایلش، به معنای «سود» است، نه «ضرر».

۲۰. اشتباه: عجله در معرفی به سگ جدید

- **شرح:** صاحب سگ جدید را مستقیماً وارد خانه می‌کند و انتظار دارد تربیر فعلی او خوشحال شود.

- **راه حل تخصصی:** تریرها به شدت قلمروطلب هستند. این کار، اعلان جنگ است. معرفی باید در یک مکان خنثی (خیابان یا پارک) با یک پیاده روی موازی طولانی آغاز شود. مدیریت دقیق منابع و جداسازی اولیه در خانه برای چند روز اول حیاتی است.

بخش ۳: اشتباهات در بهداشت و تغذیه (۲۱-۳۰)

۲۱. اشتباه: نادیده گرفتن بهداشت روزانه دندان

- **شرح:** صاحب فکر می کند جویدنی ها یا غذای خشک برای تمیز کردن دندان کافی است.
- **راه حل تخصصی:** این بزرگترین اشتباه بهداشتی در تریرهای کوچک (یورکشایر، کیرن، وست هایلند) است. فک کوچک و دندان های شلوغ آن ها، تله پلاک است. بیماری پریودنتال در آن ها بیداد می کند و منجر به درد، افتادن دندان و عفونت های سیستمیک می شود. **مسواک زدن روزانه با خمیردندان آنزیمی غیر قابل مذاکره است.**

۲۲. اشتباه: تغذیه آزاد (Free-Feeding)

- **شرح:** صاحب ظرف غذا را همیشه پر می گذارد.
- **راه حل تخصصی:** تریرها مستعد چاقی (که مشکلات مفاصل و نای را تشدید می کند) و بدغذایی (Picky Eating) هستند. تغذیه آزاد به هر دو مشکل دامن می زند. دو وعده غذایی مشخص و اندازه گیری شده در روز، به شما امکان کنترل دقیق کالری و ایجاد انگیزه غذایی برای آموزش را می دهد.

۲۳. اشتباه: دادن باقی مانده غذای سفره (به ویژه غذاهای چرب)

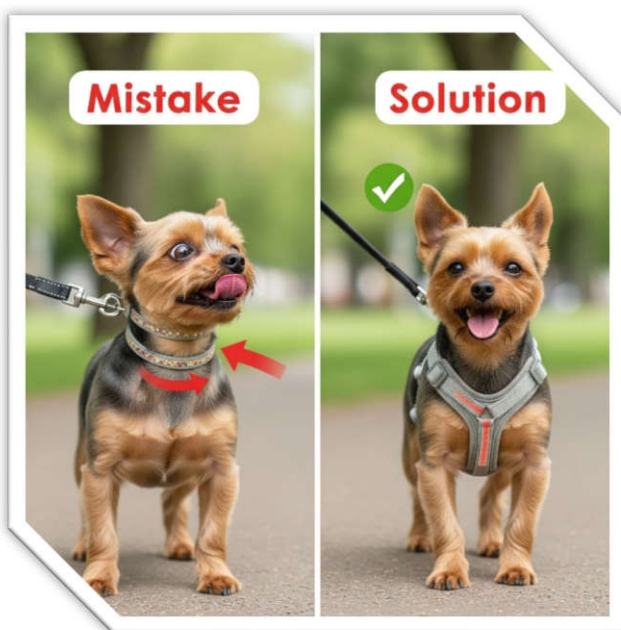
- **شرح:** «فقط یک تکه کوچک است.»
- **راه حل تخصصی:** تریرها (به ویژه تریرهای کوچک و میانسال مانند یورکشایر و اشناوزر) به شدت مستعد **پانکراتیت** (التهاب لوزالمعده) هستند که یک اورژانس پزشکی دردناک و بالقوه کشنده است و اغلب توسط یک وعده غذایی پرچرب ناگهانی (مانند چربی بیکن یا مرغ سوخاری) تحریک می شود.

۲۴. اشتباه: نادیده گرفتن علائم اولیه آلرژی پوستی

- **شرح:** صاحب فکر می کند لیسیدن پنجه ها یا مالیدن صورت یک «عادت» بامزه است.
- **راه حل تخصصی:** در تریرها (به ویژه وست هایلند، اسکاتیش و بول تریر)، اینها اولین علائم درماتیت آتوپیک (آلرژی) هستند. نادیده گرفتن آنها منجر به عفونت های ثانویه شدید، ریزش مو و ضخیم شدن پوست می شود. مداخله زودهنگام دامپزشکی برای مدیریت خارش، کلید اصلی است.

۲۵. اشتباه: استفاده از قلاده گردنی برای تریر کوچک

- **شرح:** صاحب از یک قلاده گردنی زیبا برای یورکشایر یا نورویچ تریر خود استفاده می کند.
- **راه حل تخصصی:** این نژادها به شدت مستعد **کلاپس نای (Tracheal Collapse)** هستند. هرگونه فشار ناشی از کشیدن قلاده (که تریرها مستعد آن هستند) می تواند به غضروف های حساس نای آسیب دائمی وارد کند. استفاده از **هارنس (قلاده بدنی)** که به سینه و پشت فشار می آورد، ضروری است.

۲۶. اشتباه: اجازه دادن به تریر کوچک برای پریدن از روی مبل

- **شرح:** «او همیشه این کار را می کند و مشکلی ندارد.»

- **راه حل تخصصی:** این یک بمب ساعتی ارتوپدی است. ضربه مکرر ناشی از پریدن روی سطوح سخت، عامل اصلی تشدید **دررفتگی کشکک (Patellar Luxation)** (شایع در تریرهای کوچک) و آسیب های دیسک کمر است. از روز اول از رمپ (Ramp) یا پله های سگ استفاده کنید.

۲۷. اشتباه: نادیده گرفتن لنگش متناوب ("لی لی زدن")

- **شرح:** صاحب می بیند که سگ برای چند قدم می پرد و سپس عادی راه می رود و فکر می کند «خوب شد».
- **راه حل تخصصی:** این علامت کلاسیک دررفتگی کشکک (Patellar Luxation) است. این خوب نشده؛ کشکک از جای خود خارج شده و سپس جا افتاده است. هر بار که این اتفاق می افتد، غضروف در حال ساییده شدن است که منجر به آرتروز دردناک می شود. برای ارزیابی شدت (گرید) آن به دامپزشک مراجعه کنید.

۲۸. اشتباه: خرید اسباب بازی های جویدنی بسیار سخت (شاخ گوزن، استخوان نایلونی سفت)

- **شرح:** صاحب برای تربیر «جونده قوی» خود (مانند جک راسل یا بول تربیر) سخت ترین چیز موجود را می خرد.
- **راه حل تخصصی:** این کار منجر به شکستگی دندان آسیاب (Carnassial Tooth Fracture) می شود که یک اورژانس دندانپزشکی دردناک و گران قیمت است. قانون شست: اگر نمی توانید با ناخن روی آن خراش بیندازید، برای دندان های سگ شما زیادی سفت است. از لاستیک های سخت (مانند Kong Extreme) استفاده کنید.

۲۹. اشتباه: عدم چکاپ ژنتیکی برای نژادهای در معرض خطر

- **شرح:** صاحب یک بول تربیر مینیاتور یا جک راسل می خرد و از آزمایش PLL (دررفتگی اولیه عدسی) بی اطلاع است.
- **راه حل تخصصی:** بسیاری از بیماری های تربیر (PLL)، بیماری های قلبی در بول تربیر، لگ-پرتس در وست هایلند) قابل آزمایش ژنتیکی هستند. یک پرورش دهنده مسئول باید این آزمایش ها را انجام داده باشد. آگاهی از وضعیت ژنتیکی سگ به شما در نظارت بر علائم اولیه کمک می کند.

۳۰. اشتباه: تغذیه توله تربیر مینیاتوری مانند یک سگ بزرگ

- **شرح:** صاحب به توله یورکشایر خود فقط دو وعده غذا در روز می دهد.
- **راه حل تخصصی:** توله های نژاد مینیاتوری ذخایر انرژی بسیار کمی دارند و مستعد هیپوگلیسمی (افت قند خون) کشنده هستند. آن ها به ۴ تا ۶ وعده غذایی کوچک و پرکالری در طول روز نیاز دارند تا سطح قند خون خود را ثابت نگه دارند.

بخش ۴: اشتباهات در گریمینگ (۳۵-۳۱)

۳۱. اشتباه: اصلاح کردن (Clipping) تربیر مو سیمی (Wire-Coated)

- **شرح:** صاحب برای راحتی یا ارزانی، وست هایلند یا کیرن تربیر خود را با ماشین اصلاح می کند.
- **راه حل تخصصی:** این کار بافت پوشش سگ را برای همیشه نابود می کند. اصلاح کردن، موهای سیمی محافظ را قطع کرده و به زیرلایه نرم اجازه رشد غالب را می دهد. نتیجه، مویی نرم، کدر، اغلب فر، و فاقد خاصیت ضدآب و رنگ درخشان است. پوشش سیمی باید «هند استریپ» (Hand-Stripped) شود تا سالم بماند.

۳۲. اشتباه: برس نکشیدن قبل از حمام (به ویژه تربیرهای مو بلند)

- **شرح:** صاحب یک یورکشایر تربیر گره خورده را مستقیماً به حمام می برد.
- **راه حل تخصصی:** آب، گره ها (Mats) را مانند سیمان سفت و غیرقابل باز شدن می کند. این گره ها پوست را می کشند و باعث درد شدید و عفونت پوستی می شوند. همیشه قبل از خیس شدن، سگ باید کاملاً برس کشیده و بدون گره باشد.

۳۳. اشتباه: استفاده از قیچی برای باز کردن گره های چسبیده به پوست

- **شرح:** صاحب سعی می کند گره های نمدی زیر بغل یورکشایر خود را با قیچی ببرد.
- **راه حل تخصصی:** این یک دستورالعمل برای مراجعه اورژانسی به دامپزشکی است. پوست تربیرهای کوچک بسیار نازک و کشسان است. بریدن پوست همراه با گره بسیار آسان است. گره های چسبیده به

پوست باید فقط توسط یک آرایشگر حرفه ای با استفاده از ماشین اصلاح (Clipper) با تیغه ایمن (معمولاً تیغه ۱۰) تراشیده شوند.

۳۴. اشتباه: برس کشیدن سطحی (فقط روی مو)

- **شرح:** صاحب هر روز یورکشایر یا ویتن تربیر خود را برس می کشد، اما همچنان گره های عمیق دارد.
- **راه حل تخصصی:** شما در حال برس کشیدن «سطح» مو هستید، در حالی که گره ها در «ریشه» (نزدیک پوست) تشکیل می شوند. پس از برس کشیدن، باید یک شانه فلزی (Greyhound Comb) را بردارید و آن را از ریشه پوست تا نوک مو بکشید. اگر شانه گیر کرد، شما یک گره پنهان پیدا کرده اید.

۳۵. اشتباه: نادیده گرفتن بهداشت ریش

- **شرح:** ریش اسکاتیش تربیر یا اشناوزر بو می دهد و همیشه خیس است.
- **راه حل تخصصی:** ریش خیس و کثیف، محل رشد باکتری و قارچ است که منجر به عفونت پوستی (درماتیت) می شود. ریش باید روزانه شانه شود، پس از هر بار نوشیدن آب خشک شود، و به طور منظم با شامپوی ملایم شسته شود تا از تجمع غذا و باکتری جلوگیری گردد.

بخش ۵: اشتباهات در مدیریت روزمره و ایمنی (۳۶-۵۰)

۳۶. اشتباه: عدم «تربیر-پروف» کردن خانه

- **شرح:** صاحب فکر می کند سگ او به سطل زباله یا کیف دستی اش کاری ندارد.
- **راه حل تخصصی:** تربیرها کاشفان ذاتی، باهوش و کنجکاو هستند. آن ها سطل زباله را باز می کنند، وارد کیف شما می شوند (و آدامس حاوی زایلیتول را می خورند)، و سیم ها را می جووند. خانه شما باید مانند حضور یک کودک نوپای باهوش، ایمن سازی شود: سطل های قفل دار، عدم وجود سیم های در دسترس، و بالا گذاشتن کیف ها.

۳۷. اشتباه: نادیده گرفتن اهمیت بازی های بویایی (Nosework)

- **شرح:** صاحب فقط روی بازی «فچ» (Fetch) تمرکز می کند.
- **راه حل تخصصی:** گزینه اصلی تربیر، «شکار» است که به شدت به «بویایی» متکی است. بازی های بویایی (پنهان کردن غذا در خانه و گفتن «پیداش کن») مغز تربیر را به روشی که فچ هرگز نمی تواند، ارضا و خسته می کند.

۳۸. اشتباه: اجازه دادن به تعامل با هر سگ در پیاده روی

- **شرح:** صاحب اجازه می دهد تربیرش به هر سگ غریبه ای نزدیک شود («می خواد دوست بشه!»).
- **راه حل تخصصی:** بسیاری از تربیرها ذاتاً با سگ های غریبه راحت نیستند (Dog-Selective). این تعاملات اجباری روی قلاده (On-Leash Greetings) بسیار پرتنش هستند و راهی سریع برای ایجاد پرخاشگری ناشی از ترس یا واکنش پذیری (Reactivity) روی قلاده هستند. به سگ خود بیاموزید که در پیاده روی روی شما تمرکز کند، نه سگ های دیگر.

۳۹. اشتباه: تنبیه کردن سگ برای حفاری (Digging)

- **شرح:** صاحب تربیر خود را به خاطر حفر چاله در باغچه دعوا می کند.
- **راه حل تخصصی:** این مانند تنبیه کردن یک رتریور برای آوردن توپ است. حفاری یک گزینه است. شما نمی توانید آن را حذف کنید، پس آن را هدایت کنید. یک «گودال حفاری مجاز» (Dig Pit) در گوشه حیاط بسازید و اسباب بازی ها را در آن پنهان کنید تا حفاری در آنجا را جذاب تر کنید.

۴۰. اشتباه: استفاده از پد دستشویی برای همیشه

- **شرح:** صاحب به تربیر کوچک خود آموزش می دهد روی پد دستشویی کند و هرگز آموزش بیرون را کامل نمی کند.
- **راه حل تخصصی:** این کار به سگ می آموزد که «دستشویی کردن در خانه مجاز است». این امر منجر به سردرگمی می شود و سگ ممکن است شروع به دستشویی کردن روی هر سطح نرم مشابه (فرش، پادری) کند. پدها باید یک راه حل موقت باشند (مگر در موارد پزشکی یا کهولت سن) و هدف نهایی همیشه باید آموزش کامل برای بیرون از خانه باشد.

۴۱. اشتباه: عدم تمرین «تنها ماندن» از تولگی

- **شرح:** صاحب در چند هفته اول، توله تربیر خود را لحظه ای تنها نمی گذارد.
- **راه حل تخصصی:** این کار، سگ را مستقیماً برای «اضطراب جدایی» آماده می کند. تربیرها پیوندهای بسیار قوی برقرار می کنند. از روز اول، توله باید یاد بگیرد که دوره های کوتاه تنهایی (ابتدا چند دقیقه) در یک مکان امن (باکس یا اتاق) را تحمل کند، در حالی که شما هنوز در خانه هستید.

۴۲. اشتباه: اجازه دادن به کودکان برای آزار دادن سگ

- **شرح:** «بچه است، نمی فهمد.» کودک دم سگ را می کشد یا او را در آغوش می فشارد.
- **راه حل تخصصی:** تربیرها آستانه تحمل پایینی برای اذیت شدن دارند و به سرعت برای دفاع از خود «گاز» (Snap) می گیرند. این تقصیر سگ نیست. وظیفه شماست که از سگ خود در برابر کودک محافظت کنید (نه برعکس) و به کودک بیاموزید که به فضای سگ احترام بگذارد.

۴۳. اشتباه: نادیده گرفتن یک اسباب بازی «شکسته»

- **شرح:** تربیر اسباب بازی جیرجیری خود را پاره کرده و صاحب آن را رها می کند.
- **راه حل تخصصی:** تربیرها غریزه «پاره کردن» (Ripping/Tearing) دارند. به محض اینکه اسباب بازی پاره شد، خطرناک می شود. سگ می تواند پنبه ها یا جیرجیرک پلاستیکی (Squeaker) را ببلعد که منجر به انسداد روده می شود. اسباب بازی های آسیب دیده را فوراً دور بیندازید.

۴۴. اشتباه: انتخاب تربیر فقط بر اساس ظاهر

- **شرح:** صاحب، یک جک راسل تربیر را به خاطر ظاهر بامزه اش در فیلم ها می خرد.
- **راه حل تخصصی:** این یک اشتباه رایج است. جک راسل (و بسیاری از تربیرها) سگ های کاری با انرژی بسیار بالا هستند و نیازهای ذهنی و فیزیکی شدیدی دارند. انتخاب نژاد باید بر اساس «سبک زندگی» و «سطح انرژی» باشد، نه «ظاهر».

۴۵. اشتباه: ترسیدن از دامپزشک یا آرایشگر

- **شرح:** صاحب فقط زمانی که مشکلی پیش می آید، سگ را به کلینیک یا آرایشگاه می برد.

- **راه حل تخصصی:** این کار باعث می شود سگ این مکان ها را فقط با استرس و درد مرتبط بداند. «ویزیت های شاد» (Happy Visits) را ترتیب دهید. به کلینیک یا آرایشگاه بروید، اجازه دهید پرسنل به سگ تشویقی بدهند، او را وزن کنید و سپس آنجا را ترک کنید. این کار ارتباطات مثبتی ایجاد می کند.

۴۶. اشتباه: عدم ایجاد «کلمه رهاسازی» (Release Word)

- **شرح:** صاحب به سگ می گوید «بمون»، اما سگ هر وقت خودش بخواهد بلند می شود.
- **راه حل تخصصی:** یک فرمان (مانند «بمون» یا «جایگاه») باید تا زمانی که شما «کلمه رهاسازی» (مانند «آزاد» یا «باشه») را نگفته اید، ادامه یابد. این به تربیر باهوش شما مرزهای واضح و پایان مشخص برای فرمان را می آموزد.

۴۷. اشتباه: پوشاندن لباس های غیر ضروری به تربیر مو سیمی

- **شرح:** صاحب برای یک کیرن تربیر در هوای خنک، لباس گرم می پوشاند.
- **راه حل تخصصی:** پوشش دولایه و سیمی این نژادها برای محافظت از آن ها در برابر آب و هوا طراحی شده است. پوشاندن لباس غیر ضروری می تواند باعث گرم شدن بیش از حد و ایجاد گره و مشکلات پوستی شود. لباس فقط برای تربیرهای تک لایه (مانند یورکشایر) یا در دماهای بسیار شدید ضروری است.

۴۸. اشتباه: بلند کردن نادرست تربیر کوچک

- **شرح:** صاحب سگ را به سرعت از زیر دست ها (زیر بغل) بلند می کند.
- **راه حل تخصصی:** این کار فشار زیادی به شانه ها و ستون فقرات وارد می کند. روش صحیح: یک دست را زیر سینه (بین پاها و جلو) و دست دیگر را زیر کپل (پاهای عقب) قرار دهید و تمام بدن را به صورت یک واحد منسجم و افقی بلند کنید.

۴۹. اشتباه: نادیده گرفتن اهمیت «جویدن» به عنوان یک نیاز

- **شرح:** صاحب اسباب بازی جویدنی نمی خرد چون سگش وسایل خانه را نمی جود.
- **راه حل تخصصی:** جویدن یک نیاز روانی اساسی برای همه سگ ها، به ویژه تربیرها، است. این کار استرس را کاهش می دهد و ذهن را آرام می کند. فراهم کردن جویدنی های ایمن و مناسب (مانند کنگ یا جویدنی های دندانی)، یک راه پیشگیرانه برای جلوگیری از بروز اضطراب و رفتارهای تخریبی است.

۵۰. اشتباه: تلاش برای «غلبه کردن» (Dominating) بر تریر

- **شرح:** صاحب از تکنیک های قدیمی «آلفا» (مانند Alpha Roll) استفاده می کند تا به تریر «رئیس» را نشان دهد.
- **راه حل تخصصی:** تریرها برای غلبه بر چالش ها پرورش یافته اند. تلاش برای غلبه فیزیکی بر آنها، یا یک مبارزه خطرناک را آغاز می کند (که تریر هرگز در آن عقب نشینی نمی کند) یا روحیه و اعتماد سگ را برای همیشه در هم می شکند. رهبری یک تریر از طریق «ثبات قدم»، «مدیریت هوشمندانه منابع» و «ایجاد انگیزه مثبت» به دست می آید، نه از طریق زور و ارعاب.

پایان کتاب